Cloșca de fîn

Povestire de **NICOLAE VELEA**

urce pe basculă ca să nu încarce la cîntar. Asta e motivul neadevărat. Că la urma urmelor ce-ar cîntări in plus un pumn de carne cu oase în care este aer și cu cioc în care e tot aer? Motivul e altul, ți-o zic eu. Da' mai bine hai încolo să vezi cu ochii povestea mai departe.

Și ei au mers pe poteci care tăiau, zbicite, uscate de soare drumul pînă la bascula din fața C.A.P.-ului.

Și acolo îl văzură în adevăr pe nea Tamburu, paznicul și portarul ușuind puiul.

Și puiul ocoli bascula și după ce căruța cu fîn a fost cîntărită se luă iar după ea pînă la saivan. Acolo el zăbovi un timp, ceea ce îi dădu răgaz lui Spirică să-și urmeze povestea.

— Aici ar sta o parte din nepotrivirile la întîmplările mele, ghinion zis. Că de ce crezi tu că nea Tamburu nu lasă puiu' la cîntar, basculă zis? Din cauză de greutate și spor? Nu! Noo! Ești copil!

El crede că se bate pildă. Pentru că de ce? o să mă întrebi . Pentru că atunci cînd nea Tamburu «se face», adică atunci cînd bea un pahar mai mult, ce un pahar mai mult? o sticlă, două, — el, nea Tamburu se ia după o căruță sau un tractor sau orice mijloc de transport care merge încet la ora aia. Oprește mijlocul de transport, oprește și el. Stă al lui Zidaru cu tractorul cu platformă cu tot în fața socrilor ca să mai ia alimente pentru familie, stă și nea Tamburu în picioare pînă pleacă încet și merge agale după platforma trasă de tractor. Doar cîțiva oameni îi știu beteșugul și-l duc acasă. În ziua ce vine el nu-și aduce aminte mai nimic ori poate are o dungă subțire de amintire în care puiul ar fi bătut pildă cum că el ar fi tot ceva care merge în urma unui mijloc de transport, ca să spun așa.

Și Nucu, elevul bun și cu adevărat merituos din Slatina se îngrijoră.

Se îngrijoră mai ales pentru faptul că această întîmplare nu prea avea un sfîrșit ca lumea. Ori mai ales un sfîrșit bun de povestit. Pentru că oricum nimeni n-avea să-l creadă cînd trebuia să se întoarcă la școală. Și atunci ei, cei doi, se gîndiră să-i facă un sfîrșit bun întîmplării, sfîrșit bun și de povestit altora.

*

Ideea neașteptat a venit dinspre partea lui Nucu, elevul din Slatina.

— Zic, a spus el, că tot se isprăvește cu strînsul fînului și căruțele n-o să mai aibă ce căra; zic să întreprindem o faptă.

Acum nu că lui Spirică i-a picat rău afirmația de văr — el putea oricînd să-l contrazică, să spunem gramatical; a întreprinde cere și o faptă ceea ce în clasa șaptea, în gramatică pică în pleonasm.

— Zic, a insistat Nucu, să întreprindem fapta așa: să luăm căruciorul cel mic din spatele casei, ăla cu patru rotile («roți» îl corectă în gînd Spirică dar tăcu) pe care îl încărcați voi cu cartofi și noi cu fîn sau cînd n-o mai fi fîn, cu lucernă. Și mergem cu el înainte cu puiul după noi. Ca el să creadă că este tot o cloșcă.

Spirică rămase buimăcit: uite că asta nu-i dase lui prin cap. Și ideea, ce s-o mai lungim, era cuceritor-izbăvitoare. Totuși ca să nu rămînă îngenunchiat de tot aruncă și el:

— Trebuie să-i dăm un nume puiului. Și văzînd năuceala celuilalt, apăsă:

— Un nume de haiduc, neapărat.

— Da, acceptă Nucu lesne. Bujor!

— Nu merge că are gîtul golaș.

— Genoveva de Brabant, că tot e părăsit.

— E prea plîngăcios și nici nu putem să știm dacă e puică. Și parcă am fixat să fie nume de haiduc, de ființă singură adică...

Își îngropară obrajii în palme ca să gîndească mai ca lumea, Spirică chiar își înfipse degetul la tîmplă și peste cîteva clipe izbucni:

— Pantelimon!

Nucu privi copleșit propunerea și peste cîteva zile cînd se isprăvise cositul fînului și atelajele cooperativei se întorceau goale ori aproape goale sunînd doar din boroane, puiul a rămas cu adevărat stingher. Și atunci cei doi «întreprinseră fapta» adică își umplură căruciorul cu puțin fîn, mai tîrziu cu lucernă smulsă ori tăiată cu secera, și-l plimbau pe pui, Pantelimon acuma, ca el să creadă că merge după o cloșcă. Seara și noaptea aduceau căruciorul în odaia lui Spirică și pe Pantelimon, se înțelege, căruia îi așezau alături o strachină cu apă și alta cu boabe de grîu. Au încercat să-i dea și boabe de porumb dar ciocul sau gîtul lui era prea mic și Pantelimon după ce se opintea să le înghită, le punea respectuos și parcă umilit înapoi în strachină... Și în acest timp cărțile de «povestiri nemuritoare» ale lui Nucu ședeau așezate pe o masă lîngă geam, neclintite. Noroc că mai bătea vîntul și paginile cărților lui Nucu tresăreau de parcă ele, cărțile, s-ar fi citit singure sau poate le citea vîntul.

*

Vremea se învrăjbi în satul acesta de munte, venise toamna cu ploile ei și o dată cu ele venise și sfîrșitul vacanței. Nucu trebuia să plece la Slatina. Înainte de a porni, el, chiar el, îl rugă, aproape îi puse în vedere lui Spirică:

— Vezi ce faci cu Pantelimon, vreau să-l găsesc în cealaltă vacanță la fel.

Pe Spirică, năpădit de lacrimi, cu obrajii, cum s-ar zice irigați de ele, îl apucă exactitatea:

— Prostule, cum o să-l găsești tot așa că trece un anotimp, ce zic eu un anotimp, un an, și el crește și noi îmbătrînim și el nu învață, noi doar îmbătrînim. Și Spirică mai scund cu două clase decît văru-său își îngropă fața umedă la subsuoara lui Nucu. Acesta-i spuse leneș și înțelept:

— Lasă că atunci cînd mă întorc eu în vacanță scriem gramatical, cu multe puncte și virgule, adică, o povestire în care toate o să rămînă la fel; și eu și tu și Pantelimon.

Și pentru că venea **RATA** el se grăbi cu geamantanul lui mic și plecă.

Dacă s-o fi ținut de cuvînt nu știu...

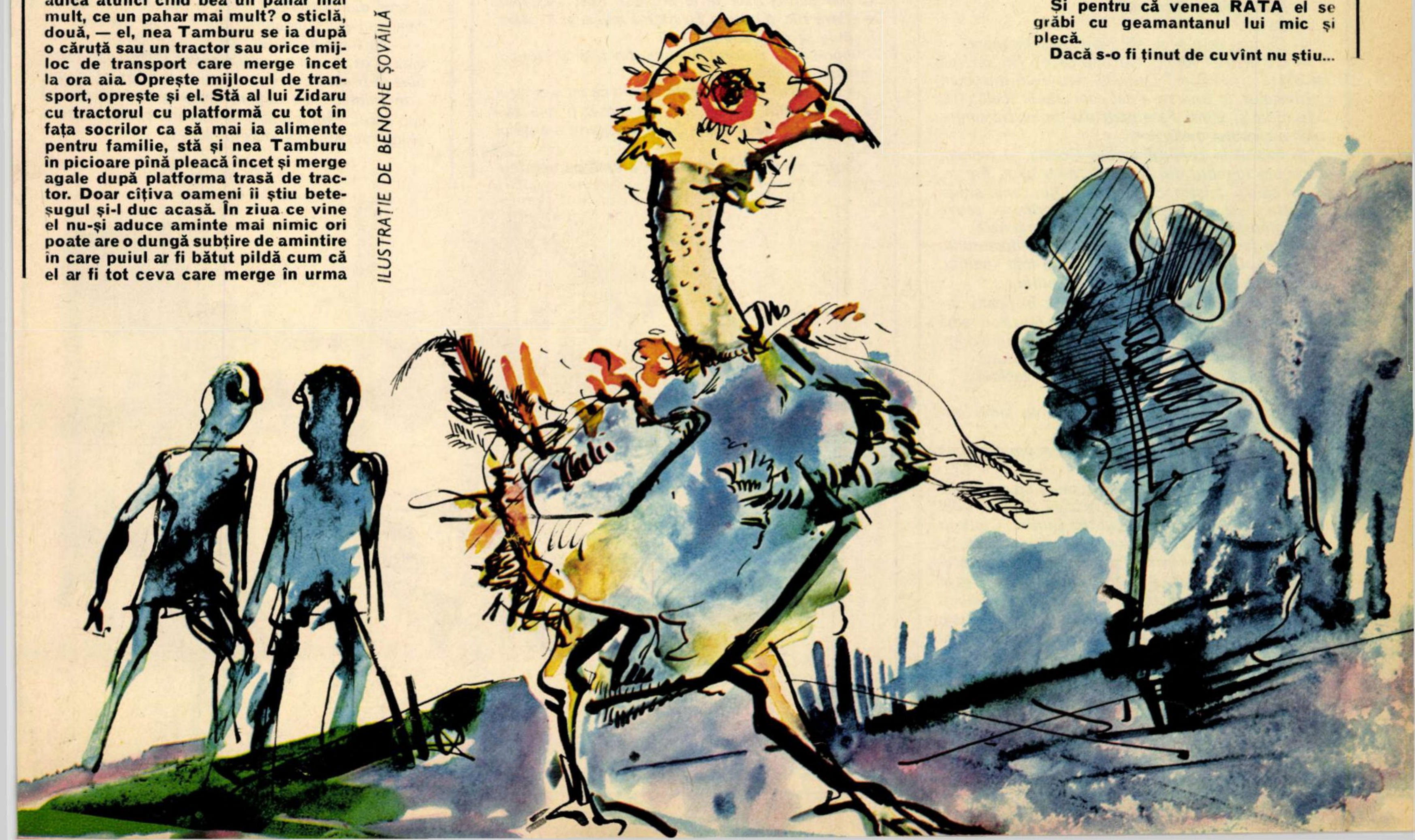

ILUSTRAȚIE DE BENONE ȘOVĂILĂ

ROMAN FOILETON DE VASILE BARAN

MISTERUL DIN INSULA ALBĂ

Capitolul IV

Unchiul Corinei stătea aproape, dincolo de un pod, pe o străduţă închisă, un fel de fundătură, într-o casă cu grădină. N-aveam nici o grijă (casele astea cu grădină au şi cîini!) ne conducea Corina. Sunînd însă la uşă nu ne-a răspuns nimeni. Am apăsat atunci toţi trei pe clanţa mare de fier: uşa era deschisă. Am intrat mai întîi într-un hol, apoi într-un salon, unde Corina ne-a şoptit, din urmă, să ne oprim. Un val brusc de tuse mă făcu să dau înapoi. Holbai ochii: în mijlocul salonului, pe podeaua acoperită cu un covor ponosit se înălţa un pian negru, uriaş, iar în faţa lui stătea doctorul cu mîinile căzute pe clape şi capul aplecat mult, încît bărbia îi era strîns lipită de piept. Corina se oprise în prag şi întorcîndu-mă spre ea am simţit cum mă trec fiorii:

— Ce-i cu tine?

— Nimic. Nu-i doctorul?

— Ba da.

— Corina, ce-o fi cu el? i-am spus în şoaptă.

— Cu el nu-i nimic. Cu tine ce e? Nu vezi că studiază o partitură? Unchiul meu e un muzician fermecător. În tinereţe a dat concerte în toată ţara. Mai cîntă şi acum. Face parte din orchestra simfonică a clubului medicilor.

Şi modul în care-mi vorbea Corina, şi tabloul, oarecum lugubru din faţa mea n-au avut, fireşte, darul să mă liniştească. Singur Ciutu, senin şi nerăbdător, s-a apropiat de doctor cerîndu-i scuze că-l tulburăm şi încă la o oră atît de matinală.

— Nu face nimic, am auzit cuvintele doctorului. Aţipisem. Cîntam din Mozart şi m-a luat somnul. Totdeauna mă ia, de la o vreme, somnul...

Pe pian, un buchet mare de liliac în floare, într-un vas de pămînt, şi alături de el, o pînză cu ramă aurie agăţată de perete au fost luate de mine drept pretext pentru a-l ajunge din urmă pe Ciutu.

— Foarte frumoase florile astea. Şi tabloul...

Corina ne-a prezentat:

— Prietenii mei... Colegii... Cum te simţi unchiule?

Doctorul a tresărit, înviorat. Abia acum o văzuse pe Corina.

— Ei, firar-ar să fie! De ce nu mi-ai spus? De ce nu mi-ai dat un telefon? Se poate? Cînd am dat cu ochii de băiat... de colegul tău Ciutu... Ciutu îţi spune, nu? (Ciutu a confirmat repede mişcîndu-şi de cîteva ori capul în sus şi în jos ca un cal sătul de iarbă) am crezut că... (doctorul rîse) am crezut că-i de la policlinică, trimis să mă cheme... Să mă invite... Să mă roage... Nu prea au oameni... De asta am închis ochii şi m-am prefăcut că dorm... Pentru că nu mă mai duc... Am îmbătrînit... Nu mai pot să fac nici măcar o injecţie... N-ai văzut, Corina? Dacă na-i fi fost tu, cine ştie ce s-ar fi întîmplat...

Vorbea cu Corina, dar privirile îi erau cînd la Ciutu, cînd la mine, fapt care m-a făcut să iau iniţiativa:

— Vrem să ştim ce părere aveţi de întîmplarea cu manechinul? Ieri dimineaţă, dumneavoastră cu Corina aţi fost la un magazin de confecţii. Corina ne-a povestit că s-a petrecut un lucru neobişnuit...

— A, da, da, a mormăit doctorul şi cu toate întrebările mele meşteşugite n-am fost în stare să aflu ceva lămurit în legătură cu momentul acela. În cele din urmă am înţeles că doctorul, dinadins, nu răspundea limpede.

— Trebuie să mă odihnesc, ne-a spus el aşezîndu-se într-un fotoliu şi ţinîndu-şi palma în dreptul inimii. Şi a rămas aşa multă vreme fără să mai scoată vreun cuvînt. Am crezut că nu m-a auzit şi am repetat:

— Nu sînteţi de părere că aţi avut de-a face cu un lucru misterios? Cum îl explicaţi?

Doctorul n-a răspuns. Mi s-a părut chiar că se ferea pînă să mă şi privească. Îşi ţinea fruntea în jos, bolborosind.

— Nu-i prea bine cu inima asta... Nu-i prea bine.

Pe urmă apucă un şnur care cobora drept pe lîngă umerii săi ascuţiţi.

Curînd, în salon, coborî o bătrînă!

— Dulceaţă, îi spuse el. Numai pentru musafiri. Apoi adăugă: mie adu-mi nişte picături. Nu mă simt prea bine.

Bătrîna îşi roti privirea de la unul la altul; se opri o clipă, curioasă, la aparatul Kodak pus de Ciutu, într-un mod nepoliticos, pe pian, apoi, cînd dădu cu ochii de Corina, atunci întoarsă cu spatele şi vîrîtă aproape cu tot capul între rafurile bibliotecii (o bibliotecă masivă aşezată pe colt, lîngă fereastră) se deschise dintr-o dată la faţă şi se repezi s-o îmbrăţişeze:

— Corina, tu aici? Ce-i cu voi? Ce-i cu băieţaşii ăştia? Colegi de-ai tăi? Mama ce face?

— Ei, lasă, lasă, stăpîneşte-te măicuţă, îi spuse doctorul, adu te rog dulceaţa şi picăturile...

După ce bătrîna urcă scările, doctorul, strîngîndu-şi gulerul hainei de parcă i-ar fi fost frig, se întoarse spre mine, explicîndu-mi cu o voce joasă, potolită:

— Iartă-mă,dar am avut un şoc. Nu mai ţin minte nimic.

Apoi către Corina:

— Ai păţit ceva? Nu te-ai putut descurca? Îmi pare rău, dar dacă vrei să înveţi cu adevărat cum se face o injecţie, du-te la policlinică. Roagă-l pe director din partea mea să te prezinte unei asistente. În cîteva zile, o întreci. Eu nu mă mai simt în stare. Trebuie să mă odihnesc.

Împinse cu piciorul măsuţa din faţă şi izbucni într-un rîs anemic:

— Ştii ceva? Mi-a fost atît de rău că mi s-a părut că manechinul ăla era viu. Cine m-o fi pus să-l înţep? Voiam să-ţi arăt... Şi cînd colo mi s-a părut că...

Ciutu, numai ochi şi urechi, a sărit pe neaşteptate:

— Nu vi s-a părut, a spus el cu o voce piţigăiată din pricina nerăbdării şi neliniştii, că manechinul era viu?

— De unde ştii? s-a mirat doctorul.

— De la Corina.

Doctorul izbucni iarăşi în rîsul acela slab, de om bolnav:

— Da, da, era viu. Bine zici: era viu.

Aprobarea asta plină de ironie mi-a amintit de un moment din clasă, o oră de geografie în care el, Ciutu, repezit cum era, în loc să spună că Dunărea izvorăşte din munţii Pădurea Neagră, a zis că îşi are izvorul în Marea Neagră . «Aşa e, aşa e,» s-a amuzat profesorul nostru (în vreme ce noi abia ne stăpîneam să nu izbucnim în hohote de rîs).. Aşa e, izvorăşte din mare şi se varsă în munţi. E unicul fluviu din lume care în loc să coboare, urcă. Şi se mai varsă, uneori, şi-n afluenţii săi... În Jiu, în Olt... De asta se şi mîndresc oltenii»... A trebuit să intervin, fiindcă acum nu mai era vorba de o simplă bîlbîială.

— Cum explicaţi asta?

Doctorul însă nu înceta să se amuze, întocmai ca atunci, profesorul de istorie:

— Cum să explic? Era un băiat cuminte. Însă nu i-a plăcut cum m-am purtat, luîndu-l drept cobai. Nu-i aşa Corina?

Îmi părea rău că nu reuşeam. Împotmolirea asta mă necăjea enorm. Niciodată, în toată cariera mea de reporter-anchetator nu mă înfundasem atît de mult, încît să nu fi găsit repede o ieşire! (Stătusem de vorbă de atîtea ori cu părinţii unor colegi să văd cum se poartă ei acasă, cum îşi petrec timpul, cum învaţă, ce citesc înafara programei? Unii mă ascultau cu seriozitate, mă ajutau, îmi cereau chiar idei personale, alţii nu mă prea luau în seamă, dar totdeauna o scoteam la capăt).

— De ce glumiţi? l-am întrebat pe doctor.

— Eu? s-a prefăcut el mirat.

— Da, dumneavoastră, nu m-am lăsat eu, povestindu-i cu repeziciune ce se petrecuse, cum am fost la magazin, cum l-am văzut pe băiatul din plastic... I-am spus apoi, tot pe nerăsuflate, părerile noastre despre întîmplare şi, spre satisfacţia mea, doctorul a început să mă asculte din ce în ce mai atent. În cîteva rînduri s-a uitat spre Corina şi spre Ciutu, ca pentru o confirmare şi, în cele din urmă, a scos din buzunarul adînc o batistă cadrilată cu care şi-a şters îndelung faţa şi ceafa subţire.

— Aş trage din lulea, dar mi-au interzis, a mormăit el ca şi cum mi-ar fi răspuns la întrebare. Nu-i bine să fii medic: prea cunoşti toate cîte sînt în tine.

În mintea mea fulgeră iarăşi gîndul să nu mă dau bătut. Fără îndoială că doctorul ocolea cu bună ştiinţă dezvăluirea vreunui adevăr.

(Va urma)

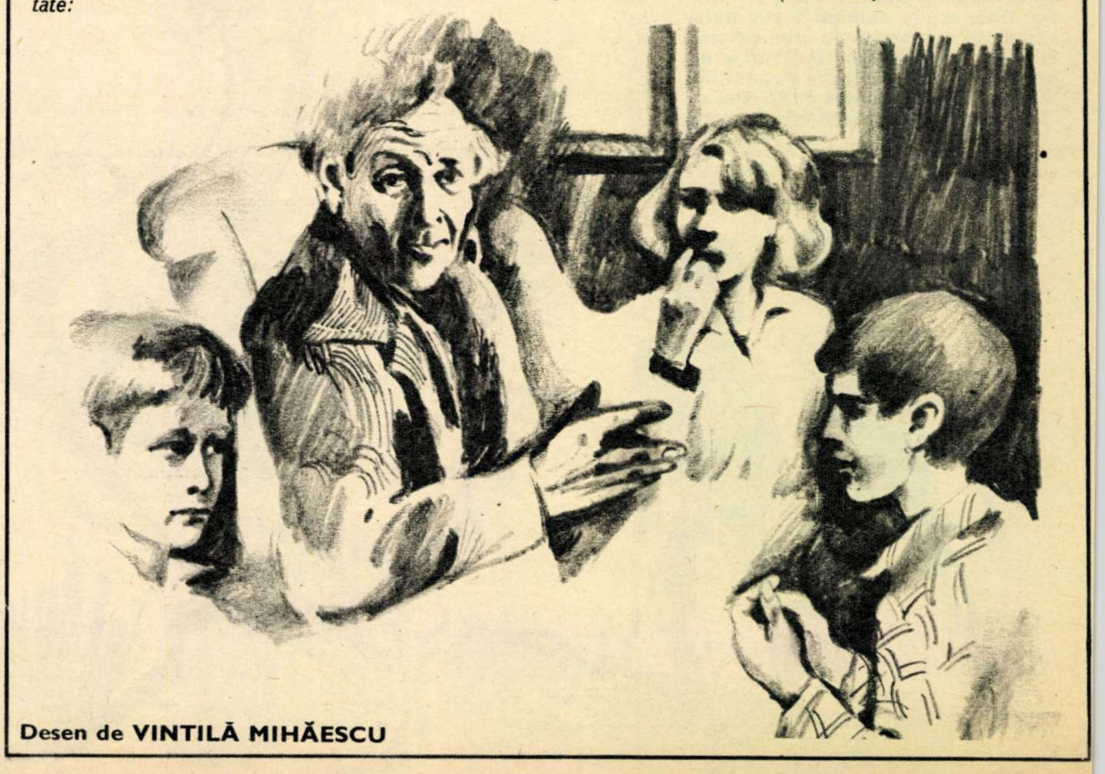

Desen de **VINTILĂ MIHĂESCU**

DEBUT „CUTEZĂTORII“

DOUĂ SCHIȚE DE

GHEORGHE TRUȚĂ

Colegul vostru, elevul Gheorghe Truță, din Călui—Olt, face parte dintre cei mai vechi corespondenți ai revistei «Cutezătorii». Obișnuința de a observa tot ce se întîmplă în jurul său pentru a trimite prompt redacției un «reportaj de ultimă oră», l-a dotat pe tînărul prozator de azi cu o importantă calitate: aceea de a-și urmări personajele în împrejurări cît se poate de obișnuite, neobișnuite fiind — așa cum se întîmplă de altfel și în realitate — reacțiile lor. Altfel spus, pe Gheorghe Truță îl interesează mai puțin evoluția exterioară a personajelor și mai mult aceea sufletească. Acțiunea schițelor și povestirilor sale se desfășoară în clasă, în tabără, în redacția unei reviste școlare. S-ar spune însă că țelul său nu este în primul rînd acela de a face «geografia» vieții școlărești, ci de a înțelege — și a-i face și pe cititori să înțeleagă — cauzele pentru care un adolescent acționează într-un fel și nu în altul, faptul că uneori scopul său nu este acela bănuit de noi, în fine, că la vîrsta aceasta fiecare zi, fiecare oră, înseamnă descoperirea unui nou sentiment, dobîndirea unei noi certitudini. Desigur, Truță însuși mai are multe de descoperit fiind încă foarte tînăr (15 ani) și ca om, și ca autor. Apariția sa în cadrul acestei rubrici constituie pentru noi o bucurie, și sperăm că întîlnirea noastră cu acest foarte tînăr prozator va fi plăcută. Noi, colegii din redacție, îi dorim succes!

OVIDIU ZOTTA

Drumul

...Sosiră în ospeție și toți colegii se împrieteniseră cu copii de vîrsta lor. El, fiind mai mare, rămăsese ultimul. Și lîngă el un băiat de la școala la care erau oaspeți.

— Ai să te duci cu el! i se spuse.

Plecară împreună. Băiatul îl conduse pe un drum prăfuit din spatele satului. Era miezul zilei. Soarele, care îi bătea în spate, îl făcea să se simtă ca înfășurat într-o plapumă uriașă.

Curînd praful îi albi pantofii.

Băiatul de lîngă el era cu două capete mai scund.

Își zicea, în gînd, că în mod firesc el ar fi trebuit să-l conducă, era doar mai mare. Simți în gură gustul prafului și se întristă.

— Așa-i că e frumos la noi?

— Da.

N-avea poftă de vorbă, deși băiatul de lîngă el, era simpatic.

Îl făcea într-un fel răspunzător de faptul că era trist. Prietenii lui, Alec și Savin, plecaseră veseli, la braț cu băieții de vîrsta lor, cu care se împrieteniseră imediat. Drumul li se întindea înainte șerpuitor, nesfîrșit. Simțea acum că tălpile îi ard și o flacără i se urcă în tot corpul, învăluindu-l.

Deodată băiatul dispăru de lîngă el și îl văzu peste cîteva clipe alergînd pe sub pomii din marginea drumului. De cealaltă parte, prin frunziș. se zărea cîmpul ca o explozie de culori proaspete.

După cîteva minute capul ciufulit al băiatului apăru din boschete. În mînă ținea două mere mari, roșii. Îi întinse unul. Virgil privi o clipă spre măr, apoi spre băiatul din fața sa. Și aproape fără să-și dea seama, chipul i se însenină.

Spuse abia auzit:

— Mulțumesc.

Dar băiatul nu-l auzi. O pornise înainte.

— Știi, îi spuse Virgil alergînd după el și încercînd să-l ajungă, e tare frumos la voi...

Apoi, cu mărul în mînă, porni mai departe și căldura nu mai era atît de înăbușitoare, iar drumul nu i se mai păru atît de lung.

Așteptam în fiecare AN...

În fiecare an, pe la mijlocul lui iunie primesc cîte o scrisoare de la verișoara mea Silvia. Sînt doar trei rînduri, mereu trei și aceleași: «Sosesc ca de obicei. Așteaptă-mă la gară...»; mai curînd o telegramă decît o scrisoare. Mie însă nu-mi trebuie mai mult. Acesta e semnalul. Silvia sosește întotdeauna în aceeași zi, cu același tren de dimineață. Pe peron o aștept eu.

Nu pentru că n-ar ști drumul pînă în sat, dar întîlnirea de la gară este pentru amîndoi o sărbătoare. Mie, de obicei, nu-mi place să-mi îmbrac costumul cel nou, maron. Dacă-l îmbrac de două ori pe an și atunci mai mult silit. Parcă mă simt «oficial» și parcă toate fețele se întorc spre mine.

În ziua aceea însă îl scot din șifonier. Îl îmbrac, îmi pun și cravata pe care mi-a adus-o bunicul de la Mamaia, îmi încalț pantofii de lac și plec la gară. Nu uit nici buchetul de flori pe care l-am cules de cu seară din grădină și pe care l-am pus într-o glastră cu apă să nu se veștejească.

Pe peron sosesc cu o jumătate de oră înainte de venirea trenului. Nu-mi e teamă, trenul nu poate veni nici cu un minut mai înainte de ora obișnuită, dar nu mai am răbdare să aștept.

Apoi, aud șuierul locomotivei care se apropie mereu, vagoanele trec rînd pe rînd prin fața mea... și iată... e Silvia. îmi face semne cu mîna de la o fereastră. Trenul se oprește, ea coboară, mă sărută rîzînd pe amîndoi obrajii, eu îi dau florile și pornim fericiți spre sat...

Da, pornim spre sat. Oare astăzi vom mai porni? Ieri, am primit de la Silvia o scrisoare lungă, de zece ori mai lungă decît cele ce le primeam pînă acum.

La început nu mi-a venit să cred, am întors scrisoarea și pe o parte și pe cealaltă dar adresa m-a convins. «N-am să pot veni, te rog să mă scuzi. Să nu mă aștepți. Plec într-o tabără, apoi...»

Am citit rîndurile acestea de zece ori încît le-am învățat pe dinafară. Restul scrisorii «fleacuri», la tot pasul scuze, numai scuze.

«N-am să pot veni...»

Nu, nu se poate, va veni. A vrut să-mi facă o farsă, să vadă dacă totuși eu o voi aștepta...

Dar dacă nu va veni? În felul acesta n-a glumit niciodată. Poate că într-adevăr n-a glumit... nu va veni. Cum va arăta atunci o vacanță fără Silvia?! Pentru că de cîte ori mă gîndesc la vacanță mă gîndesc imediat la Silvia...

Aseară mi-am cules ca de obicei buchetul de flori... Am cules flori multe, mai multe ca de obicei și acum văd că buchetul e foarte mare iar florile nu sînt prea bine așezate. Costumul îmi e puțin mototolit, pantofii s-au albit puțin în vîrf...

Am făcut totul la repezeală, mereu urmărit de ideea să nu întîrzii...

A răsărit soarele! Va fi o zi frumoasă.

Întotdeauna, vara, zilele au fost frumoase. Aveau o strălucire a lor și asta nu numai din cauza soarelui.

Jocurile noastre nu se mai sfîrșeau de dimineața pînă seara cînd mergeam la culcare.

În fiecare perioadă exista cîte o atracție. De pildă, mărul din grădină. Primăvara cînd bumbii verzi explodau alb în zeci de flori ce luminau iarba crudă, abia răsărită, Silvia nu putea veni. Mă ruga însă să-i scriu despre măr, să i-l descriu în cele mai mici amănunte.

«E alb de flori, frumos, foarte frumos» îi scriam eu nemulțumit. Niciodată n-am putut să-l descriu așa cum aș fi dorit, cum era de fapt în realitate.

Stăteam lîngă el și simțeam cum culoarea albă, pură, pătrunde în mine umplîndu-mi sufletul de prospețime și lumină. Era al doilea soare pentru mine și în zilele cînd stropii reci ai ploilor de primăvară îmi băteau în geam, mărul era singurul care lumina grădina.

Sentimentul acesta era însă numai pentru mine și ceea ce simțeam nu puteam spune nimănui.

Vara în locul florilor care se scuturaseră apăreau merele la început ca niște mici ghiulele verzi. Apoi creșteau mereu fără ca să observ și pînă la mijlocul lui iunie ajungeau cît pumnul. Atunci sosea Silvia...

— Ghici cîte mere sînt în măr?

— Nu știu...

— Nici eu. Haide să le numărăm!

Numărăm fiecare în gînd.

— Șaizeci și patru am găsit...

— Da de unde, sînt cincizeci și opt!

— Ba nu sînt...

Pînă la urmă conveneam să le mai numărăm o dată, apoi încă o dată și așa în fiecare zi ieșeau la numărătoare mai multe sau mai puține mere...

Apoi se coceau alunele cu sîmburii tari și buni. Alunii creșteau departe, în pădure și pînă acolo ne însoțea bunicul. În aluniș însă era împărăția noastră. Alergam din vîrf în vîrf ca veverițele pînă cînd umpleam coșulețele. Drumul spre casă îl făceam repede, în fugă, încît bunicul abia se ținea după noi.

După un timp strugurii, pînă atunci verzi și cu gust acru începeau să dea în pîrg. Se făceau dulci și buni. De acum înainte știam că nu a mai rămas mult din vacanță. Nu ne uitam în calendar, voiam să nu simțim apăsarea fiecărei zile dar bunica se uita. Se uita, și cu o săptămînă înainte începea să strîngă și să împacheteze lucrurile Silviei. Cînd mai rămînea o zi, ne anunța:

— Haideți, jucați-vă, e ultima zi. Mîine dimineață vă despărțiți. Atunci priveam unul la celălalt nici veseli, nici triști și în ziua aceea continuam ca și cînd nimic nu s-ar fi întîmplat. Era ultima zi...

Dimineața, eu, bunicul și bunica o conduceam la gară... Toamna trecea și ea repede așa cum trece mirosul de mere coapte prin grădina bunicilor. Și așa în fiecare an așteptam...

— Vine trenul! Trenul, da, vine trenul. Vorbele băiatului de lîngă mine m-au întrerupt din visare.

Șuierul prelung stăruie cîteva clipe asupra gării făcînd să-mi bată cu putere inima.

Văd acum locomotiva din coama căreia iese fum, fum negru ca păcura. Se năpustește în gară cu așa viteză încît pentru cîteva clipe am impresia că nu va mai opri. A ajuns în fața mea, m-a și depășit. Prin față mi se perindă vagon după vagon. Ochii mei sorb lumina fiecărei ferestre.

...Au trecut toate vagoanele. Ultimul s-a oprit la doi pași de mine. Am rămas nemișcat pe peron cu ochii la călători, la tren. N-a venit...

Locomotiva pufăe și vagonul, ultimul vagon de lîngă mine alunecă ușor depărtîndu-se. Urmăresc trenul pînă cînd el dispare la prima cotitură. Niciodată nu l-am urmărit pînă acolo. Cînd Silvia cobora, pentru mine trenul dispărea. Porneam amîndoi pe drumul ce ducea spre sat. Acum pornesc singur. La ce mă gîndesc? Nu știu. În mintea mea e un amestec de tristețe, de nedumerire, de singurătate.

Ce-am să fac în vacanța aceasta? Niciodată nu mi-am pus o asemenea întrebare și deodată m-am trezit să nu am nici un plan de vacanță. Zilele fierbinți îmi apar în față fără nimic interesant întocmai ca o coală albă nescrisă. Am ajuns lîngă podul de peste rîul ce trece prin sat. Mi-amintesc că țin în mînă buchetul de flori. De ce-l mai țin? Îl privesc fără plăcere. E mare, mult prea mare, florile s-au veștejit puțin. Ce să mai fac cu el? Mă aplec peste balustrada podului. Îi dau drumul din mînă. Buchetul se oprește pe oglinda apei. Îi dispar mai întîi tulpinile, apoi florile pînă cînd în față îmi rămîne apa cenușie.

*

SALONUL AUTO-MOBILISTIC „Cutezătorii" PREZINTĂ PROFESORUL PARBRIZ

S-ar părea că nimic nu-l îndepărtează pe om de natură așa cum o face automobilul. Peisajul favorit al șoferului ar fi o autostradă cît mai largă, cît mai bine nivelată, iar popasul ideal — un supermotel.

Totuși, în ultimii ani, automobiliștii au început să viseze și alt decor: copaci, cîmpii, dealuri. Dar, bineînțeles, ceea ce a impulsionat în primul rînd apariția și diversificarea mașinilor de teren au fost în primul rînd cerințele economice. Șantierele, expedițiile, necesitățile transportului de mărfuri sau de persoane pe căi neamenajate special pentru circulația rutieră obișnuită, eventual de-a dreptul prin zone de cîmpie sau deșert, silvice sau alpine, au impus apariția unor mașini corespunzătoare. Ele trebuie să fie în egală măsură puternice și rezistente, economicoase și sigure în exploatare. În familia cunoscutelor mărci «Rover», «Gaz», «Jeep», «Fiat» (care produce tipul «Campagnola»), «Toyota» (cu al său «Land Cruiser») s-a impus decisiv și «ARO» al nostru, remarcîndu-se atît în exploatare (se bucură de renume în multe țări) cît și în raliurile rezervate acestor tipuri de mașini. Între altele el a cîștigat dificilul «raliu al smîrcurilor», din Belgia, și nu numai că l-a cîștigat, dar a și remorcat generos cîteva redutabile mașini concurente... împotmolite în mlaștină.

Majoritatea constructorilor folosesc soluția clasică(motor față — tracțiune spate), o cilindree între 2000 — 4000 cmc, toate cele patru roți fiind motrice. Habitaclul oferă adesea un confort egal cu acela al autoturismelor obișnuite.

În «umbra» acestor puternice mașini n-au întîrziat însă să apară și variantele turistice, agreate în primul rînd de tineret. Caroserii simple, uneori din plastic (ca la Citröen-Mehari) sau preluate de la turisme ușoare(Volkswagen-broască), motoare cu cilindreea între 500—1000 cmc (rar mai «încăpătoare») dezvoltînd, cu unele excepții, viteze maxime în jur de 100 km/oră. Aceste motoare sînt de obicei «de împrumut» (Fiat 500, Skoda 1000 etc.). Jante puternice și cauciucuri late, caroserii întărite cu «rollbar» sporesc securitatea micilor mașini dispuse să se aventureze dincolo de asfalt. Unele au un aspect destul de ciudat fie imitînd forma mașinilor

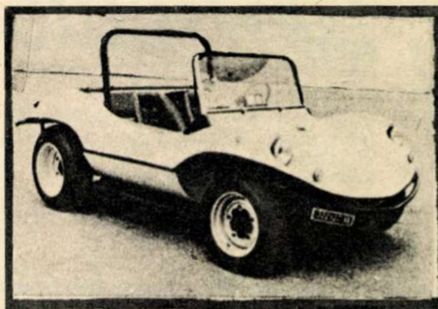

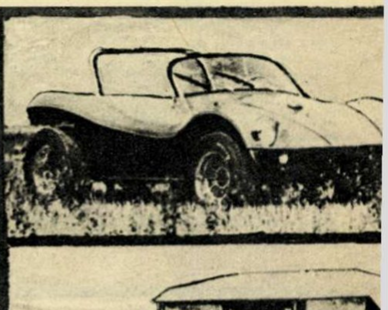

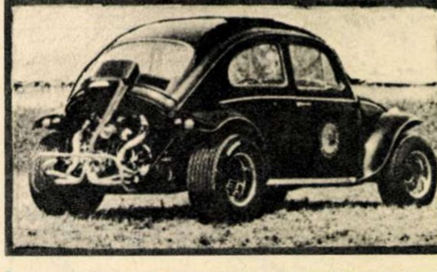

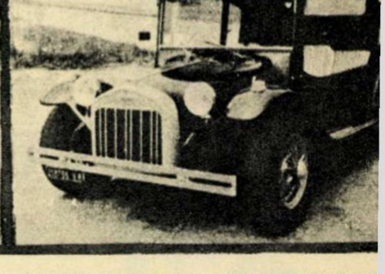

OLGUȚA vă sfătuiește

PRACTIC !

Un model de husă, ușor de confecționat, din stambă colorată. Din același material puteți face și o garnitură la ferestre.

Pentru surioarele voastre mai mici puteți tricota o bluză din lînă sau din melană mai groasă, cu ajutorul a două andrele nr. 5-6. Fața și spatele se lucrează numai pe față, iar elasticul, guleraşul și manșetele — un ochi pe față, un ochi pe dos. Bluza se închide la gît cu patru năsturei îmbrăcați. Cînd bluza este gata îi lucrați floricelele cu acul și lîniță de diferite culori.

Poftă bună !

CARTOFI DE BISCUIȚI

250 g biscuiți, 125 g nuci, 1 pahar apă, 2 linguri cacao, 5 linguri zahăr, 2—3 linguri rom, coajă rasă de lămîie, vișine din vișinată sau din dulceață.

Se dau prin mașina de tocat carne biscuiții și nucile, apoi se pun într-un castron. Separat se prepară într-un ibric, pe foc, un sirop din apă, cacao și zahăr.

Siropul trebuie să fie subțire. Siropul fierbinte se toarnă peste amestecul de biscuiți și nuci, se adaugă romul și coaja rasă de lămîie, amestecîndu-se bine. Cu mîna udă se formează mici sfere, punînd în mijloc cîte o vișină. Se tăvălesc prin zahăr tos și se dau la rece.

ALUAT PENTRU PRĂJITURĂ CU FRUCTE

1/2 kg fructe de orice fel, 250 g — 300 g smîntînă, 250 g făină, 250 g zahăr pudră, 2 ouă, puțină sare, 1/2 pachet praf de copt, unt pentru uns forma, zahăr pudră vanilat pentru pudrat prăjitura.

Se freacă zahărul cu ouăle și sarea circa 10 minute. Se adaugă smîntîna treptat, apoi făina, în care s-a amestecat praful de copt. Se obține un aluat curgător care se toarnă într-o formă unsă cu unt și presărată cu făină. Se așază pe aluat fructe fără sîmburi date prin făină: vișine, jumătăți de caise, de piersici, de prune, felii rotunde de mere tăiate transversal etc. Prunele și caisele se așază cu partea în care a fost sîmburele în sus. Se coc la foc potrivit. Se servește pudrată cu zahăr vanilat.

(URMARE DIN PAGINA A 7-A)

Cristea, Niculai Răpeanu și profesorul antrenor **Mircea Crăciun** au primit diploma **Meritul fotbalistic «CUTEZĂTORII», medalia de aur «CUTEZĂTORII»** și **cîte un ceas de mînă «Pobeda».**

Echipa clasată pe locul II — «A.S. SILITORUL» din comuna Bolintin-Deal, Ilfov a obținut medalia de argint, iar fiecare jucător, precum și antrenorul, diploma **Meritul fotbalistic «CUTEZĂTORII»**, precum și **cîte un aparat de fotografiat «Smena*.**

Componenții echipelor clasate pe locurile 3 și 4 — «REAL» din Otești-Cungrea, Olt și «VIITORUL», din Seaca de Cîmp, Dolj — au obținut, fiecare, **diploma Meritul fotbalistic «CUTEZĂTORII», cîte un stilou Hero** și **medalia de bronz,** iar antrenorii **cîte un stilou «Pelikan».**

A fost o mare sărbătoare pentru toți micii fotbaliști care, în cor, au mărturisit că aceste trei zile au fost cele mai frumoase din viața lor.

După ce s-a încheiat «finala», în cinstea victoriei, proaspeții campioni, împreună cu vicecampionii și ceilalți finaliști, au făcut o plimbare cu autobuzul, vizitînd Casa «Scînteii» și redacția revistei «CUTEZĂTORII», unde au fost «cinstiți» cu cîte o sticlă de pepsi-cola.

PROLOG 1974

În acest moment, la redacție se completează diplomele pentru celelalte 162 de echipe participante și se discută regulamentul celei de a IV-a ediții (1974) a competiției, regulament care va apare la timpul potrivit în paginile revistei noastre. De aceea vă recomandăm să urmăriți cu atenție rubrica noastră de sport.

Iar acum vă spunem la revedere și succes deplin la învățătură în noul an școlar.

de mare viteză, fie dimpotrivă, deghizîndu-se sub aspectul unui arhaic model 1930.

Existența acestor minuscule mașini de teren (pe care vi le prezentăm mai jos) mărturisește tendința autoturistului de a vedea în mașină mai puțin un bolid și un obiect al ambiției rutiere și mai mult un mijloc de a se reîntoarce în natură cu ajutorul unei jucării utile. De altfel, unele tipuri se vînd în «cutii de montaj», ceea ce îl face pe posesor ca, asamblînd vehiculul, să se simtă și nițel constructor.

Prof. Parbriz

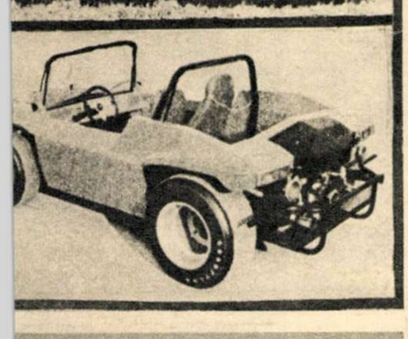

CUPON 3 „CUTEZĂTORII"
CONCURSUL „ENIGMA"

CONCURSUL „ENIGMA"

CINE ? CUM ? CÎND? UNDE ? DE CE ?

Amprenta demascatoare

«Va să zică — începu căpitanul Niculescu să recapituleze în gînd după un vechi și statornic obicei al său — la terminarea programului, la ora 17, simulînd că pleacă din instituție, Prianu a profitat de neatenția portarului și, strecurîndu-se prin spatele lui, a urcat la etaj. Dînd să intre în biroul directorului, a auzit un zgomot în interior. Uitîndu-se prin gaura cheii, s-a felicitat că nu a intrat: înăuntru se afla femeia de serviciu care tocmai spăla vasul ornamental de pe etajeră. A așteptat ascuns cîteva minute, pînă cînd femeia de serviciu a trecut să facă curățenie în biroul alăturat și, cu cheia pregătită din timp, a descuiat ușa, strecurîndu-se înăuntru. Atunci a intervenit singurul moment cînd planul său era pe cale să eșueze: dacă printr-un reflex uimitor nu ar fi reușit să prindă vasul ornamental care, la o mișcare a sa greșită, căzuse de pe etajeră, neîndoielnic că zgomotul produs de spargerea acestuia ar fi alarmat femeia de serviciu și ar fi fost surprins. Așa însă, liniștindu-se, și-a pus mănușile de cauciuc, a descuiat seiful cu cheia confecționată după mulajul luat cu ceară de pe cea originală, a scos proiectul secret ce-l interesa și l-a fotografiat filă cu filă. A pus totul la loc, a închis seiful și a scos microfilmul din aparat, ascunzîndu-l sub colțul mochetei. (Nu putea să-l ia imediat cu el: dacă, totuși, nu reușește să iasă neobservat și este prins cu microfilmul asupra sa? A doua zi era altceva; va veni ca de obicei în biroul directorului și, eventual prefăcîndu-se că scapă ceva pe jos, va lua microfilmul). Apoi, a șters cu batista mînerele ușii, a încuiat-o, și-a scos mănușile de cauciuc (cu care ocazie a remarcat că una din ele era puțin ruptă) și neobservat de portar — care, întors cu spatele, vorbea la telefon — a plecat.

Nu avea de unde să știe că directorul, avînd de rezolvat o lucrare urgentă, va veni pe la ora 18,30 la birou și va constata — negăsind la locul lui semnul minuscul lăsat — că cineva umblase în proiect. A anunțat imediat securitatea. Cercetarea minuțioasă efectuată a dus la descoperirea microfilmului (firesc, aflînd despre cercetare, infractorul nu a mai venit a doua zi să-l ia), iar măsurile luate ulterior ne-au pus pe urma lui Prianu».

Ajuns aici cu scurta derulare a filmului celor petrecute, căpitanul Niculescu dădu dispoziție să fie introdus învinuitul Cristobold Prianu. Sosise momentul să-l demaște.

— Pînă acum ați refuzat sistematic să recunoașteți că în după-amiaza zilei de 18 mai, în jurul orei 17,20, v-ați aflat în biroul directorului unde, cu o cheie contrafăcută, ați deschis seiful și ați fotografiat proiectul secret aflat acolo, iar microfilmul l-ați ascuns sub mochetă, urmînd a-l recupera ulterior pentru a-l transmite unui comerciant străin. Sîntem însă în măsură să vă dovedim că v-ați aflat în acel birou în jurul orei menționate: am găsit acolo amprentele dumneavoastră digitale!

— Nu ați putut găsi... începu să argumenteze Prianu, dar dîndu-și probabil seama că a spus prea mult, reveni și afirmă: Eu merg frecvent în biroul directorului, așa că este normal să găsiți acolo amprentele mele digitale.

Tocmai atunci, căpitanul Niculescu fu chemat la un caz urgent, fiind nevoit să întrerupă ascultarea învinuitului.

Cu ajutorul căror amprente a reușit, la reluarea ascultării, să-i dovedească învinuitului că în jurul orei 17,20 s-a aflat în biroul directorului, dovadă în fața căreia Prianu a recunoscut fapta săvîrșită?

AL. HASNAȘ

CLASAMENTUL GENERAL

După cum v-am mai spus, la cea de-a III-a ediție a Cupei «CUTEZĂTORII» la fotbal au participat 155 de echipe de băieți și 7 de fete, deci un total de 162 de formații. Convinși că sînteți curioși să le cunoașteți nu numai pe cele 4 finaliste, ci și pe celelalte, să aflați locul ocupat și distincțiile obținute, le publicăm mai jos și pe acestea, în ordinea clasamentului general.

MEDALIA DE AUR ECHIPELOR

5. «VIITORUL», Cungrea, Olt
6. «LUCEAFĂRUL», Spătaru, Olt
7. «VULTURUL», Sicula, Arad
8. «BRĂDUȚUL», Doftana, Bacău
9. «VIITORUL», Blidari, Bacău
10. «.C. RACHETA», Școala generală nr. 2 Bezdead, Dîmbovița
11. «TEMERARII», Săvîrșin, Arad
12. «CUTEZĂTORII», Ștefănești, Botoșani
13. «VIITORUL», Bujoru, Teleorman.

DIPLOMA DE MERIT «CUTEZĂTORII», ECHIPELOR:

● 14. «ȘOIMUL», Cășeiu, Cluj ● 15. «VOINȚA», Bezdead, Dîmbovița ● 16. «PODGORIA», Orlești, Vîlcea ● 17. «VICTORIA», Sicula, Arad ● 18. «VOINȚA», Cocorăștii-Mislii, Prahova ● 19. «NUFĂRUL», Stăncuța, Brăila ● 20. «VOINȚA», Pielești-Pîrșani, Dolj ● 21. «PANDURII», Călina, Vîlcea ● 22. «FĂCLIA», Clasa a VII-a A, Pecica, Arad ● 23. «VIITORUL», Găujani-Pietrișul, Ilfov ● 24. «MĂGURA CAȘIN», Măgura, Bacău ● 25. «VULTURII», Dobra, Mehedinți ● 26. «DINAMO», Vădăstrița, Olt ● 27. «AVÎNTUL PIONIERESC», Pecica, Arad ● 28. «SPORT CLUB-VOINȚA» Urzicuța, Dolj.

DIPLOMA REVISTEI «CUTEZĂTORII», ECHIPELOR:

28. «FORRAS», Izvorul, Lueta, Harghita ● 29. «LĂSTARUL», Ghioroc, Arad ● 30. «F.C. VENUS», Colceag-Rușani, Prahova ● 31. «GLORIA», Socodor, Arad ● 32. «PROGRESUL, Craiva-Mărăuș, Arad ● 33. «GHIOCEII», Doftana, Bacău ● 34. «VOINICII», Sintea Mare, Arad ● 35. «MUREȘUL» Secu-Sibiu, Arad ● 36. «LUCEAFĂRUL», Sepreuș, Arad ● 37. «LAURII ZĂRANDULUI», Sepreuș, Arad ● 38. «VOINȚA», Scorțaru-Sihleanu, Brăila ● 39. «APOLLO», Vînătorii-Mici, Ilfov ● 40. «GLORIA», Pietriș pe Mureș, Arad ● 41. «FLAMURA ROȘIE», Cergoiu Mare, Alba ● 42. «VENUS», Socodor, Arad ● 43. «AVÎNTUL», Movila Banului, Buzău ● 44. «JUPITER», Limandul Nou, Arad ● 45. «SPERANȚA», Simand, Arad ● 46. «ȘOIMII CUTEZĂTORII», Dudești, Brăila ● 47. «MUGURII», Valea lui Mihai, Bihor ● 48. «IFRUSAG», Tineretul. Lueta Arad ● 49. «VICTORIA» Cocărăștii-Mislii, Prahova ● 50. «PITICII», Torpek-Lueta, Harghita ● 51. «AVÎNTUL», Lipov, Dolj ● 52. «VULTURUL», Dofteana, Bacău ● 53. «CUTEZĂTORII», Codreni, Botoșani ● 54. «CETATEA», Cetatea de Baltă, Alba ● 55. «ȘTIINȚA», Murgeni, Vaslui ● 56. «AJAX», Pecica Arad ● 57. «VIRTUTEA», Pecica, Arad ● 58. «VOINȚA», Seleuș, Arad ● 59. «F.C. CUIAS», Săvîrșin, Arad ● 60. «SĂGEATA», Zbeg, Arad ● 61. «VOINȚA» Temeșești, Arad ● 62. «RACHETA», Telea, Arad ● 63. «S.C. ILTEU», Săvîrșin, Arad ● 64. «CORBII», Corbești, Arad ● 65. «STEJARUL», Pietriș, Arad ● 66. «HORIA», Bacăul de Mijloc, Arad ● 67. «ARTARUL», Săliște, Arad ● 68. «DACII», Birchiș, Arad ● 69. «VIITORUL», Almaș, Arad ● 70. «CRAVATA ROȘIE», Pecica, Arad ● 71. «MUREȘUL», Pecica, Arad ● 72. «LEUDULET», Pecica, Arad ● 73. «VIITORUL», Cergoiu Mare, Alba ● 74. «PIONIERIA», Pecica, Arad ● 75. «IFJUSAG», Pecica, Arad ● 76. «HALADAS», Pecica, Arad ● 77. «PECICANA», Pecica, Arad ● 78. «CĂRPINIȘ», Cărpiniș, Timiș ● 79. «VULTURUL», Sadova-Piscu, Dolj ● 80. «SPERANȚA», Mitmicul Mare, Caraș Severin ● 81. «FLACĂRA», Piscu Sadovei, Dolj ● 82. «RAPID», Bezdead, Dîmbovița ● 83. «PRICHINDEL», Bezdead, Dîmbovița ● 84. «DINAMO», Bezdead, Dîmbovița ● 85. «RACHETA», Sadova-Piscu, Dolj ● 86. «VLAHUȚĂ», Lueta, Arad ● 87. «TINERII STELIȘTI», Știubieni, Botoșani ● 88. «ELORE», Pecica, Arad ● 98. «LAURUL», Dieci, Arad ● 90. «ȘOIMII», Buchiu, V. Timișului, C. Severin ● 91. «PROGRESUL», Petroșița, Caraș Severin ● 92. «SPERANȚA», Bunești, Vîlcea ● 93. «ÎNFRĂȚIREA», Uileac, Bihor ● 94. «Clasa a VIII-a A», Știubieni, Botoșani ● 95. «Clasa a V-a A», Știubieni, Botoșani ● 96. «RAPID», Sadova-Piscu, Dolj ● 97. «FULGERUL», Sadova, Dolj ● 98. «ȘTIINȚA», Bezdead, Dîmbovița.

DIPLOMA DE ÎNCURAJARE ECHIPELOR

● 99. «STEAUA», Bezdead, Dîmbovița ● 100. «DINAMO», Sadova, Dolj ● 101. «AVÎNTUL», Bezdead, Dîmbovița ● 102. «RAPID», Lueta, Harghita ● 103. «PRICHINDEL», Bezdead, Dîmbovița ● 104. «A Clasa a V-a B», Lueta, Harghita ● 105. «A Clasa a VI-a A», Lueta Harghita ● 106. «A HOMORODALMAS», Lueta, Harghita ● 107. «Szentjroly», Lueta, Harghita ● 108. «KARACSANOVA», Lueta, Harghita ● 109. «A 4 B», Lueta, Harghita ● 110. «A 4 C», Lueta, Harghita ● 111. «Clasa a V-a A», Loretei-Lueta, Harghita ● 112. «CLASA a V-a C», Lueta Harghita ● 113. «VLAHUȚĂ». Lueta, Harghita ● 114. «PROGRESUL», Bezdead, Dîmbovița ● 115. «A», Okland, Lueta, Harghita ● 116. «LORETEI VII», Lueta Harghita ● 117. «COMĂNEȘTI», Lueta, Harghita ● 118. «ODORHEI», Lueta, Harghita ● 119. «RACOS DE SUS», Lueta, Harghita ● 120. «SÎMPAUL», Lueta, Harghita ● 121. «MĂREȘTI», Lueta, Harghita, ● 122. «CRĂCIUNEL», Lueta, Harghita ● 123. «AJAX», Vădăstrița, Olt ● 124. «SPERANȚA», Bunești, Vîlcea ● 125. «CRIȘUL», Dieci, Arad ● 126. «CLASA a VII-a B», Știubieni, Botoșani ● 127. «CLASA a VI-a A», Știubieni, Botoșani ● 128. «CLASA a VII-a», Știubieni, Botoșani ● 129. «VULTURII», Petricani, Botoșani ● 130. «CLASA a V-a B», Negreni-Știubieni, Botoșani ● 131. «CLASA a VII-a B», Știubieni, Botoșani ● 132. «CLASA a V-a A», Știubieni, Botoșani ● 133. «CLASA a VI-a VC», Știubieni, Botoșani ● 134. «ALMĂȘANA», Almaș, Arad ● 135. «FLAMURA ROȘIE», Cergoiu Mare, Alba ● 136. «INTER», Grăniceri, Arad ● 137. «NUFĂRUL», Călina, Vîlcea ● 138. «SPERANȚA», Stăncuța, Brăila ● 139. «AJAX», Știubieni, Botoșani ● 140. «VÎLCELELE», Vîlcele, Ialomița ● 141. «VOINȚA», Ciocani, Ilfov ● 142. «LORETEI V C», Lueta, Harghita ● 143. «LORETEI V A», Lueta, Harghita ● 144. «A IV C», Lueta, Harghita ● 145. «A IV B», Lueta, Harghita ● 146. «TORPEX», Lueta, Harghita ● 147. «KARACSHANOVA», Lueta, Harghita ●) 148. «GERO», Lueta Harghita ● 149. «A VI A», Lueta, Harghita ● 150. «A V B», Lueta, Harghita ● 151. «SPERANȚA», Socodor, Arad ● 152. «VULTURII», Călinești, Argeș ● 153. «VOINICII», Sintea Mare, Arad ● 154. «VOINȚA», Corbu, Olt ● 155. «ȘOIMII», Rubla, Buzău.

CLASAMENTUL ECHIPELOR DE FETE ȘI PREMIILE PRIMITE

1. «VENUS», Bogdănești, Bacău, O minge de fotbal, medalia de aur, diploma de merit și 16 medalioane «Cutezătorii».
2. «CRIȘUL», Sicula, Arad, medalia de argint, diploma de merit și 16 medalioane, «Cutezătorii»,
3. «DORA», Săvîrșin, Arad, medalia de bronz, diploma de merit și 16 insigne «Cutezătorii»,
4. «VOINȚA», Bezdead, D-vița, 5. «VIITORUL», Almaș, Arad, 6. «SPERANȚA», Bunești, Vîlcea, 7. «PECICANA», Pecica, Arad, primesc diplome.

Cutezătorii 40

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR 1 — BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: **Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.**
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE INTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESĂ BUCUREȘTI — CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001
Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: LUCIA SICOMAȘ

MIU-AL-FLORILOR

Scenariu de ALEXANDRU MITRU
și
AUREL TITA

Desene: ALBIN STĂNESCU

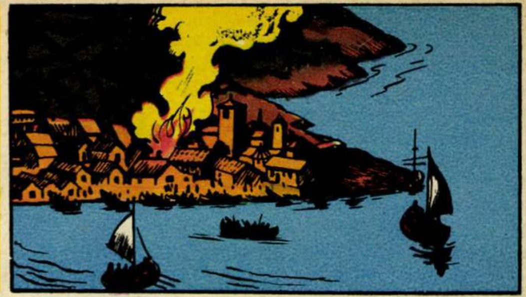

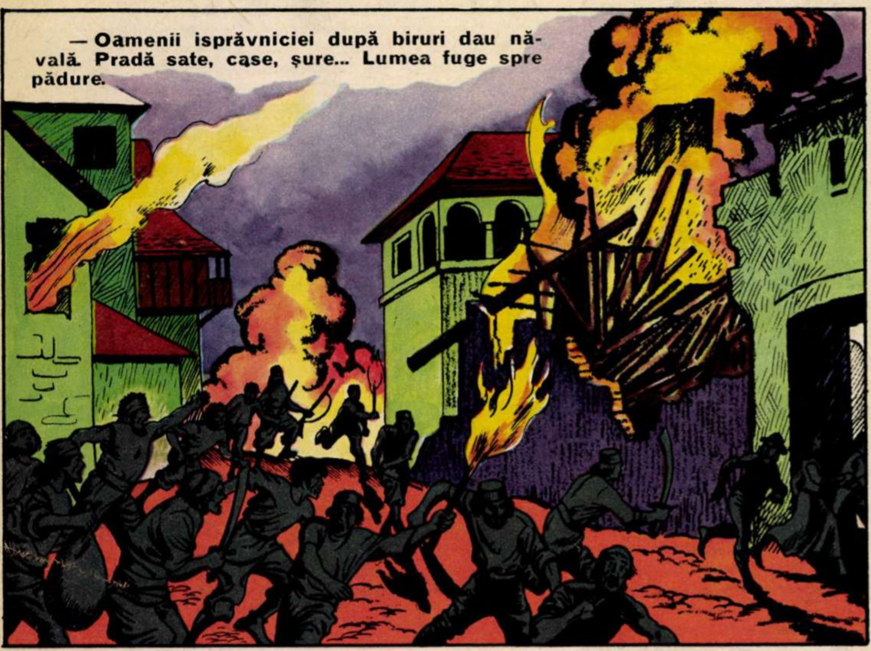

— Oamenii isprăvniciei după biruri dau năvală. Pradă sate, case, șure... Lumea fuge spre pădure.

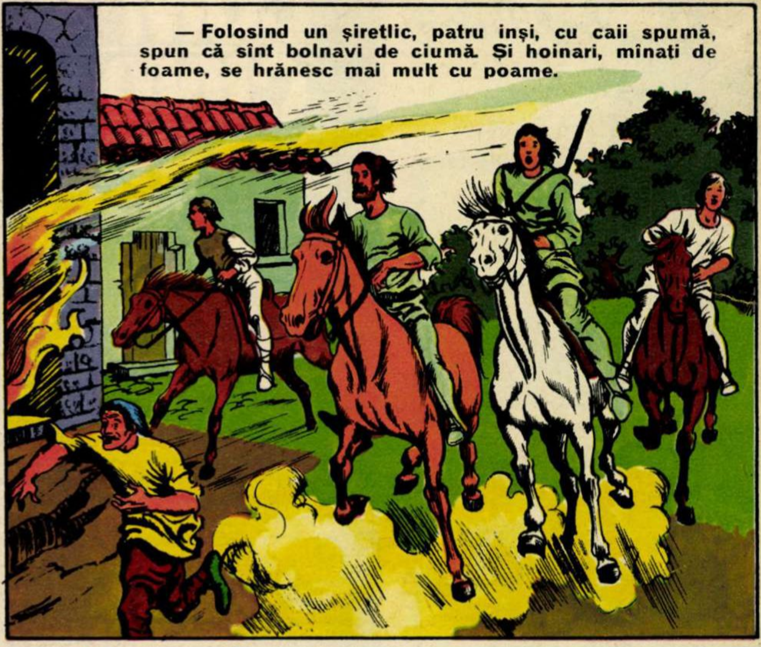

— Folosind un șiretlic, patru inși, cu caii spumă, spun că sînt bolnavi de ciumă. Și hoinari, mînați de foame, se hrănesc mai mult cu poame.

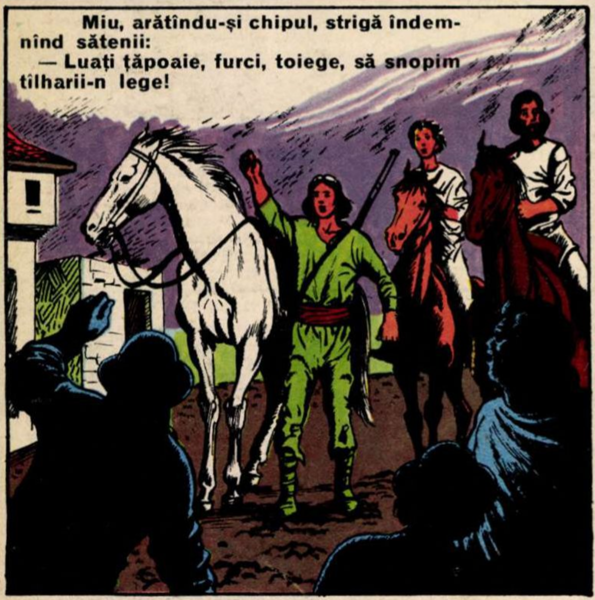

Miu, arătîndu-și chipul, strigă îndemnind sătenii:
— Luați țăpoaie, furci, toiege, să snopim tîlharii-n lege!

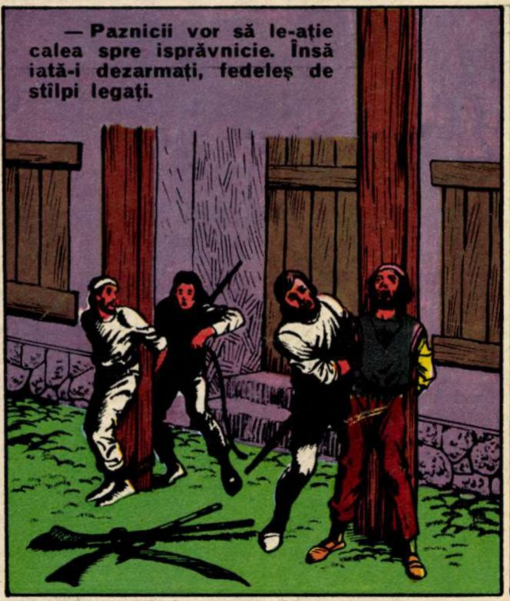

— Paznicii vor să le-ație calea spre isprăvnicie. Însă iată-i dezarmați, fedeleș de stîlpi legați.

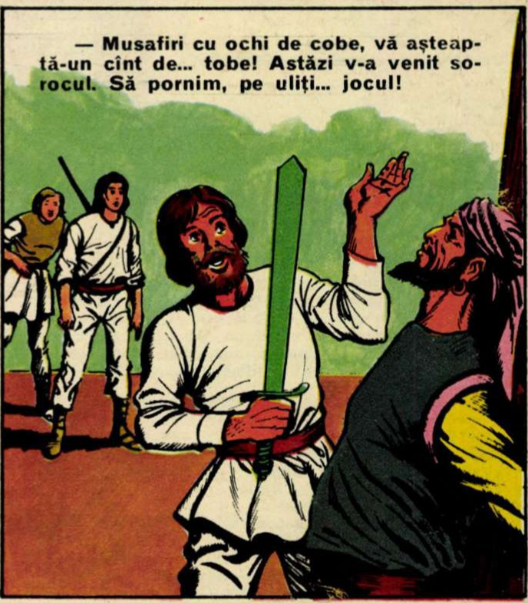

— Musafiri cu ochi de cobe, vă așteaptă-un cînt de... tobe! Astăzi v-a venit sorocul. Să pornim, pe ulițí... jocul!

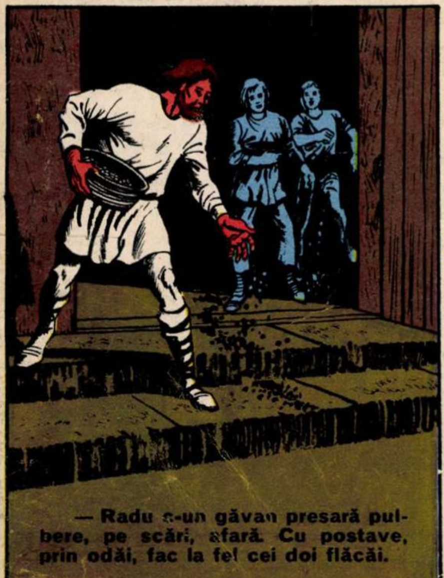

— Radu c-un găvan presară pulbere, pe scări, afară. Cu postave, prin odăi, fac la fel cei doi flăcăi.

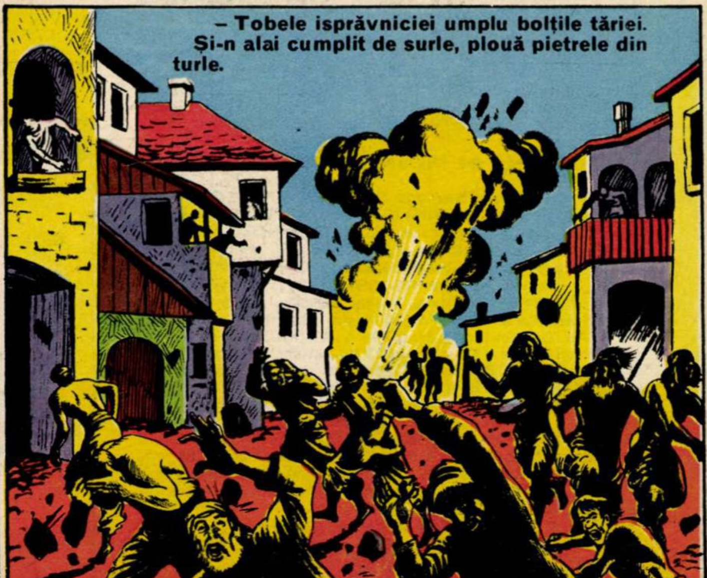

— Tobele isprăvniciei umplu bolțile tăriei. Și-n alai cumplit de surle, plouă pietrele din turle.

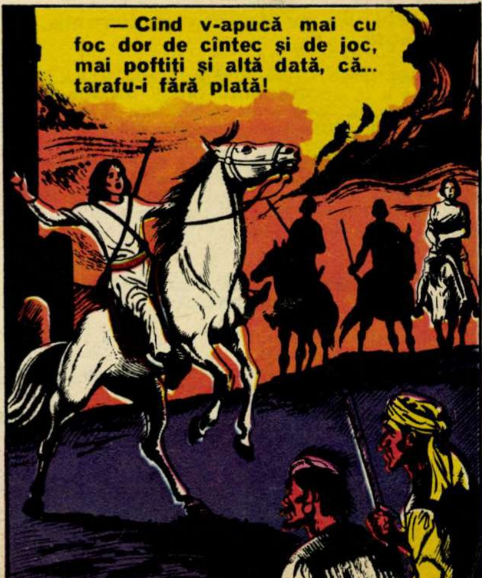

— Cînd v-apucă mai cu foc dor de cîntec și de joc, mai poftiți și altă dată, că... tarafu-i fără plată!

— VA URMA —

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

41

JOI, 11 OCTOMBRIE
1973, ANUL VII (316)

16 pagini, 1 leu

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

ÎN ACEST NUMĂR:

★ Brevetul de participare la ediția 1974 a marelui nostru CONCURS „MINITEHNICUS"

★ SALONUL AUTOMOBILISTIC AL PROFESORULUI PARBRIZ

★ La ordinea zilei – ALEGERILE PIONIEREȘTI

★ TIMPUL / MAI MULT CA SIGUR.

a

La invitația președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și a tovarășei Elena Ceaușescu, la 3 octombrie a sosit la București, într-o vizită oficială în țara noastră, președintele Republicii India, Varahagiri Venkata Giri, împreună cu soția, Sarasvathi Giri.

Convorbirile dintre cei doi președinți, continuînd dialogul la nivel înalt care a avut loc la Delhi, cu prilejul vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu în India, au ridicat pe o treaptă mai înaltă colaborarea fructuoasă româno-indiană, în interesul celor două popoare, al păcii și înțelegerii în lume.

Prima corespondență trimisă la concursul nostru

„PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ“

MAI HARNICI DECÎT SOARELE

După ce în toată perioada practicii agricole pionierii și școlarii au lucrat cu dragoste pe ogoarele cooperativei agricole și la îngrășătoria de taurine din sat, iată că veni și vremea culesului în microferma noastră școlară. Porumb mare și frumos pe toate cele trei hectare!

Dis de dimineață, aproape toți elevii au răspuns «prezent» la muncă și, datorită hărniciei lor, înainte de ora prînzului, culesul era gata. Dar apare și neprevăzutul: tractoristul, care trebuia să sosească cu remorca, întîrzia din motive tehnice—cum am aflat mai tîrziu. Pe loc s-a luat hotărîrea ca școlarii mici să se întoarcă în sat, rămînînd pe tarla doar cei mari, dintr-a VIII-a, pentru încărcat. În așteptare, am început să facem un singur rînd de grămezi. Lucram și ne gîndeam că va trebui să muncim pînă noaptea tîrziu. Situația era excepțională: porumbul curat și strălucitor ca aurul nu putea fi lăsat pe cîmp. De aceea noi, toți dintr-a VIII-a, am consimțit să lucrăm la încărcarea, transportul și descărcarea în pătulul școlii.

Tîrziu, după ce coborîse înserarea, am încheiat munca, din acea zi cu bucuria datoriei împlinite, cu un călduros «bravo» pentru întreaga clasă. Și totuși, în încheiere, vreau să știți că cei mai buni dintre cei buni au fost pionierii Milana Crînguș, Aureliana Ene, Maria Iordache, Alexandrina Pătrașcu, Gheorghița Rușana și Dumitru Rențea, iar alături de noi, neobosiții profesori Emil Alboiu, Ștefania Melencu și Mihai Derdena.

Atunci, cînd încheiasem acea zi fierbinte de muncă, soarele de mult se culcase...

IOANA CIOBANU
comandanta unității de pionieri,
Școala generală—Cămineasca,
Schitu, jud. Ilfov

AGENDĂ

- **Delegația Mișcării Populare a Revoluției din Republica Zair, care s-a aflat în țara noastră, a făcut săptămîna trecută o vizită la Consiliul Național al Organizației Pionierilor și la Palatul pionierilor din București. Cu acest prilej, delegația a fost primită de tovarășul Virgiliu Radulian, președintele C.N.O.P., care a prezentat cîteva din aspectele activității și din preocupările Organizației pionierilor din țara noastră. În continuare, oaspeții au vizionat o gală de filme pionierești și s-au fotografiat împreună cu pionieri bucureșteni.**

- «Nouvelles de l'Unicef», supliment al numărului 30 al publicației «Les enfants du monde» informează cititorii asupra faptului că cele mai bune desene prezentate de copiii lumii, în cadrul concursului internațional UNICEF, au fost expuse și în țara noastră, la București, iar cei doi pionieri români, laureați ai concursului au efectuat excursiile dobîndite în Insula Jersey (Anglia) și în Danemarca.

  Buletinul mai informează în legătură cu faptul că secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, a remis recent directorului general al UNICEF, H. R. Labouisse un cec de 5 500 dolari colectați de la Secretariatul Națiunilor Unite, sumă destinată procurării de hrană bogată în proteine pentru copiii mici, care suferă de subnutriție, dintr-o serie de țări africane.

- **Recent, Comitetul Național Român pentru UNICEF a primit calendarul de perete pe 1974, editat de Comitetul din S.U.A. pentru UNICEF, în care a fost reprodus și un desen aparținînd pionierei Toma Mihaela, din județul Ilfov.**

FIECARE CITITOR AL REVISTEI, UN PARTICIPANT LA MINITEHNICUS

Sub semnul sărbătoririi celei de-a XXX-a aniversări a eliberării patriei și a 25 de ani de existență a Organizației pionierilor din România, tradiționala competiție a micilor tehnicieni organizată de revista «Cutezătorii», Concursul «Minitehnicus» va înregistra în noul an școlar, sîntem siguri, nu numai un spor de prezență, ci și unul de profunzime, participanții demonstrînd prin lucrări originale, ingenioase și funcționale înțelegerea sensului etic al muncii, formarea lor continuă în spiritul unei gîndiri creatoare.

Ediția a VII-a, fază națională a concursului se va încheia odată cu vacanța de primăvară a anului 1974. Tot atunci se vor deschide expozițiile județene «Minitehnicus», urmate de expoziția națională.

Pentru a ține pas cu termenele foarte strînse ale calendarului «Minitehnicus», revista noastră tipărește încă în acest număr brevetul concursului, obligatoriu pentru fiecare participant.

Completat, brevetul va fi trimis imediat, prin comandanții-instructori sau conducătorii de cerc, consiliului județean respectiv al Organizației pionierilor. Pînă la 1 ianuarie 1974, consiliile județene vor expedia brevetele redacției «Cutezătorii», spre autentificare.

În timpul vacanței de primăvară, juriile județene vor examina lucrările prezentate în cadrul expozițiilor județene, acordînd premii și distincții.

Juriul național, la care participă, după cum se știe, atît specialiști din diferite domenii ale științei și tehnicii cît și copii, se va pronunța în ultima decadă a expoziției, ceea ce îi va permite să acorde atenția cuvenită nu numai utilității lucrărilor, ingeniozității concepției și calității execuției, ci și modului în care au funcționat.

Secțiile concursului rămîn cele cunoscute:
A: radio și televiziune;
B: electronică, automatizare, cibernetică;
C: electromecanică, mecanică, mecanizarea agriculturii;
D: modelism;
E: machete de construcții;
F: jucării;
G: aparate și instrumente didactice;
H: lucrări din domeniul protecției muncii;
I: «Atelierul fanteziei» (lucrări din orice domeniu ale elevilor din clasele a II-a, a III-a și a IV-a).

În afara premiilor individuale și colective, a diplomelor «Minitehnicus», la faza națională 1974 revistele «Cutezătorii», «Jóbarát» și «Racheta cutezătorilor» vor decerna Marele Trofeu transmisibil, precum și trofeele «Racheta cutezătorilor», «Jóbarát», «Racheta fetelor» și «Racheta satelor». Pentru lucrări excepționale reprezentînd rodul preocupărilor legate de tehnica viitorului, juriul național va putea să acorde și trofeul «Anul 2000».

În numărul viitor, alte detalii privind ediția a VII-a, 1974, a Concursului «Minitehnicus».

Pînă atunci, dragi minitehnicieni, spor la lucru!

"studio 25"

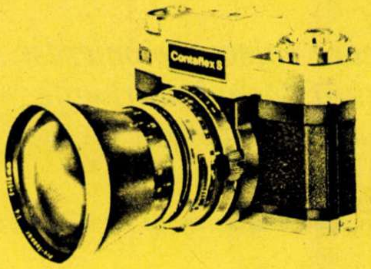

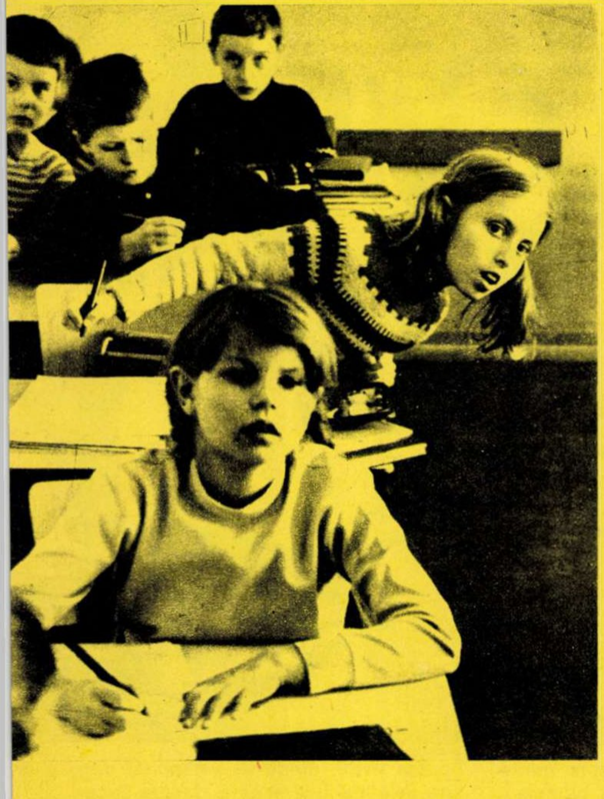

Dragi prieteni,

Prin concursul «Studio 25», vă puteți aduce o contribuție importantă la ilustrarea cît mai atractivă a revistei «Cutezătorii». E de dorit ca instantaneul și fotoreportajul să fie preocuparea voastră principală. Un moment expresiv dintr-o competiție sportivă, rapiditatea unei mişcări sau zborul unei păsări pot fi surprinse într-o fracțiune de secundă. Fotoreporterul trebuie să intuiască, chiar să anticipeze momentul cel mai important, mai semnificativ, mai dinamic al situației. Numai astfel imaginea devine convingătoare.

Fotoreportajul, o suită de imagini care redă o acțiune în desfăşurare sau ilustrează o idee, trebuie prezentat cu multă sensibilitate şi fantezie pentru a deveni cît mai interesant. Subiectele vă înconjoară pretutindeni: alegerile pionierești, munca în ferma școlară, o zi din viața unui școlar etc.

Sper că în curînd nu voi mai prididi cu alegerea celor mai bune fotografii realizate de voi. De aceea, vă doresc succes şi vă reamintesc că lucrările se trimit pînă la data de 27 februarie 1974, pe adresa: Redacția «Cutezătorii» Piața Scînteii nr. 1, Bucureşti, pentru concursul «Studio 25».

PROF. BLITZ

UN UNGHER DE FRUMUSEȚE

Ideea exprimată în titlu este, de fapt, sentimentul care rămîne vizitatorului expoziției de desene, organizată de elevi ai Școlilor generale nr. 126, 139 și 193 din Bucureşti, expoziție deschisă în incinta Spitalului Fundeni.

Micii creatori de frumos îndrumați de tovarășele profesoare Elena Șola și Odette Crăciun au realizat lucrări care impresionează nu numai prin acuratețea și ingeniozitatea rezolvărilor plastice, ci și prin faptul că ele sînt inspirate nemijlocit din viață — fie că e vorba de mediul apropiat lor, din școală și din afara ei, fie de peisajul industrial al țării.

Activitatea de creație plastică a elevilor constituie și un excelent mijloc de educație a acestora în dezvoltarea gustului lor pentru frumos, în formarea lor artistică, și, în aceeași măsură, în cultivarea interesului față de noul peisaj al țării, față de muncă.

Deschiderea acestei expoziții într-un spital nu a fost întîmplătoare; elevii școlilor amintite mai sus au ținut ca, prin expoziția lor, să creeze un ungher de frumusețe, de bucurie pentru copiii aflați temporar în suferință.

Frumoasa inițiativă a pionierilor organizatori ai expoziției a fost primită cu deosebită bucurie. După numai cîteva zile de la deschidere, alături de desene semnate de Felicia Lucec, Marinică Călinescu și mulți alți pionieri, au apărut desene noi, realizate de... copiii internați în spital.

CONSTANTIN ȘOIMU

NU UITA !

- **Aurel Vlaicu, strălucit constructor și pilot, care a realizat primul avion construit în România (1910), era preocupat încă din copilărie de probleme și experiențe tehnice. Pe cînd era în clasa a VI-a a meșterit un mic model de motor magnetic.**
- **Pascal, ilustrul matematician și fizician francez, publică la vîrsta de 15 ani o lucrare despre secțiunile conice și demonstrează peste 100 de teoreme noi. La 19 ani (1642) inventează mașina de calculat.**
- **Th. A. Edison, unul dintre cei mai fecunzi inventatori ai lumii, își aranjează un laborator de chimie în pivnița casei părintești la vîrsta de 10 ani. La 15 ani devine un iscusit telegrafist.**
- **Henri Coandă, vestit inginer român, specialist în aeronautică, a realizat la vîrsta de 24 de ani primul zbor aeroreactiv din lume, cu un avion construit de el și propulsat cu un motoreactor.**

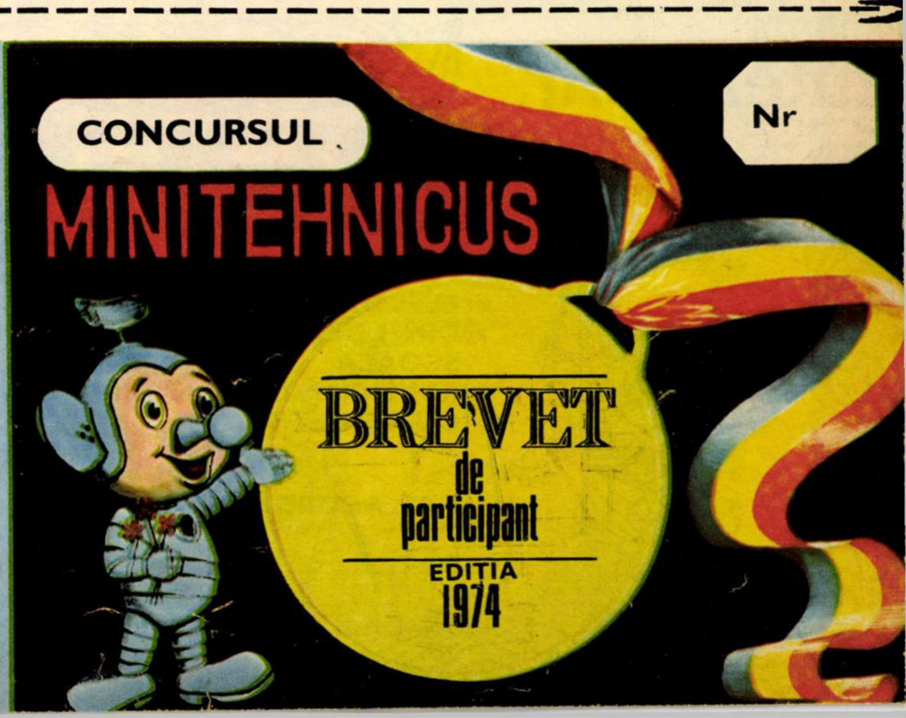

> *«Să facem ca fiecare pionier și școlar, fiecare colectiv pionieresc să lupte unit și perseverent pentru rezultate din ce în ce mai bune la învățătură, făcînd să triumfe în muncă și în acțiune principiul conduitei pionierești «Toți pentru unul, unul pentru toți!»*
>
> **Din„Chemarea celui de al II-lea Forum Național al pionierilor“**

Detașamentul fetelor

Cele 35 de fete din clasa a VI-a B a Școlii generale nr. 178 din București n-au răsturnat nici un munte. Dar despre ele se vorbește în școală la fel de mult, cu aceeași admirație și... invidie chiar, ca și cînd ar fi reușit o asemenea performanță.

N-au răsturnat nici un munte, e adevărat, în schimb au reușit, de pildă, ca toate 35 cîte sînt în clasa aceasta să fie purtătoare ale cravatei roșii cu tricolor. «E o întîmplare — vor zice unii, dispuși să vadă și să explice lucrurile mai ușurel, mai pe deasupra. S-a întîmplat să se adune în clasa aceasta cele mai bune eleve din toate celelalte patru clase paralele și atunci bineînțeles că...» «Dar... nu-i deloc așa!» — le vor răspunde cei care le cunosc bine și știu mai multe despre ele. Anul școlar trecut — mai pe la începutul lui — nu toate erau pioniere. Se mai afla, printre ele, o colegă — Venera Ioan — care nu reușise încă să îndeplinească toate condițiile pentru a primi cravata roșie. Mai precis, o trăgea înapoi de pe... podium, situația ei la învățătură. Colegele însă au hotărît s-o ajute. Și au ajutat-o. Ele știu cum și-n ce fel («trezindu-i ambiția» — ne explică cineva), destul însă că pe primul, dar mai ales pe celelalte două trimestre, Venera s-a schimbat *radical* din acest punct de vedere. Și cele 34 de pioniere au avut astfel marea bucurie să primească în rîndurile detașamentului lor încă un membru. Unul de nădejde, Venera fiind, de-atunci, printre primele la toate acțiunile și activitățile. Iar anul acesta și-a propus (și dacă ținem seamă de prima ei notă, un 9 la zoologie, avem suficiente motive s-o credem) să fie printre primele și la învățătură.

N-au răsturnat nici un munte cele 35 de fete. Dar pe lîngă faptul că toate au devenit purtătoare ale cravatei roșii cu tricolor, le-au mai reușit încă multe alte inițiative, multe alte... ambiții. V-am mai putea vorbi, dîndu-vă amănunte dintre cele mai interesante, despre cucerirea locului întîi pe școală în concursul «Clasa noastră ca o floare», despre reușitele lor în celelalte domenii — în sport, în turism, în activitatea cultural-artistică. Să rămînem însă tot pe terenul învățăturii. Adică aici unde se verifică, mai bine decît oriunde,

---

REVISTA
Cutezătorii

BREVET

Nr.

ELEVUL . . . .
DIN LOCALITATEA . . . . JUDEȚUL . . . .
ȘCOALA . . . . CLASA . . . .
PARTICIPĂ LA CONCURSUL «MINITEHNICUS» 1974 LA SECȚIA . . . .
CU CONSTRUCȚIA . . . .
. . . .

I SE ACORDĂ BREVETUL DE PARTICIPANT.
PREȘEDINTE,
DATA . . . .

forța și posibilitățile oricărei clase, oricărui detașament.

Tot anul trecut, și tot de la-nceputul lui, cele 35 de fete, după multe discuții și-ndelungată chibzuință, s-au hotărît să-și ia, cu toate, angajamentul solemn ca nici una dintre ele să nu rămînă, la sfîrșit, corigentă. Spuneam că după multe discuții și-ndelungată chibzuință deoarece aveau cîteva motive temeinice să procedeze așa. Mai bine- zis, cîteva «cazuri» în clasa, în detașamentul lor, ivite mai ales în ultimul timp. Și-au luat, public, acest angajament... minimal. Și și-au mai luat încă unul, maximal, păstrat în secret: să termine anul școlar, toate, cu medii generale de la 7 în sus.

Bineînțeles că nu le-a fost ușor. Ba s-ar putea spune, fără exagerare, că le-a fost foarte greu. Mai greu chiar decît au crezut ele la-nceput. Dar nu s-au dat bătute. Cînd una dintre colegele lor — Aurora Crișan —, îmbolnăvindu-se și fiind operată, a lipsit mult de la școală, colegele ei, cu rîndul, au ținut-o la curent, ajutînd-o chiar să-și facă toate lecțiile și temele. Și pînă la urmă totul s-a terminat cu bine. E adevărat, angajamentul... maximal nu și l-au îndeplinit, trei dintre ele au terminat anul școlar cu medii sub 7 (dar nu prea mult sub această cotă), în schimb acela, minimal, luat în public, da, pe-acela și l-au realizat. Așa se face că s-au situat pe locul întîi între toate clasele V—VIII și din acest punct de vedere. Și-au .. plîns de bucurie...

Sînt doar cîteva dintre numeroasele performanțe realizate de fetele din clasa a VI-a B de la această școală, cîteva dintre succesele detașamentului lor, succese care, împreună cu toate celelalte, le-au adus diploma și titlul de «detașament fruntaș». Dar cele 35, mereu nemulțumite de cît au realizat, convinse că «*pot mai mult*» — după cum ne-a declarat pioniera Alina Pîrlea, comandanta detașamentului — țintesc și mai departe. Încă nu și-au definitivat «programul de acțiune» pentru noul an școlar, deocamdată (la ora cînd trimitem la tipar aceste rînduri) se află cu toate, în «febra» pregătirii și desfășurării alegerilor pionierești, dar cînd acest program va fi gata cu siguranță că va cuprinde noi și importante inițiative și că, așa cum au făcut-o și-au dovedit-o și pînă acum, detașamentul lor va fi tot timpul în frunte.

Va fi, pentru că cele 35 de fete, cele 35 de pioniere din clasa a VI-a B a Școlii generale nr. 178 din București respectă principiul conduitei pionierești după care se conduc la tot pasul, în fiecare moment: «Toți pentru unul, unul pentru toți!» (de fapt... «Toate pentru una și una pentru toate!»). Și cu deviza asta și așa cum sînt ele obișnuite să muncească, să acționeze, dacă s-ar hotărî, cu siguranță că ar fi în stare să răstoarne și un munte...

CONSTANTIN DIACONU

EI MERITĂ ÎNCREDEREA NOASTRĂ

Ce pionier poate fi comandant? Cine merită încrederea de a conduce o grupă formată din 8—10 pionieri sau un detașament format din 3—4 grupe? Am căutat răspunsuri concrete la aceste întrebări participînd la adunarea de alegeri a comandanților de grupe de la detașamentul clasei a IV-a C de la Școala generală nr. 1 din Cluj și la cea de alegere a comandantului de detașament din clasa a VII a A din aceeași școală, precum și în clasele a III-a și a VII-a ale Școlii generale „Gheorghe Șincai" din Florești, județul Cluj.

La alegeri am ascultat multe caracterizări bune, interesante. Din aceste mozaicuri am alcătuit portretul unui adevărat comandant. Un bun comandant trebuie să fie un exemplu în toate domeniile, unul dintre elevii buni la învățătură, care să organizeze activități pionierești interesante, atractive; un conducător care știe să-i atragă în muncă pe toți pionierii grupei și detașamentului. Bineînțeles, s-ar putea întîmpla ca în aceeași grupă, în același detașament să existe mai mulți pionieri dotați cu aceste calități. Dar comandant putînd fi numai unul dintre ei, ceilalți care nu au fost aleși nu trebuie să se... supere, din contră, vor trebui să se străduiască și mai mult în viitor.

În clasa a IV-a C a Școlii generale nr. 1 din Cluj, pionierii Anca Gafencu, Mariana Rus și Jean Anton au fost realeși în funcția de comandanți de grupă. În locul lui Viorel Țepeș însă a fost ales un alt pionier, tot foarte bun — Mugur Bălan. La început Viorel era cît pe-aci să se... întristeze, dar cînd noul comandant i-a cerut sprijinul, a făgăduit bucuros că i-l va da.

În clasa a VII-a A am asistat la o alegere deschisă, la o vie «dispută» între Elena Vătafu și Florin Gherman care de mai mulți ani s-au succedat în fruntea detașamentului lor. A fost aleasă, doar cu cîteva voturi în plus, comandanta de detașament de anul trecut — Elena Vătafu. Poate și pentru că, fiind mai puțin emoționată, a propus activități mai interesante, mai variate. Sîntem convinși că Elena va munci și în acest an cu același zel pentru ca detașamentul lor să rămînă detașament fruntaș. Anul trecut, în detașamentul lor nici un pionier nu a rămas repetent și au avut o contribuție de seamă în activitatea sportivă și culturală a unității. «Nici în acest an nu ne vom lăsa mai prejos» — ne-au spus pionierii.

Clasa a III-a A din Florești s-a pregătit cu conștiinciozitate pentru alegerea comandantului de detașament. Au discutat mult despre viitorul program de activitate al detașamentului, fiecare pionier venind cu propuneri, cu idei interesante. Realegerea comandantei de anul trecut — Zoe Dinea — de ale cărei aptitudini de bună conducătoare s-au convins pe deplin pionierii din Florești, e o chezășie pentru succesele lor viitoare.

ZSOLT SZABÓ

De ce a fost aleasă Mariana?

Ne aflăm la **Școala generală nr. 8** din **Oradea.** În curtea inundată de razele calde ale soarelui de septembrie, cei 35 de pionieri din clasa a VII-a B s-au adunat pentru a-și alege comandantul de detașament. După obișnuitul ceremonial, pioniera Melitta Toth, comandanta detașamentului, a trecut în revistă, concis dar... la obiect, atît realizările, atît succesele cît și insuccesele din activitatea detașamentului desfășurată de-a lungul anului școlar trecut. Apoi, după ce și alții au luat cuvîntul, lăudînd, criticînd și făcînd numeroase propuneri pentru viitor, s-a trecut la alegerea noului comandant. Au fost propuși, pentru această funcție, trei pioniere: Melitta Toth, Mirela Popescu și Mariana Porumb. Dintre acestea, Mariana a întrunit cele mai multe voturi, devenind astfel noua comandantă a detașamentului.

De ce a fost aleasă Mariana? Nu-i prea greu de explicat. Cu toate că a venit doar anul trecut în această școală și-n această clasă, a fost repede îndrăgită de toți colegii pentru calitățile ei: învață bine, e amabilă, săritoare, are inițiativă și... cu toate că e fată, a dovedit totuși că-i curajoasă și autoritară. Iată părerea colegei ei Melitta, fosta comandantă a detașamentului:

— Cred că Mariana este cea mai potrivită pentru a conduce detașamentul nostru. Se va achita bine de îndatoriri, sînt sigură. Bineînțeles, dacă o vom ajuta și noi. Eu sînt hotărîtă s-o ajut.

Emoționată și bucuroasă, Mariana ne-a spus și ea cîteva cuvinte:

— Aș vrea să fiu o bună comandantă și voi face tot ce-mi va sta în puteri ca să nu-i dezamăgesc pe colegii mei. Mă voi strădui ca în detașamentul nostru să domnească o atmosferă de lucru, de sinceritate și de prietenie. Voi asculta toate propunerile și voi veni și eu cu inițiative...

Adunarea de alegeri a detașamentului clasei a VII-a B de la Școala generală nr. 8 din Oradea s-a terminat. Cu noua lor comandantă în frunte, pionierii se-ndreaptă spre clasă, spre ore. Îi așteaptă un nou an de muncă, de activitate, an în care sînt hotărîți să realizeze și mai mult decît au izbutit pînă acum.

I. BALOGH

REVISTA Raketti ÎN VIZITĂ LA Cutezătorii

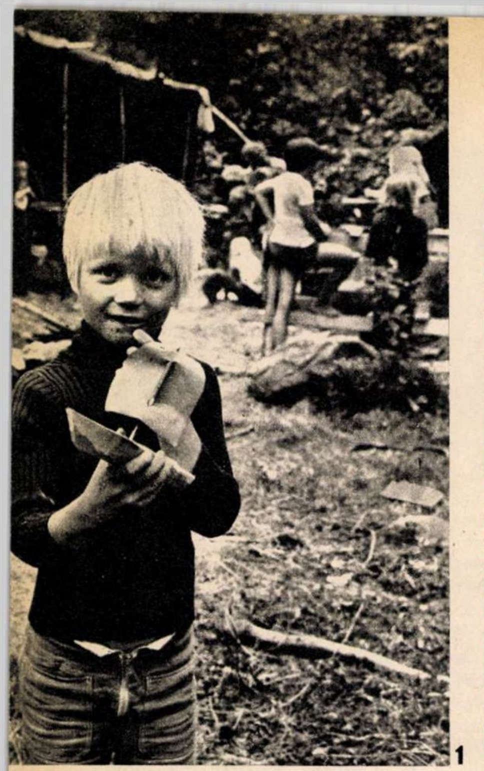
1

2

3

De curînd, redacția revistei noastre a primit vizita ziaristului finlandez Arto Simola, redactor șef al revistei «Raketti».

În cadrul schimbului de experiență pe care l-a efectuat în țara noastră, oaspetele a fost primit de tovarășul Virgiliu Radulian, președintele C.N.O.P. Într-o atmosferă caldă, prietenească, au avut loc convorbiri despre activitatea organizației pionierilor români și a celor finlandezi, despre legăturile prietenești dintre cele două reviste.

Efectuînd o călătorie de documentare prin țară, ziaristul finlandez a vizitat școli și unități de pionieri, Palatul pionierilor și case ale pionierilor, a cunoscut îndeaproape pionieri și școlari, s-a întreținut prietenește cu activiști ai C.N.O.P. și ai Consiliilor județene Brașov, Prahova și Constanța, cu profesori, cadre didactice care conduc activitatea în cercurile pionierești.

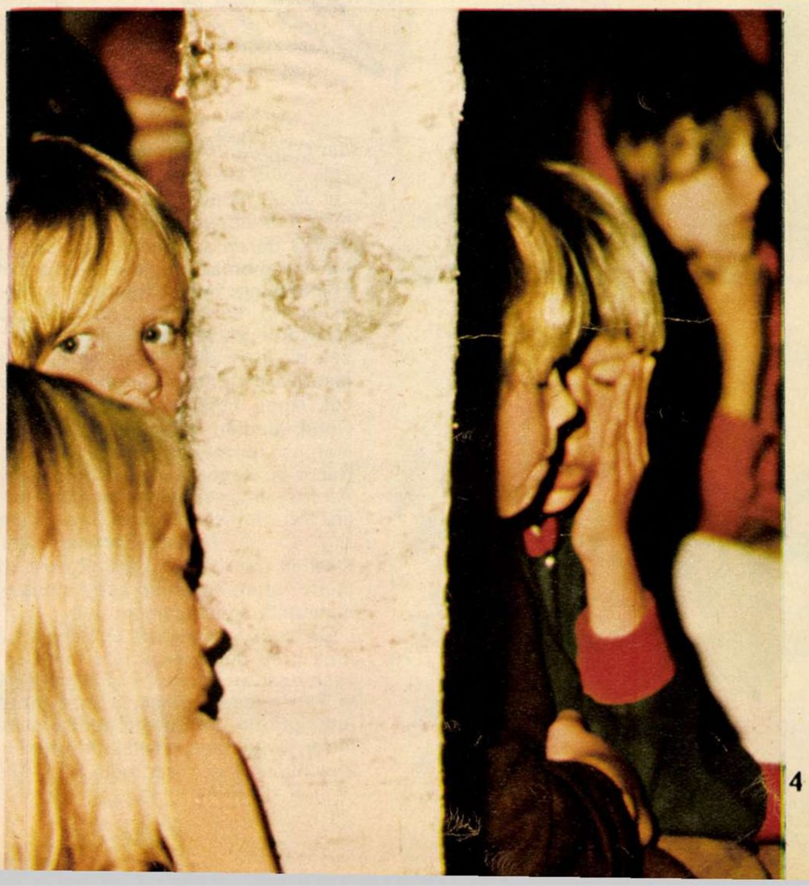
4

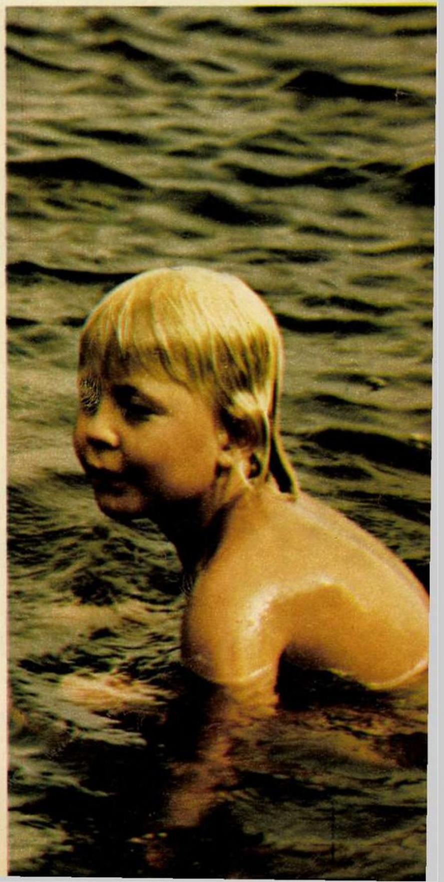
5

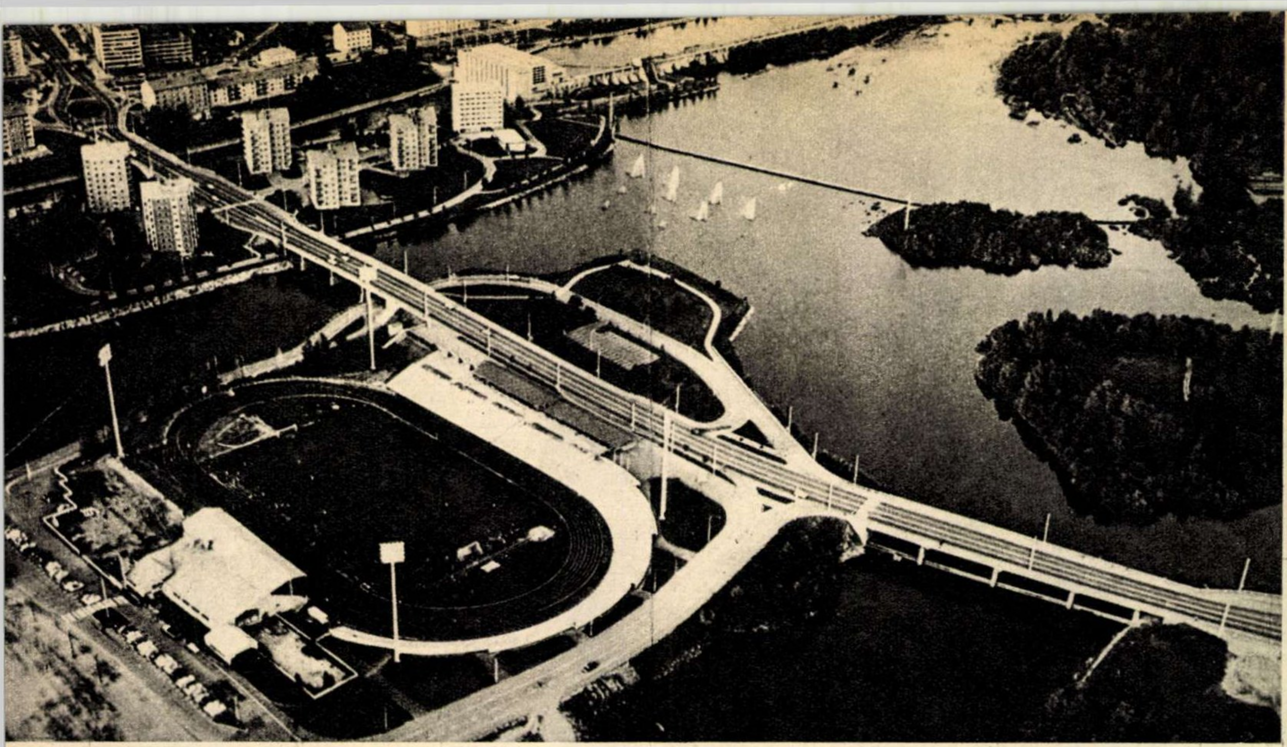

6

7

În urma acestor contacte, Arto Simola ne-a încredințat pentru voi, dragi cititori, aceste rînduri:

«După cele cîteva zile de călătorie prin țara voastră, dragi pionieri români, inima mi-e plină de frumusețea, de bogăția sufletească a copiilor, a tuturor celor pe care i-am cunoscut, de frumusețea și bogăția peisajului țării voastre. Păstrez puternice impresii de la întîlnirea cu acea minunată lume a copilăriei pe care am cunoscut-o la Casa pionierilor din Brașov. M-au cucerit acele minți cutezătoare de copii, acele mîini îndemînatice care au creat minunate aero și navo-modele. M-au încîntat pregătirile febrile de la cercul de carturi, și, acum, sînt sigur că simpaticul vostru prieten Minitehnicus, care și mie îmi este foarte drag, va găsi mulți prieteni printre pionierii finlandezi. Pentru că, odată întors acasă, le voi povesti pe larg despre fantastica lume pe care el a creat-o cu gîndurile înaripate ale pionierilor români, despre reușitele lor spre complicatele tărîmuri ale științei și tehnicii.

Am și acum în minte dialogul viu, replicile sprințare ale pionierilor-reporteri de la întîlnirea cu subredacția «Cutezătorii» la Casa pionierilor Ploiești. Toată aprecierea mea copiilor. care încă de la vîrsta cravatelor roșii cu tricolor, încep această minunată ucenicie a scrisului. Pentru Viorica Iancu, Carmen Dumitrescu, ceilalți colegi ploieșteni și pentru toți pionierii, membri ai redacțiilor «Semafor-Cutezătorii» din școli, transmit urări de succese în munca scrisului, pentru că viața voastră de pionieri este cu adevărat tărîmul generos al celor mai frumoase realități, poezii, povestiri și reportaje.

V-am întîlnit peste tot voioși, am stat de vorbă și am aflat că și vouă ca și copiilor din Finlanda vă plac cîntecele și jocurile, că sînteți dornici de a lega noi prietenii.

Sînt gata să duc mesajul de prietenie al harnicilor pionieri din Constanța copiilor în cîteva orașe-porturi finlandeze, pentru a face cunoștință, prin corespondență, sînt gata să duc totodată și frumoasele voastre cîntece, ca semn al prieteniei noastre.

Îmi trec prin fața ochilor maiestuoase imagini din Carpați, dealurile împădurite, cîmpiile scăldate în dulcele soare de septembrie, neîntîlnit pe plaiurile mele la această vreme, litoralul cu minunatele-i stele: Saturn, Venus, Jupiter, Neptun...

Toate constituie pentru mine un prilej de bucurie, o mărturie a unei calde și sincere prietenii.

Urez din inimă tuturor cititorilor revistei «Cutezătorii» succese la învățătură, succese în interesanta și bogata activitate pionierească în care pornesc pentru sărbătorirea celei de a XXV-a aniversări a Organizației pionierilor din România».

8

* * *

CONCURSUL PRIETENIEI
«CUTEZĂTORII»-«RAKETTI»

Acest concurs, organizat în comun de cele două redacții pionierești, este deschis tuturor pionierilor, cititori ai revistei noastre. Întrebările din cadrul acestui concurs se referă îndeosebi la articolele despre Finlanda și despre pionierii finlandezi publicate anterior în revista «Cutezătorii» precum și la rubrica noastră permanentă «Pretutindeni trăiesc copii».

Concursul este dotat cu numeroase premii, cadouri, diplome, însemne oferite de cele două reviste. MARELE PREMIU: O EXCURSIE ÎN FINLANDA.

Iată întrebările:

Finlandei i se mai spune și țara lacurilor. Cîte lacuri are?

1
— 40 815
— 60 000
— 124 000

În «Racheta cutezătorilor» nr. 7 din 1971 a apărut articolul intitulat «Di, căluț». Cine este autorul acestui articol?

2
— Marjo Tarmolta
— Ritva Kimnunen
— Arto Simola

Care dintre următoarele orașe este situat pe Cercul polar?

3
— Tampere
— Rovaniemi
— Helsinki

Care dintre străvechile poeme reflectă pagini din viața poporului finlandez?

4
— Sakuntala
— Iliada
— Kalevala

Imaginea alăturată înfățișează un monument ridicat în memoria unui mare compozitor finlandez. Care este acesta?

5
— Sibelius
— Händel
— Grieg

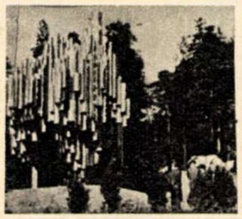

Animalul din imaginea alăturată este foarte răspîndit în Laponia. Care este numele lui?

6
— Ren
— Elan
— Cerb lopătar

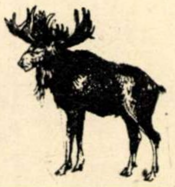

În vara aceasta, la Tampere, în cadrul Campionatelor mondiale de caiac-canoe, trei sportivi români au cucerit medalii de aur. Care sînt aceștia?

7
— Ivan Patzaichin
— Ion Dragulschi
— Gheorghe Danielov
— Pavel Erast
— Gheorghe Simionov.

Tăiați răspunsurile care nu sînt exacte.

Trimiteți corespondențele voastre pe adresa: Revista «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București, cu mențiunea: pentru «CONCURSUL PRIETENIEI», pînă la data de 15 noiembrie a.c.

* * *

Mulți pionieri și școlari finlandezi doresc să corespondeze cu voi. Publicăm alăturat cîteva adrese:

EIJA RIIVALI—46900 INKEROINEN 3 pp
RITVA KINNUNEN — Esala 89840 YLIVUOKKI
JORMA MIELONEN — Voionmaankatu 24 B 41
40700 JYVASKYLA 70
SINIKKA GRÖNBERG — Merikorttitie 2 C 224 00960 HELSINKI 96
PAULA RITANEN — Kalevalankatu 13 H 6 70500 KUOPIO 50
MARJA HÄNNINEN — Päällikönkatu 5 55700 IMATRA 70
BIRGITTA KYTÖ Os. Kangas 98100 KEMIJARVI
TARJA GÖÖS Muuratsalo 40900 SAYNATSALO

* * *

Și acum, cîteva instantanee foto din viața copiilor finlandezi:

1. Este prima mea corabie!

2. Scurtă repetiție înaintea programului artistic.

3. Makkara, makkara... Chiar dacă e tîrziu și focul de tabără s-a cam stins, toți avem poftă de mîncare.

4. Profiluri și ochi albaștri...

5. E arșiță! Ah... apa...

6. Vedere din orașul Oulu.

7. După cum vedeți, în tabără, la Semmalniemi este vesel și «rănitul», care participă din toată inima la concursul sanitar.

8. Lecțiile de înot se iau întîi... pe uscat.

9. Într-un parc de distracție

9

ABC-METEO

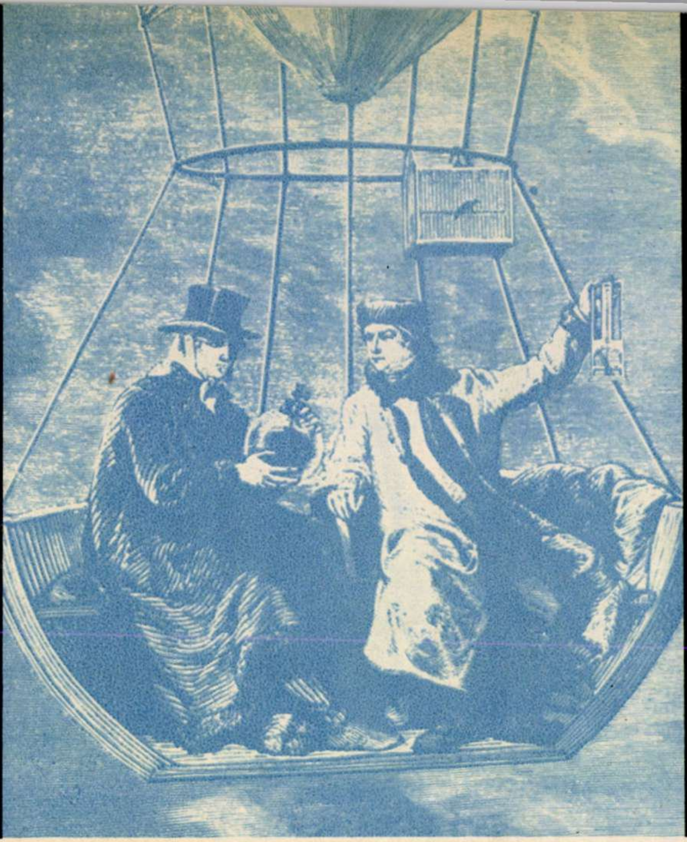

TIMPUL mai mult ca sigur

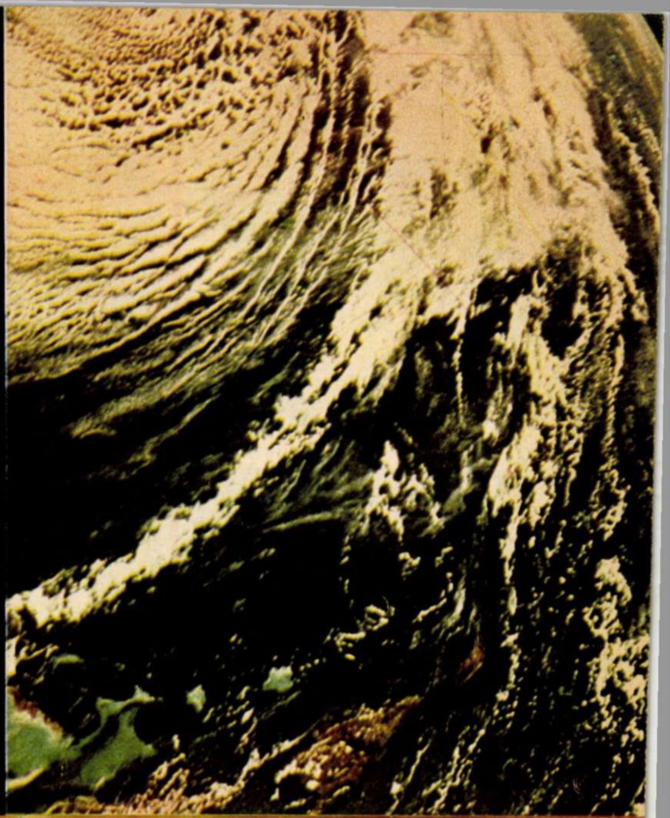

NORI DE MARE ALTITUDINE (PESTE 7 000 m)

Cirus

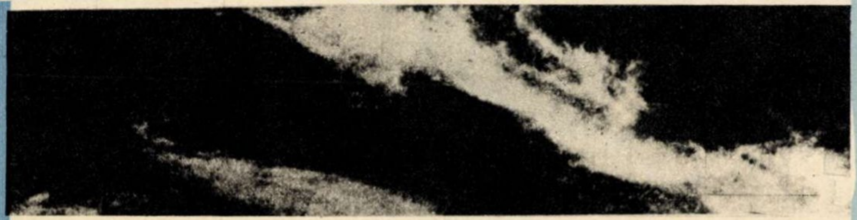

Nori filamentoşi, uneori în linii paralele, alteori în forme sinuoase ori încîlcite, albi, străvezii (din cauza cristalelor de gheaţă). Nu lasă umbră. Adesea anunţă stricarea vremii.

Cirocumulus

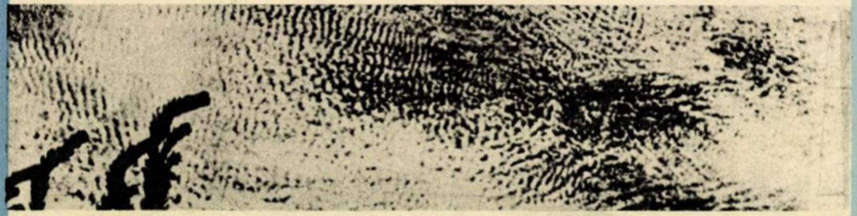

Strat aproape continuu de nori striaţi cu elemente rotunjite, stufoase, albi, fără umbră. Se asociază adesea cu cirus. Pot fi observaţi şi înaintea furtunilor.

Cirostratus

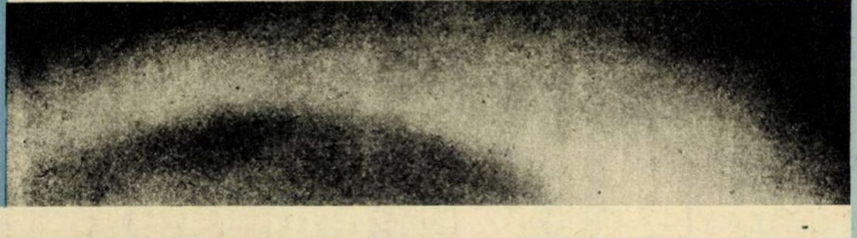

Cirostratus nu prezintă detalii de structură. Marginile par tăiate cu cuţitul. Provoacă adesea un halo în jurul Soarelui sau al Lunii. Ca şi cirus, cirostratus preced adesea stricarea vremii.

NTRE

mulus

La nivelul superior, aceşti nori se prezintă ca o suprafaţă pe care se dis-

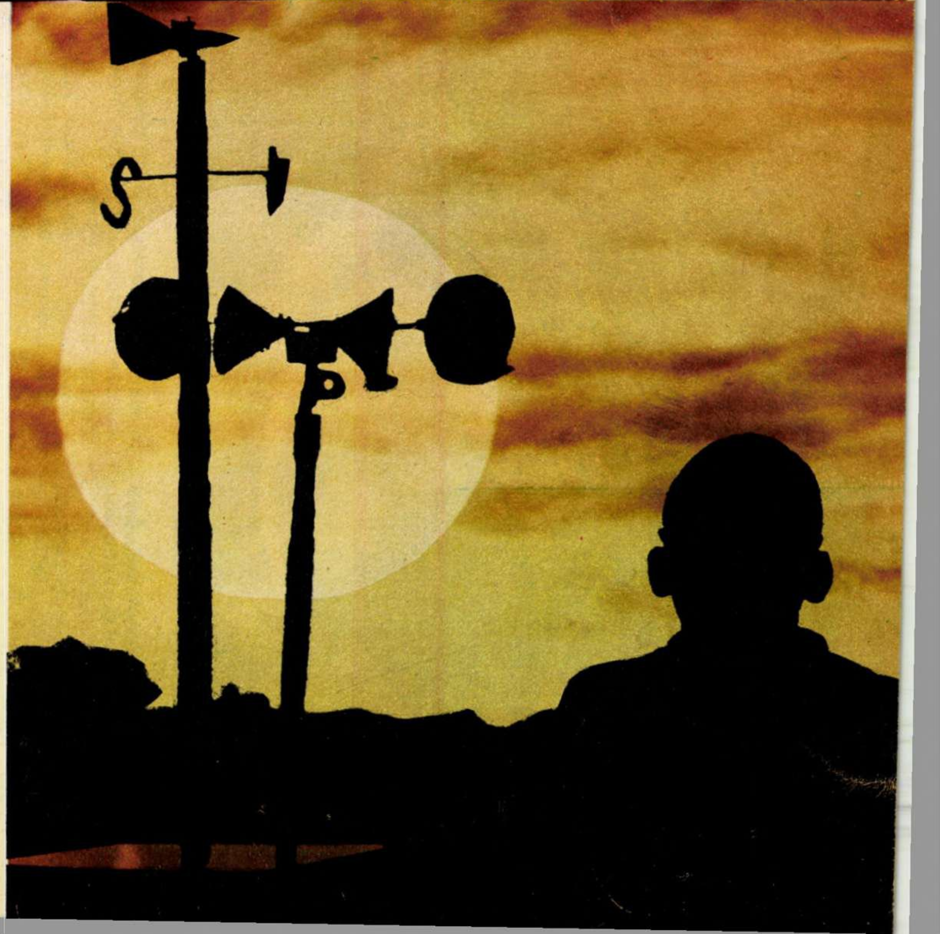

NORI DE ALTITUDINE MIJL
2 000 ŞI 7 000 m)

Altostratus

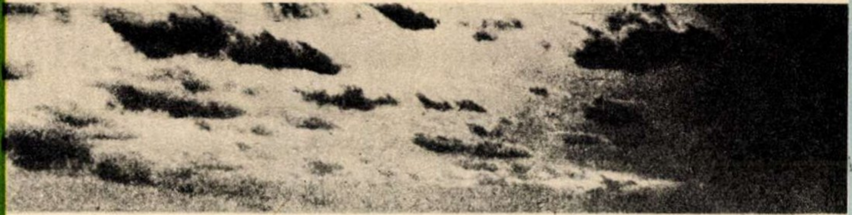

Nori de structură fibroasă, cu opacitate diversă. Majoritatea stratului pare destul de subțire pentru a se putea stabili unde se află Soarele. Corespund începutului ploii.

Nimbostratus

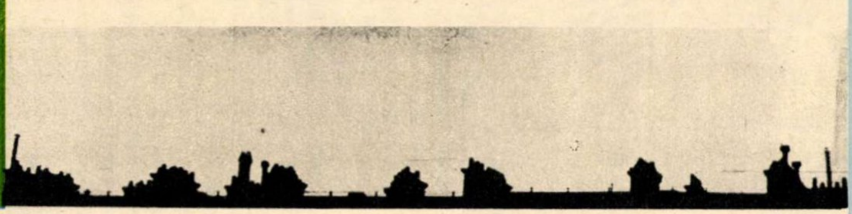

Pătură de nori gri închis, uneori cu slabe striații și diferențe de opacitate. Norul tipic al ploii și al ninsorii.

NORI DE JOASĂ ALTITUDINE (PÎNĂ LA 2000 m)

Stratocumulus

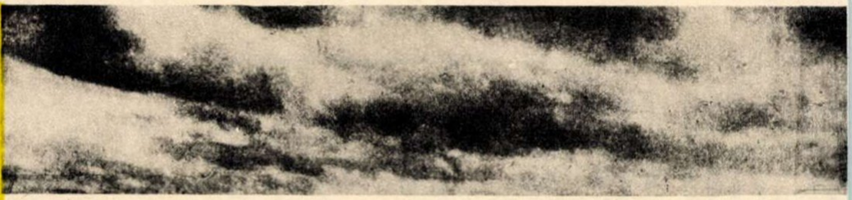

Nor jos în rulouri prelungi, ascunzînd Soarele. Aduce rareori ploaia, în afară de cazul în care se transformă în nimbostratus, cum se întîmplă adesea, provocînd ploaie sau ninsoare.

Stratus

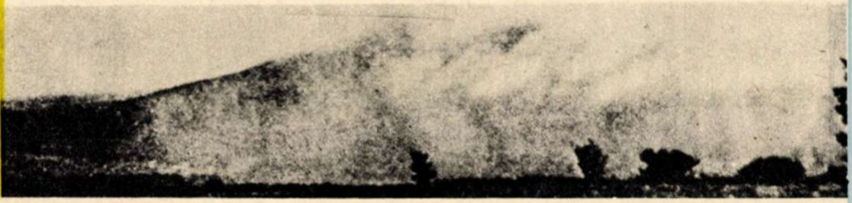

Pătură de nori gri acoperind mari spații. Puțin transparent. Sub el solul este învăluit în ceață. Iarna persistă adesea zile întregi. În celelalte anotimpuri se risipește, lăsînd locul timpului frumos.

NORI CU MARE DEZVOLTARE VERTICALĂ (SE POT DESFĂŞURA DIN APROPIEREA SOLULUI PÎNĂ LA CELE MAI MARI ALTITUDINI)

Cumulonimbus

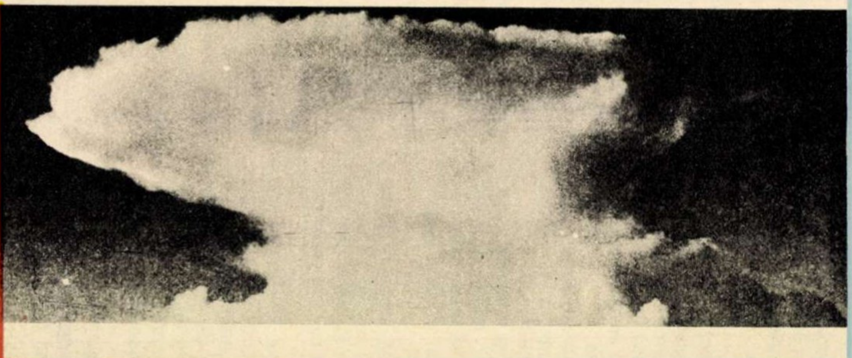

Nori masivi tip cumulus, ale căror părți superioare se prezintă în formă de nicovală. Structură netedă, fibroasă. Sînt norii averselor de ploaie și ai furtunilor.

Cumulus

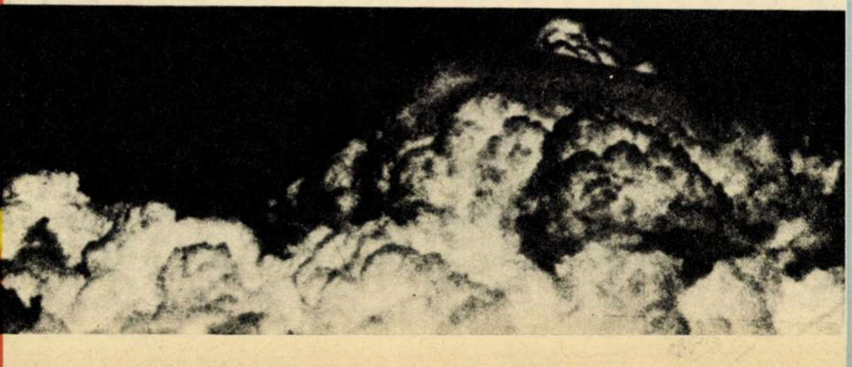

Nori cu baza orizontală, foarte umbroși, cu protuberanțe verticale neregulate și în continuă schimbare. Aspect de conopidă. Cînd umiditatea și mișcările ascendente ale aerului sînt slabe, corespund timpului frumos. În caz contrar devin foarte voluminoși, uneori aducînd furtună.

Prevederea vremii este una dintre cele mai generoase activități ale omului. Lumea așteaptă ca meteorologii să dea indicații asupra celor mai sigure itinerarii pentru avioane și nave, să prevină populația împotriva catastrofelor naturale, să protejeze culturile împotriva grindinei, a uraganelor sau a secetei.

Meteorologia zilelor noastre permite realizarea acestor obiective, ca și a altora. Două sînt mijloacele calitativ noi care, puse în slujba studierii vremii, au schimbat bazele înseși ale meteorologiei: calculatoarele electronice ultrarapide și, începînd din 1960, sateliții artificiali.

Reunite într-un sistem prin intermediul Organizației meteorologice mondiale (O.M.M.) de pe lîngă Națiunile Unite, 136 de state colaborează pentru a veghea cerul.

Pentru a elabora un «model» potrivit vremii pe care o studiem, pentru a o introduce corect, așadar, în ecuațiile matematice cu care lucrează meteorologia modernă, este necesară îndeplinirea a trei condiții:

1. Cunoașterea stării actuale a ansamblului atmosferei (observații asupra temperaturii, presiunii, umidității, vîntului etc.) și determinarea condițiilor de la limitele inferioare și superioare ale acesteia;

2. Prelucrarea foarte rapidă a unei enorme cantități de informații, spre a reduce la minimum răgazul dintre observație și elaborarea previziunii;

3. Transmiterea foarte rapidă a observațiilor spre centrele de previziune și difuzarea prognozei către cei interesați.

Rețeaua mondială dispune astăzi de 9 000 de stații terestre și peste 6 000 de nave care-și transmit observațiile din largul mării. Aproape 700 de stații terestre și navale trimit sonde în atmosferă. Alte informații sînt culese cu ajutorul aviației.

Acest sistem, deși foarte bogat, cuprinde încă în mod insuficient marile întinderi ale oceanului planetar. Și pe continente se mai află zone de unde informațiile meteorologice rămîn sărace.

Pe de altă parte, se știe încă prea puțin ce se întîmplă la limitele atmosferei. Cunoaștem în prea mică măsură structura acesteia pentru a înțelege fenomenele fizice care se produc într-un moment sau altul. Această lacună face să nu fie îndeplinită prima dintre condiții. Iată de ce eforturile O.M.M. se îndreaptă spre acoperirea golurilor. La aceasta contribuie sateliții meteorologici și baloanele de altitudine constantă.

Dacă la început sateliții artificiali erau capabili numai să transmită imagini televizate ale norilor, în curînd ei s-au vădit de o mare utilitate în detectarea și urmărirea deplasărilor unui fenomen atmosferic devansator: ciclonul tropical (uraganul și taifunul). În 1961, uraganul Carla a fost descoperit de satelitul artificial «Tiros 3» destul de timpuriu pentru ca 500 000 de persoane să poată fi evacuate din zona amenințată. Punerea la punct a sistemului de transmisie automată a imaginilor (A.P.T.) a permis fiecărei țări să capteze imaginile luate de satelit pe cînd acesta se mai afla încă deasupra teritoriului ei. Astăzi sute de asemenea stații funcționează pe glob, contribuind eficace la prevederea cotidiană a vremii.

Acești sateliți sînt plasați pe orbite polare. Alții, geostaționari, supraveghează de la 36 000 km atmosfera, furnizînd informații de o valoare inestimabilă.

A doua condiție pentru îmbunătățirea previziunii meteorologice o reprezintă tehnica prelucrării rapide a unei imense cantități de date.

Ecuațiile matematice fundamentale care fac inteligibile mișcările din atmosferă sînt cunoscute de mulți ani. Era însă imposibil de adus aceste ecuații la o formă generală. Pentru a prevedea vremea pe parcursul a 12 ore, savantul englez L.F. Richardson a lucrat, în 1922, șase săptămîni, utilizînd un calculator de birou. Concluzia sa a fost că pentru a acoperi toate modelele schimbării vremii ar fi necesare 64 000 de calculatoare.

Ordinatoarele ultrarapide fac azi posibile asemenea calcule și sînt folosite în multe țări pentru elaborarea «hărții meteorologice probabile», care se difuzează deîndată în restul lumii.

Rapiditatea telecomunicațiilor mondiale reprezintă a treia condiție a unei previziuni meteorologice optime.

O.M.M. este în curs de a instala un circuit principal, menit să lege cele trei centre meteorologice mondiale (Washington, Moscova, Melbourne) și centrele regionale afiliate acestora. Circuitul va fi în măsură să asigure transmisia simultană în toate direcțiile și pe toată suprafața Pămîntului. O mare parte a sistemului se și află în funcțiune.

Unii sateliți de telecomunicații fac și ei parte din sistemul mondial de telecomunicații (liniile Dakar-Paris și India-Australia).

Aceste mijloace permit de acum obținerea unor prognoze de înaltă calitate. Dezvoltarea meteorologiei este însă departe de a se încheia. Asupra tendințelor acestei științe și a sarcinilor pe care le pune în fața ei sfîrșitul secolului nostru — într-un viitor număr al revistei.

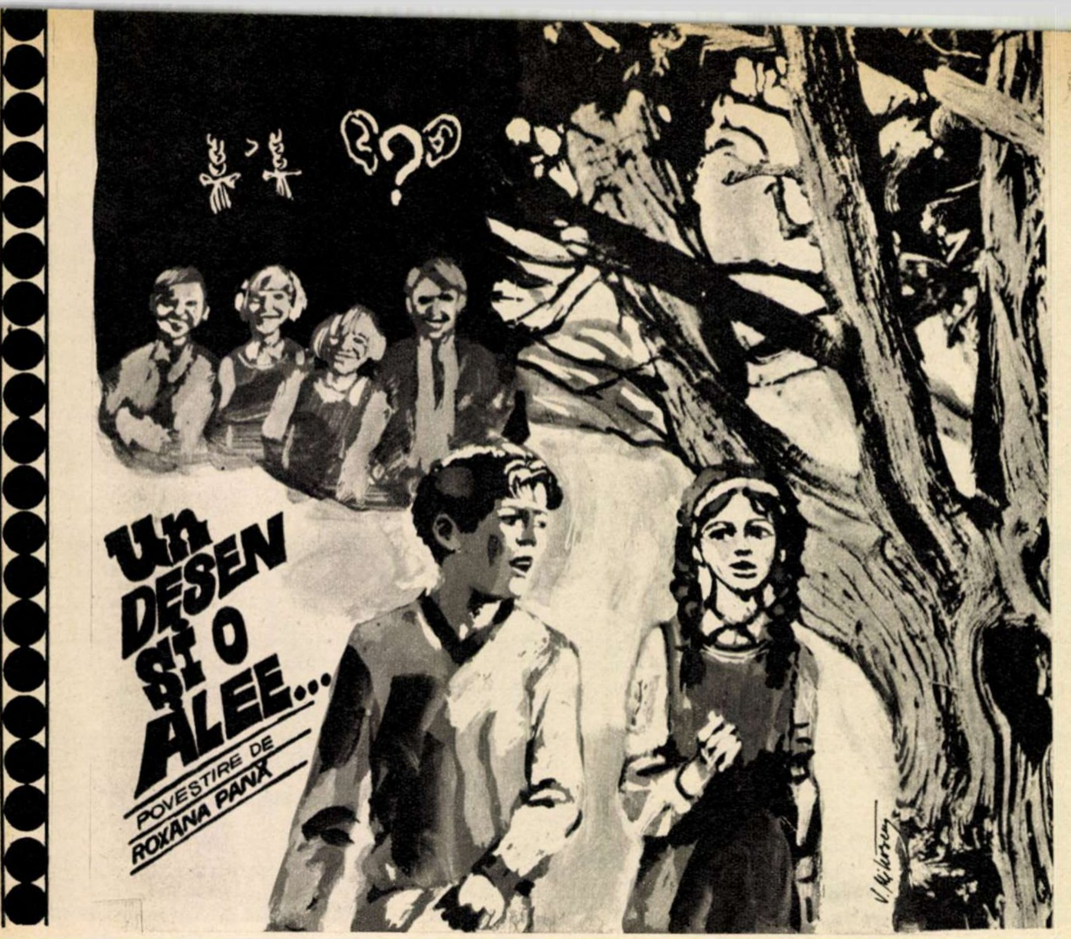

Un DESEN ŞI O ALEE...

POVESTIRE DE ROXANA PANĂ

Nu m-am supărat cînd am găsit desenul pe tablă. Nu m-am supărat și fiindcă știam că toți așteptau asta. Să mă supăr. Ei bine, nu. L-am privit atentă și m-am întors spre Tudor — el era desigur autorul, și am spus tare, ca să m-audă toți. «Bine ar fi ca cei care au talent să și-l folosească pe hîrtie, că pe tablă se șterge oricum». Erau două urechi lungi, făcute unui semn de întrebare. Și alături, două codițe și un nas. Atît.

Fata eram eu. Știau toți asta. Nu pentru că numai eu aș fi avut nas și codițe (există fete fără nas și fără codițe?) dar știam și eu și toată clasa despre ce era vorba.

Urechile lungi lipseau de la școală. Poate era chiar bolnav, sau numai se făcea că este și atunci numai eu știam că stă acasă și lucrează la modelul lui de submarin pentru «Ex-terra».

Dar dacă chiar era bolnav?

Nu, desenul nu m-a supărat deloc. Altceva nu-mi plăcuse. De ce l-au făcut cînd lipsea el? Era mai mult decît o lașitate. Știau că oricum n-o să-i pîrăsc — nu-mi stătea în fire — și-apoi, dacă i-aș fi spus dirigintei, ar fi trebuit să-i povestesc și ce reprezenta desenul și sigur că nu-mi convenea.

Am încercat să nu mă mai gîndesc la desen și nici la el — treaba lui, dacă e bolnav să ia doctorii, iar dacă nu e, cu atît mai rău, că chiulește.

Am luat notițe, dar cred că nu prea știam ce scriu. M-am trezit desenînd urechi, ochi, mîini, picioare, sarafanul de uniformă. Parcă fără să vreau completam desenul lui Tudor, care acum, evident, dispăruse de pe tablă.

Era ultima oră și m-am grăbit să plec, ca să nu încerce Mihaela să m-ajungă și să meargă cu mine. E mereu supărată că nu-i spun tot și acum desigur ar fi încercat să mă consoleze. De ce? Nu eram supărată deloc.

Am scăpat de toți, eram singură în autobuz (adică, cu ceilalți călători, care oricum, nu erau colegii mei) am ajuns acasă, unde eram tot singură (era sîmbătă; mama lucra în tura de după-amiază, venea tîrziu) și mi-am spus că dacă mai rămîn mult timp așa, o să fiu un Robinson Crusoe. Cum s-o fi spunînd la fete: Robinsona, Robinsonica?

Asta m-a mai înveselit puțin.

— Alo? Ce faci? Ești bolnav? Da? Recunoaște că n-ai nimic și c-ai lucrat la submarin. Recunoști?

Cine și cînd formase numărul lui de telefon? Eu, desigur.

Dar cum? Așa brusc.

Puteam să-i spun de desen. L-ar fi enervat cu siguranță și cred că le-ar fi promis o bătaie. Și se cam ține de cuvînt.

— La școală? Ce să fie? Nimic. Au spus să-ți aduci motivarea de la medicul școlii, că altfel... La film, nu, n-aș merge...

De ce or fi crezînd băieții ăștia că trebuie să te invite mereu la film? Și măcar de-ar fi în fiecare sîmbătă un film bun...

— Uite, știi ce? Hai să ne plimbăm. Ai auzit de o stradă: Aleea mică? Nu-i caraghios? După ce că-i alee îi mai spune și mică. Și pe tăbliță scrie chiar așa: Str. Aleea mică. Vrei să vezi? La 5. Bine. Da?

A rîs. Știam și de ce. Nu pentru că i s-ar fi părut caraghios numele străzii. Nu. A rîs de mine, că iar țin minte tot felul de fleacuri. Cum a rîs atunci, cînd mi-a dăruit o carte și i-am spus că m-aș fi bucurat să-mi scrie ceva pe ea. Altceva decît acel stereotip «La mulți ani», care putea fi adresat oricui (trebuia doar să aștepți să fie ziua oricui). A rîs și atunci, și mi-a spus că astea-s fleacuri, importantă era cartea. Dar pentru el ce-o fi important? Știam că dacă i-aș fi povestit șotia cu desenul de pe tablă, ar fi luat-o ca pe un lucru serios. Și ăsta chiar că era un fleac și n-ar fi trebuit să-l intereseze.

De ce oare pentru băieți, e altceva mai important decît pentru fete? Și de ce pentru fete e altceva mai important decît pentru băieți? Sau poate numai pentru unele fete? Și pentru unii băieți?

I-am lăsat la rîndul meu un bilet mamei că sînt la plimbare și că nu stau mult și la 5 fix (e o prejudecată că fetele trebuie să întîrzie), eram la colțul străzii.

— Salut. Cum îți merge submarinul?

— Bine. Mi-e frică însă să nu mă îmbolnăvesc de-adevăratelea. Azi dimineață m-a cam durut capul.

— Pe la ce oră, nu știi?

— Cam pe la unsprezece...

— Aveai și de ce.

Să fie adevărat oare că fetele nu pot să țină un secret?

I-am povestit toată istoria cu desenul de pe tablă. I-am povestit-o rîzînd. Rîdeam încă...

— Cum? Și tu ai rîs? Măgarul ăla de Tudor! Cum își permite? Las că-i arăt eu! O să mă țină minte!

Se înfuriase. Sigur. I se părea o chestiune de viață și de moarte! De bătaie în orice caz.

Am ajuns repede la strada Aleea mică, deși nu mai aveam nici un chef. De altfel nu i-a făcut nici o impresie. Regreta că n-am mers la film, spunea că trebuie să-l vedem neapărat, că-i cu Alain Delon și că de ce l-am adus pînă aici.

— Pentru că-i o stradă numai cu castani...

— A, domnișoara avea chef de poezie? Cred și eu. După ce a rîs azi cu toată clasa de mine, îi convine...

— Dacă vreau rîd și acum. Uite!

Numai că nu prea puteam să rîd. Dimpotrivă.

Poezii de **DAN VERONA**

Veşmîntul patriei mele

În cămașa-i de pulberi stelare
strălucește în grădina patriei mele
mărul de aur.
În zori bobocul de crin
se luminează în cămașa-i subțire.
Totul este atît de limpede și pur
încît pămîntul pare
o lacrimă de aur
în învelișuri celeste.
O, boltă cerească, bolta cerească
este cămașa țesută din lumini
pe potriva patriei mele.

Copil fiind

Copil fiind
adormeam în podgorii
sub struguri luminînd
ca niște tronuri de aur.
Sau uimit rătăceam prin păduri
unde desăvîrșiți voievozi ai cîntărilor
erau cocoșii sălbatici.
Niciodată n-am să uit luminile de atunci
pentru că nimic din ceea ce ființa mea a iubit
nu poate sta în afara iubirii mele.
Ca într-o floare cu petale gingașe
în inima mea
s-a închis acea fărîmă de lume.
Și oriunde aș înnopta
și oriunde aș ridica lespezi
de pe gura izvoarelor
mereu îmi voi aminti
cum,
copil fiind,
adormeam în podgorii
sub struguri luminînd
ca niște tronuri de aur.

Chitanțe,

Povestire de **PATIȚA SILVESTRU**

Grupele de copii înaintau voinicește prin lanul de porumb.

Uneori știuleții erau prinși în cămășile lor la o înălțime mai mare decît creștetul culegătorilor. Aceștia aplecau ușor tulpinele spre a le smulge rodul. Din loc în loc se formau grămezi de cucuruz, bătînd în culoarea aurului sclipitor.

Cînd Costel, aflat în fruntea grupei sale, ajunse la capătul ogorului, sub pădurea deasă, doi cățel cenușii se opriră dintr-o joacă nebună, spre a-l examina pe noul venit. Obișnuit de acasă cu cîinii, copilul se apropie prietenos de aceștia, șoptindu-le vorbe de ademenire. Dar ei o zbughiră în pădure. Tocmai atunci sosi din urmă și Vasile. Fără a-i da răgaz de vorbă, noul venit îi propuse lui Costel să se ascundă împreună în pădure ca să sperie fetele ce culegeau pe rîndul paralel cu al lor.

Intrați printre stejarii mărunți, cei doi prieteni fură întîmpinați de patru cățel, unul ca altul de mici și de suri. Nu mică le fu mirarea cînd se simțiră prinși în mijlocul unui cerc viu, care se rotea vertiginos în jurul lor. Îi cuprinse spaima cînd Vasile scăpă vorbele: «Aceștia-s pui de lup». Se gîndeau că lupoaica trebuie să fie pe aproape.

Tocmai atunci, printre pieptenii pădurii se mai strecurară patru frați ai cățelandrilor jucăuși, atrași de zbenguiala și șoaptele mîrîite ale celorlalți. Cei doi copii o luară la fugă spre lanul de porumb. Aci se odihneau toți colegii ajunși la capăt de rînd. Dar o dată cu fugarii dădură buzna peste cei așezați pe iarbă și puii de lup. Încă nu-și sfîrșiră jocul.

Copiii i-au prins cu ușurință, formînd repede un cerc în care aceștia fură închiși. Șapte băieți și o fetiță se treziră cu cîte un pui de lup în brațe. Sălbăticiunile erau istovite de atîta goană și inimile e băteau cu înverșunare. Poate și de frică. Pînă atunci n-au mai zăbovit în brațe de copil.

Cu prada capturată atît de ușor, grupul se depărtă de pădure, spre a o arăta tovarășului comandant nstructor al detașamentului. Îl găsiră aproape de șosea, la celălalt capăt al lanului, unde ajuta la încărcatul grămezilor de porumb într-o remorcă.

Primul lucru pe care îl făcu profesorul a fost chemarea tuturor copiilor lîngă dînsul. Dorea să evite pericolul surprinderii lor de către lupoaică, la eventuala ei întoarcere dintr-o raită prin împrejurimi. Apoi le spuse copiilor că puii de lup vor fi predați la ocolul silvic de unde vor lua de bună seamă calea unor grădini zoologice. În felul acesta ei sînt scoși din rîndul fiarelor dăunătoare. Ba, mai mult, cei care i-au capturat vor primi și recompense.

Cu cei opt eroi ai zilei aceleia în frunte, detașamentul își făcu intrarea triumfală în sat. Zicala că s-au adunat după ei «ca la urs», a trebuit să fie schimbată, deoarece de la primele case o droaie de copii s-au luat după școlarii întorși de la munca patriotică cu lupanii în brațe.

Pînă să fie duși la ocolul silvic din centrul de comună, puii de lupi fură închiși într-un pătul gol al C.A.P.-ului. Costel luase în păstrare cheia de la ușa pătulului. Seara coborîse destul de tîrziu, dar printre despărțiturile adăpostului mulți copii continuau încă să introducă alimente și apă. Lupișorii însă nu erau învățați cu ele și nici nu le atinseră. Erau obosiți și speriați. Scoteau din cînd în cînd niște gemete surde, cum fac cîinii în somn.

De tristețea acestora s-au molipsit și copiii. Ei i-au prins în joacă și în clipele cînd puii pădurii se jucau în felul lor. De aceea, a doua zi, la plecarea căruței care-i transporta într-o cușcă de lemn, în jurul puilor de lup se adunase o mare mulțime de copii și chiar oameni mari. Și nimeni nu-i privea dușmănos. În fața tuturor apăreau niște cățeluși, la care nu se ivise încă rînjetul de lup. Gemetele lor de țînci înmuiau inima omenească.

Dar tristețea tuturor spori cînd se întoarse Costel în pragul serii cu căruța goală. Copilul era întunecat la față ca după o înmormîntare. Abia într-un tîrziu izbuti să-și ușureze inima, povestind ce se alesese de captura lor. Șeful ocolului silvic felicitase copiii pentru ispravă, lăudîndu-le curajul și în timp ce cușca era descărcată în curte de către căruțaș, ajutat de un om în haine de pădurar, Costel fu chemat în birou spre a încasa cîte 200 lei recompensă pentru fiecare sălbăticiune. Nu se așteptase la un premiu atît de mare și era bucuros că acum vor putea cumpăra aparatul de mărit fotografii, pe care și-l doreau de mult la cercul foto.

Cînd ieși în curtea ocolului silvic văzu ceva care-l cutremură. Omul în haine de pădurar ridicase un par și îl lăsă să cadă peste capul unuia din puii de lup, imobilizat cu o frînghie încolăcită în jurul labelor.

— Stai! De ce faci asta? vru băiatul să intervie.

— Ca să scap lumea de lupi, răspunse omul cu haine de culoarea lucernei crude. Abia atunci Costel observase că și ceilalți pui de lup fuseseră omorîți. Zăbovise prea mult în birou, iar badea Ion, căruțașul, plecase peste drum să adape caii.

Omul în haine de pădurar scoase apoi din buzunar o custură și tăie urechile puilor. Zicea că în anul acesta adunase 186 de perechi de urechi, care țin loc de chitanțe pentru recompensele plătite celor care au prins sau au împușcat lupii.

În seara aceea Costel n-a putut să mănînce nimic. Toată noaptea s-a zvîrcolit în așternut și cînd să ațipească, gemetele de sugar ale puiului zdrobit în fața lui îl făceau să tresară.

A doua zi, paznicul de la sediul C.A.P.-ului, răspîndi vestea că în ceas tîrziu, de noapte, în jurul pătulului unde au fost puii de lup, o dihanie mare s-a tot învîrtit, scoțînd un scheunat înfundat. Nu s-a speriat cînd paznicul aruncase un capăt de lemn în direcția ei și a luat-o încet peste grădini numai cînd toți cîinii din împrejurimi au început să latre năprasnic. De bunăseamă mama își căuta puii.

Cînd în zilele următoare s-a pus problema folosirii banilor obținuți, pionierii din comandamentul unității au hotărît în unanimitate să amenajeze cu ei un colț viu la școală, în care puii de animale să fie ocrotiți. Hotărîrea a adus tuturor o mare ușurare.

Desen de **BENONE SUVĂILĂ**

ROMAN FOILETON
DE VASILE BĂRAN

MISTERUL DIN INSULA ALBĂ

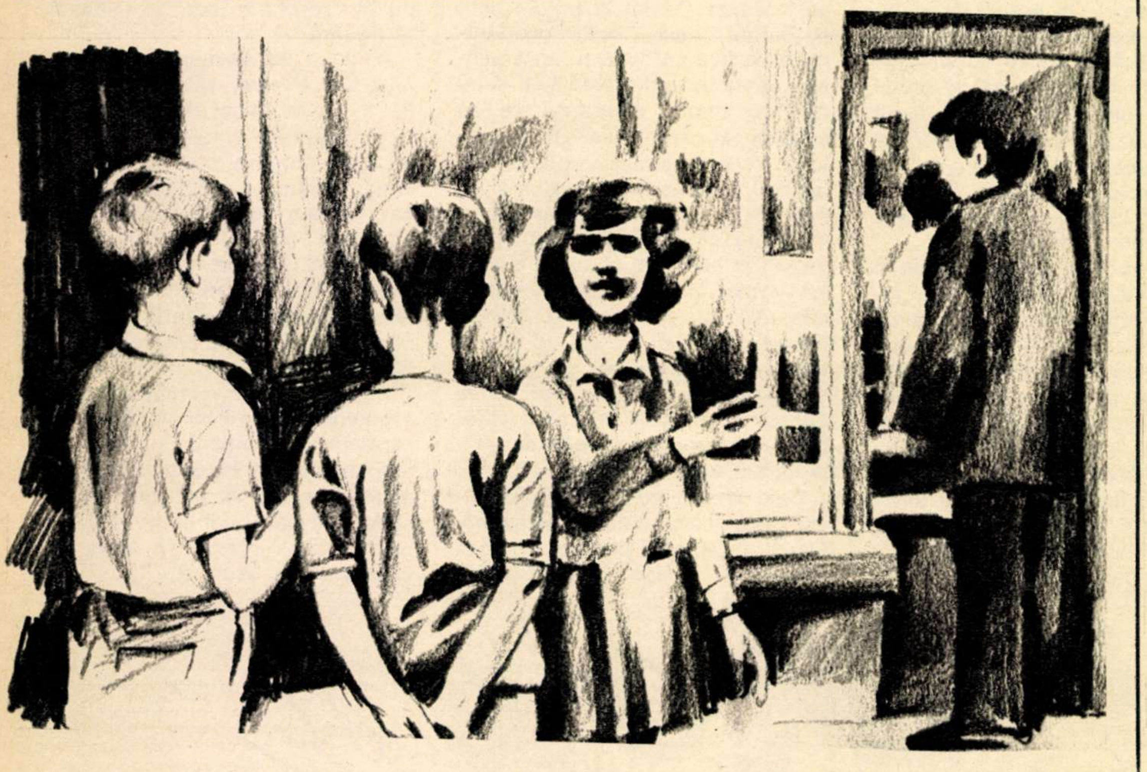

CAPITOLUL V

Ar fi fost mult mai potrivit — gîndeam eu — să-l fi putut scoate pe băiatul cu pantaloni scurți din magazinul acela și să-l fi dus undeva, într-o pădure. În oraș nu există păduri în care să-ți poți face o căsuță din crengi de copac. Și să stai acolo și să-i urmărești toate reacțiile. Să-l vezi cînd doarme, cînd se trezește sau poate că nu doarme și nu se trezește niciodată. Numai la țară, la bunici, la moara mică și veche, pe malul celălalt al pîrîului s-ar putea face toate astea. Bunicii n-ar spune nimic «eu mă duc la moară să mă joc cu colegii mei» și ei m-ar lăsa acolo zile întregi. Numai la vremea mesei am urca în sat. Pe băiatul-manechin nu l-ar vedea, l-am ține ascuns tot timpul, dar cum să-l scoți din magazin și cum să-l duci pînă în satul bunicilor? Nu e bine să riscăm. Trebuie făcut totul cu judecată. Greșelile l-ar putea costa chiar viața pe băiatul-manechin. Fiindcă eram sigur că era pîndit de o mulțime de dușmani, cine știe ce interes aveau să-l țină acolo, în magazin, în chip de manechin!

Am condus-o pe Corina acasă rugînd-o să nu plece nicăieri sau să ne anunțe, pe mine ori pe Ciutu, unde-o putem găsi, la nevoie, iar noi ne-am despărțit la colțul străzii dîndu-ne cuvîntul de onoare să nu mai povestim nimănui nimic despre această întîmplare, atît de stranie și neverosimilă. Și totuși atît de adevărată. Nu puteam lăsa lucrurile așa. Dacă am fi fost măcar la mare, am fi făcut rost de-o barcă și-am fi pornit cu băiatul în largul ei. Și acolo, întinși pe bancul de nisip (la Mangalia, de pildă, sînt o mulțime de insulițe de nisip aflate departe, cu mult dincolo de geamandură!). Pe bancul acela. ne-am fi prefăcut că facem plajă și l-am fi supus toată vremea pe băiat observațiilor noastre. Dar nu eram la mare, eram în oraș, iar băiatul se găsea în vitrina magazinului «Minerva», cu ochii orbiți de soare, chemînd trecătorii insensibili în ajutor. Nici unul din acei trecători n-ar fi putut să vadă și să înțeleagă ce-am înțeles noi, din pricina simplă că nu purtau cu ei truse pentru injecții antitetanus. În orice caz, ne înțelesesem să ne întîlnim toți trei după-amiază, la orele șase, la aceeași cofetărie de lîngă magazin.

Ajuns acasă și rămas singur (părinții erau la serviciu) nu mă trăgea inima la nimic. Am răsfoit niște scrisori de la colegii plecați fie la țară, fie în expediții pionierești, fie cu părinții în concediu la munte sau la mare (toți mă întrebau ce fac și ce mai pregătesc pentru «Semafor», asigurîndu-mă că au și ei o mulțime de date și impresii pentru tradiționalul «Jurnal de vacanță») m-am uitat pe o revistă de cinema, dar discuția cu bătrînul doctor nu-mi ieșea din cap. Deși era unchiul Corinei, indiferența lui mai mult îmi trezise bănuieli.

Îmi făceam tot felul de presupuneri: poate că doctorul se ferise într-adins să ne dea vreo explicație din care să pricepem cît de cît ceva cu privire la împrejurarea reală în care se afla băiatul-manechin. Poate că doctorul însuși îl adusese în starea aceea.

O clipă mai tîrziu mintea mea începu să judece mai bine: manechinul e un obiect de inventar. Aparține magazinului «Minerva». Nu era mai potrivit să ne interesăm la magazin de unde-l au? Culori ciudate îmi dansau prin fața ochilor și mi s-a părut că-l auzeam pe băiat șoptindu-mi: «E foarte bine, e foarte bine cum te-ai gîndit. Veniți la magazin și veți afla despre mine lucruri uimitoare. Grăbiți-vă. N-aveți de ce să mai întîrziați. Vorbiți cu directorul, el știe precis ce e cu mine. Haide-ți, dați-i drumul! Ce mai așteptați, Corneliu? încă nu te-ai hotărît?» Ba da, mă hotărîsem; ceea ce mi se părea că auzeam de la băiatul-manechin erau de fapt propriile mele gînduri. Încă n-aveam coșmaruri, încă n-aveam halucinații. Dar cum putem noi să stăm de vorbă cu directorul «Minervei»? Asta ar fi putut-o face numai un ziarist, un reporter cu delegație de la ziarul orașului sau un milițian, sau un procuror sau... Din nou în minte mi-a fulgerat gîndul salvator: «Dar fata directorului?» Mi-am adus aminte că în timpul cît ne aflasem în magazin, intrase o fată cam de aceeași vîrstă cu Corina, un pic mai înaltă și Corina discutase ceva cu ea, apoi ne spusese: «Vedeți, asta-i Anta, fiica directorului. A locuit cîndva lîngă mine, pe strada noastră. Fiți atenți să nu observe ce vrem să facem!» Îl văzusem și pe director. Era un bărbat rotofei care surîdea amabil mai tot timpul în fața clienților. Biroul său trebuia să se afle sus, la capătul unei scări, fiindcă atunci cînd o zărise pe Anta îi spusese să urce și să aștepte în birou. «Du-te sus, îi spusese, și așteaptă în biroul meu.» Pe urmă urcase și el, moment în care am anunțat-o pe Corina că putea acționa nestingherită, deoarece vînzătorii erau ocupați, iar vitrinierul dispăruse după o draperie, dincolo, în hol.

N-am mai așteptat ora întîlnirii. M-am dus imediat la Corina acasă. În curte, în fața garajului, Eduard spăla mașina și oricît m-am ferit să nu mă vadă, m-a reținut.

— Hei, Corneliu, dă-mi o mînă de ajutor.

Nu puteam să nu-l ascult. Și asta din mai multe rațiuni: întîi că era fratele colegei mele, apoi că era mai mare decît mine, pe urmă că mă ajutase și el cînd îi cerusem să deseneze cartonul «Semaforului», și, în sfîrșit, că ne dusese, seara, cu mașina la magazin. Astfel că am pus mîna pe cîrpa umedă și pe cea uscată și am făcut geamurile ca oglinda.

— Corina e în casă, mi-a spus el cînd am terminat. Joacă șah cu Ciutu. «Ciutu? am tresărit eu. Nu s-a dus acasă?» Bine, bine — m-am întrebat — treaba lui ce face, dar de ce m-a mințit? De ce nu mi-a spus că se duce la Corina? Nu cumva pun ceva la cale în afara mea? Nu cumva, dezamăgiți de insuccesul meu, de inabilitate, de «lipsa de fler» în discuția cu doctorul s-au hotărît să acționeze singuri? Asta m-a iritat de-a binelea. Dar m-am simțit totodată și orgolios. De ce trebuia să-mi dau atîta importanță din moment ce nu le demonstrasem nici o clipă calitățile care altădată funcționaseră cu atîta ingeniozitate? Și tocmai într-un caz atît de special! Ciutu venise la mine cu toată speranța, fusese sigur că voi dezlega enigma, iar eu nu făcusem nimic altceva decît poate chiar să-i și încurc. Bănuiam cum se petrecuseră lucrurile: Corina îl chemase pe Ciutu cu o dimineață înainte să-i spună ce i se întîmplase la magazin.

Ciutu a încredințat-o că numai eu pot să dezvălui dedesupturile cazului. I-a dat, probabil, o mulțime de exemple (cum descoperisem pe cel care sustrăsese teza de la matematică, cum dădusem în vileag numele huliganului de 18 ani care le aținea calea colegilor mei amenințîndu-i cu bătaia dacă nu vor avea a doua zi în buzunarul de sus al hainei cîte o bancnotă de 5 lei anume pentru el și încă pe unul care se cățăra în cireșii din curtea școlii tăvălind, totodată, în picioare florile din ronduri etc., etc.). A convins-o de toată experiența mea de detectiv și a alergat la mine povestindu-mi întîmplarea aceasta absolut extraordinară. Pe urmă, după ce am stat de vorbă și cu Corina și am mers împreună la magazin, fuseseră amîndoi încredințați că dăduseră cazul pe mîini bune. Pînă la discuția cu doctorul unde mă împotmolisem. Și ei n-au suportat înfrîngerea. Și-au făcut, pesemne, calculul să se descotorosească de mine, determinîndu-mă să mă duc acasă, iar ei doi puneau acum la cale un plan nou cu care gîndeau că vor izbuti. Fie și numai din pricina asta n-ar fi trebuit să mai trec pe-acolo niciodată, iar cu Ciutu s-o închei definitiv. Să fie el reporterul celebru; nu-mi plac oamenii cu două fețe! N-am izbutit și pace, — puteau să mi-o spună limpede, fără ascunzișuri.

Îmi era ciudă, dar în același timp și frică. Știu, mă arătasem neputincios, ar fi trebuit să mă fi întors numaidecît acasă, dar dacă numai ei doi n-ar fi putut face nici măcar atît? Dacă stricau totul, iar băiatul ar fi rămas toată viața în vitrina aceea? Orice-ar fi fost, trebuia să trec peste ambițiile lor și să ne înțelegem măcar pentru cîtva timp. Pînă aflam de la directorul magazinului originea băiatului. Și atunci situația avea să fie ceva mai clară.

(va urma)

Revanşa

O povestire de MARIUS POPESCU

«Poate că e o mîndrie exagerată care ne ia mințile și că, în realitate, viața fotbalistică din Curitiba a rămas mult în urmă. Cert e că nu reușim de mulți ani să avem și noi aici măcar două, trei vedete, dacă nu de clasa lui Gerson, Jairzinho sau Edu, măcar acolo, prin apropierea lor.

Culmea e că, prin multe orașe, la Rio, Belo Horizonte, la Sao Paolo joacă fotbaliști foarte apreciați, născuți aici, la Curitiba. Și pentru că tot vorbeam de marii jucători pe care i-ar fi putut avea, și nu-i are Curitiba, am să vă amintesc numai ultimul meci care a făcut vîlvă în orașul nostru.

După trei victorii consecutive, două obținute pe teren străin F.C. Curitiba a jucat acasă un meci cu o echipă mijlocie, un meci pe care toată lumea îl consideră dinainte cîștigat. Această victorie ne-ar fi deschis drumul spre un mult visat loc unu în serie, apoi calificarea în turneul final al Braziliei. Stadionul a fost atît de plin la acest meci, încît mi-a fost frică să nu se întîmple vreun accident, să nu se fărîme vreo tribună.

Ei bine, nu s-a întîmplat nici un accident cu tribunele, dar pe teren... Am mîncat bătaie cu 4—0!

Și toate cele patru goluri au fost marcate de extrema stîngă Amon. Cine-i acest Amon? Băiatul unui vînzător de maimuțe, care are o mică prăvălie aici, în Curitiba.

O extremă să marcheze ea singură patru goluri! Așa ceva se vede foarte rar. Noi am văzut-o și pe asta. De ce a marcat tocmai Amon golurile? Și de ce a marcat tocmai patru goluri?!

O să spui, cu mirare: brazilienii ăștia! Iar eu am să-ți spun nu e nimic deosebit la brazilieni în afară de o nemaipomenită mîndrie a fotbalului. Lezează sau nesocotește această mîndrie și ți-ai făcut din orice brazilian un dușman pe viață.

Asta e și povestea lui Amon. Băiatul e dintr-o familie de oameni săraci. Copii mulți, bani puțini, vechea poveste. La vîrsta cînd alții merg la școală, Amon lucra. Se lupta cu viața. Era vînzător ambulant de dulciuri, țigări și răcoritoare. Și făcea meseria asta de dimineață pînă seară.

Ca și majoritatea copiilor care pentru a-și ajuta familia făceau negoț ambulant, Amon era nelipsit de la meciurile de fotbal. Acolo, la stadion, Amon s-a împrietenit cu un ajutor de electrician, un băiat cam de vîrsta lui, care lucra la sistemul de nocturnă, la îngrijirea și funcționarea reflectoarelor.

Nici nu-i poate trece cuiva prin cap să se gîndească la ce i-a dus mintea pe băieții aceia. Își făceau amîndoi de lucru la meciuri. Unul își vindea marfa, celălalt avea grijă de reflectoare, de siguranțe, mă rog, de instalația de nocturnă. Tîrziu, cînd se închidea stadionul, întunericul cel mai adînc înghițea toată zona aceea periferică a orașului. Atunci, băieții ieșeau pe teren. Juan, electricianul, dădea drumul la reflectoarele care luminează o poartă, luau o minge de la magazie și începeau să joace.

Juan era portar, iar Amon, atacant, îi șuta la poartă. Nimeni n-a știut de cîte ori au făcut băieții isprava aceasta. Ceea ce este sigur e faptul că unul din patronii acționari ai stadionului și-a dat la un moment seama de consumul exagerat de electricitate.

După scurt timp, cei doi «hoți de electricitate» au fost descoperiți. Patronii i-au dat în judecată.

Orașul a fiert cîteva zile, toată lumea îi privea cu multă simpatie pe cei doi copii, dar hotărîrea luată la proces a rămas definitivă.

După terminarea școlii corecționale, Amon a plecat din oraș. A muncit, iar în timpul liber s-a antrenat, a devenit un adevărat jucător de fotbal. S-a întors la meciul acela de pomină și ne-a înscris, chiar pe stadionul de unde fusese gonit, patru goluri».

*(din volumul «**2—1 pentru noi**»*
sub tipar la Editura Stadion)

CUPA „SPERANȚELOR" LA MINIFOTBAL

O competiție memorabilă

LA SFÎRȘIT DE PARTIDĂ...;

După ce au mai pierdut un meci, cei din echipa «Ajax» din județul Alba comentează:

— Dimineața nu sîntem în formă niciodată! După masă parcă rupem pămîntul!... Cîte meciuri am cîștigat oare pînă acum?

Dan Sîrbu, Gheorghe Stan, Victor Big nu prea știu. Și nici n-au timp să socotească. Sînt ocupați: fac planuri. Și oricum, important e că joacă, de două ori pe zi, fotbal. Chiar dacă uneori înfrîngerea întristează sau pare chiar nedreaptă.

— Am condus pînă la pauză. Am terminat prima repriză cu 3—0. Pe urmă arbitrul a acordat cam ușor un corner și ne-am descurajat...

Echipa «Victoria» din Băilești, județul Dolj, are nasul în pămînt și amărăciunea pînă la cer. Se mai întîmplă. «Șoimii» din Cîmpulung Moldovenesc, județul Suceava, fac drumul de la teren spre tabăra «Pescărușul» — unde locuiesc mini-fotbaliștii — pe umerii suporterilor. Au ieșit din meciul de azi învingători și astfel și-au asigurat unul din primele șase locuri. Cele 22 de echipe de cîte 12 jucători fiecare au fost împărțite în trei grupe, prin tragere la sorți. S-au desfășurat în fiecare zi cîte două meciuri pe terenurile de minifotbal aflate în tabăra «Cutezătorii» din complexul Năvodari. Cele șase echipe care își vor disputa acum primele locuri sînt reprezentativele județelor Constanța, Mureș, Iași, Prahova, Bacău și Suceava.

UN MECI ANTRENANT

— Stoian centrează puternic, mingea ajunge la Lăcătuș care pasează lui Pacea; Voicu interceptează, trece printre adversari, driblează, șut puternic... Sapera iese din poartă și reușește să prindă mingea în acest moment dificil pentru echipa sa. (Comentator — pionierul Daniel Vlădăreanu, suporter). Este vorba de meciul între «Pescărușul»-Constanța și «Cutezătorii» din județul Prahova. Colegi de dormitor cu actualii adversari de pe teren, care în tabără le-au devenit buni prieteni, s-au scuzat înainte de meci:

— O să căutăm să realizăm surpriza finalei. Nu vă supărați, dar meciul e pe goluri, a spus Dumitru Bebică.

Scorul e strîns. Un meci antrenant în care conducerea este preluată pe rînd de cele două echipe. Rezervele stau pregătite. Costel (Costeluș) Lazăr a uitat că îl doare încă piciorul în urma unui accident din partida cu cei de la Iași și face încălzire pe margine. Cei din Ploiești sînt vestiți în tabăra de fotbaliști pentru strictețea cu care respectă programul. Seara, de pildă, la numai un minut de la comanda antrenorului «Închideți ochii, dormiți, unu, doi, trei!», cei 12 jucători au și alunecat în lumea viselor. Rezultatul: ei au constituit problema numărul unu a partenerilor lor din echipa «Pescărușul». S-au apărat dîrz și au atacat tot timpul. Numai că în fața porții, «amețiți» de emoția unei posibile finalizări, au ratat și iar au ratat. Iar meciul fiind «pe goluri»... au învins, din nou... constănțenii...

O ECHIPĂ BUNĂ...

«Pescărușul» se poate considera cîștigător, ultimul meci nu mai poate oferi nici o surpriză. Și totuși surpriza există, e drept, de altă natură, chiar și în ultima clipă. Portarul Sapera iese pe teren, joacă, marchează și se explică după meci:

— De obicei la fotbal nimeni nu vrea să stea în poartă. Mie însă mi-a plăcut întotdeauna. Dar i-am văzut pe toți cum se bucură cînd dau goluri și am vrut să văd și eu, o dată, cum este.

Cel mai bine știe «cum este» cu golurile Adrian Pacea. E golgeterul campionatului și căpitanul deținătorilor neînvinși ai «Cupei speranțelor».

Să-i amintim, alături de «pescărușii» din Constanța, și pe «șoimii» din Suceava care au obținut titlul fruntaș pentru sportivitate.

În careul festiv care încheie competiția în cea de-a treia ediție a campionatului de minifotbal se aliniază toate echipele participante din județele: **Alba, Arad, Argeș, Bacău, Botoșani, Cluj, Constanța, Covasna, Dîmbovița, Dolj, Galați, Ialomița, Iași, Mureș, Olt, Prahova, Suceava, Timiș, Vaslui, Vîlcea, Vrancea, Ilfov.**

LUMINIȚA CIOBOTARU

FOTO: SIGMUND BAKCSY

SALONUL automo

Automobilul ne «fură» aerul...

La Milano, pot fi văzute mașini utilate special pentru a face injecții de... oxigen la rădăcina arborilor de pe bulevarde! În centrul orașului Tokio, agenții de circulație sînt nevoiți ca, din timp în timp, să inspire același rîvnit oxigen dintr-o butelie specială. În Los Angeles, S.U.A., la anumite ore ale zilei, aerul este, în unele cartiere de-a dreptul irespirabil, copiii sînt anunțați prin radio să rămînă acasă. Situații asemănătoare apar și se înmulțesc în mai toate orașele mari ale lumii. Vinovat este — alături de gazele emise de zonele intens industriale — «personajul» de predilecție al rubricii noastre și anume, automobilul. Fie el un mic și răbdător Fiat 500 sau o splendidă «Lancia» de ultimul tip (cum vedeți în fotografia din stînga) fie un harnic autobuz sau un simpatic și modest «dune buggy» (cum v-am prezentat în numărul trecut) el cere, în schimbul utilității sale indiscutabile și a plăcerii de a conduce — să fie plătit cu cea mai scumpă «valută» biologică: aerul.

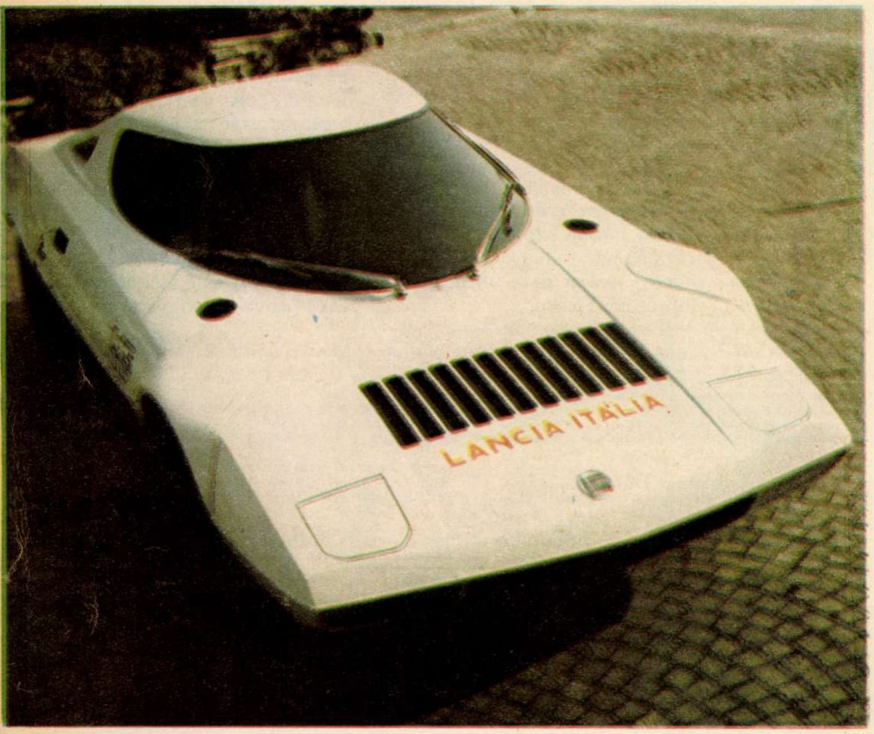

...știm de ce...

Chiar și cei mai tineri cititori cunosc principiul motorului cu ardere internă: carburatorul trimite în cilindru un amestec de benzină cu aer care, face explozie - după compresie - datorită scînteii produse de bujii și pune în mișcare pistoanele. În momentul exploziei însă, porția de aer — benzină **nu arde complet**. De ce? Pentru că realizatorul acestui amestec, carburatorul clasic, nu reușește să amestece **uniform** aerul cu benzina. Să mai adăugăm că, în anumite cazuri, o parte din combustibil se precipită pe peretele cilindrului. Or, tot ceea ce **nu arde** în cilindru ne este «servit» prin țevile de eșapament, într-un «meniu» catastrofal: oxid de carbon și de azot, hidrocarburi, compuși de plumb etc. Sînt gaze și particule extrem de dăunătoare organismului. Cantitatea lor e cu atît mai mare cu cît motoarele sînt mai prost întreținute. Actualmente, în București și în alte orașe ale țării, pot fi văzute echipaje ale miliției care, cu ajutorul unui aparat special, testează cantitățile de gaze toxice emise de automobile. Dacă se depășește baremul admis, șoferul respectiv e drastic obligat să remedieze cauzele.

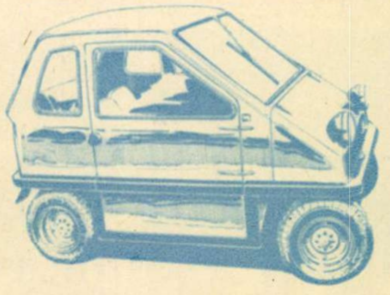

OLGUȚA VĂ RECOMANDĂ

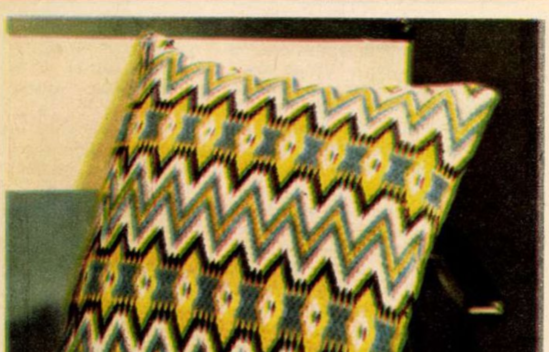

PENTRU CAMERA VOASTRĂ

Iată o pernuță fantezi pentru decorul camerei voastre, pe care o puteți lucra cu acul în puncte duble, pe material de matador sau itamină, cu lînă sau cu melană colorată.

PRACTIC

O garnitură pe care o puteți aplica pe o față de masă, pe un mileu sau poate fi folosită la fel de bine la o față de pernă. Modelul se lucrează pe o pînză de matador, cu ață de bumbăcel în diferite culori.

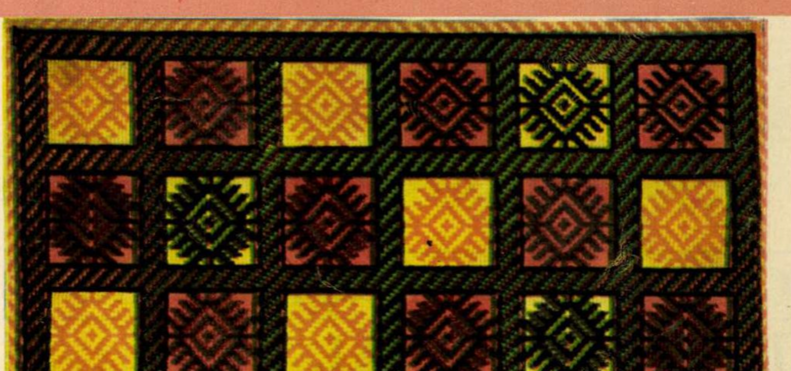

CORESPONDEAZA cu V

LITERATURĂ: Doina Popica, comuna Purcăreni, str. 8 Martie nr. 275, județul Buzău. **PIONIERIE: Omrie Menosman,** clasa a VI-a, Medgidia, str. Dumitru Kicos nr. 12 A, județul Constanța; **Brîndușa Achiței,** clasa a VII-a, satul Tătărășeni, comuna Havîrna, județul Botoșani; **Georgeta Beșa,** Mărășești, str. Siret nr. 125, județul Vrancea; **Alexandra Neacșu,** clasa a VII-a, Liceul de cultură generală, Ciorani, județul Prahova; **Gabriela Mateescu,** clasa a VI-a satul Mărginenii de Sus, comuna Dărmănești, județul Dîmbovița. **DESEN MUZICĂ, LITERATURĂ, SPORT: Mirona Drăgan,** clasa a VII-a, comuna Ghimpați, județul Ilfov. **PIONIERIE ȘI SPORT: Maria Bostan,** clasa a VII-a, satul Slobozia, comuna Bogdănești, județul Bacău.

iListic Cutezătorii

...încercăm să găsim soluții...

Dar, indiferent de preț și de frumusețe, o mașină cu motor absolut «curat» încă nu există. S-au făcut experimente și au fost avansate soluții care pot fi, în mare, considerate în două categorii: motor electric — «hrănit» deci prin baterii (vă prezentăm în imagini două proiecte de electromobile de oraș) deci nepoluant — și motorul cu ardere internă care să folosească nu combustibil lichid — cu **greutate moleculară mare** — benzină sau motorină — ci un combustibil cu **greutate moleculară mică,** de exemplu, gaz natural. În acest caz, emisia de gaze toxice rămîne, dar cu mult mai mică decît în cazul combustibilului obișnuit. Amîndouă soluțiile prezintă însă incoveniente. În primul caz, își spune cuvîntul capacitatea redusă a bateriilor în raport cu greutatea lor; în al doilea, insuficiența resurselor de gaze. Ambele proiecte creează, de asemenea, numeroase probleme, dintre care actuala înzestrare tehnică a industriei de automobile nu e cea din urmă.

...și iată una din ele...

În ultimul timp, o nouă «poartă spre aerul curat» atrage atenția tehnicienilor. Pornind tot de la ideea superiorității combustibilului gazos, specialiștii firmei «Siemens» din R.F. Germania s-au gîndit să-l obțină tot din... vechiul amestec benzină — aer. Cum? Printr-o **instalație de cracare** (termenul vă este desigur cunoscut mai ales din ceea ce ați citit în legătură cu industria petrochimică). Pe scurt, ea realizează, la o temperatură de peste 800°, în prezența unui catalizator, combustia parțială a unui amestec (dozat pe cale electronică) de aer — benzină — gaze de motor fierbinți, oxigen, aducînd acest amestec în stare gazoasă. Se obține acel combustibil cu greutate moleculară redusă de care avem nevoie. În continuare, gazul astfel obținut suferă diferite tratamente care-l fac capabil ca, în prezența unui surplus de oxigen, să ardă relativ complet în cilindrii și, deci, eșapamentul să lanseze în atmosferă o cantitate de particule nocive mult mai mică decît o fac automobilele obișnuite. «**Carburatorul de cracare**» este încă în fază de studiu, de experimentare. El reprezintă una din multele încercări care se fac pentru eliminarea celui mai de seamă inconvenient al automobilului: emisia de gaze nocive.

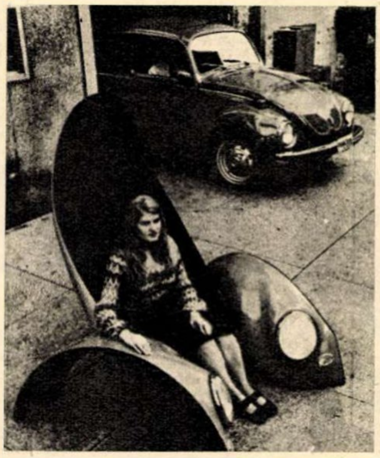

...dar poate că mai există și altele! (O invitație pentru cititori)

Sînt convins că nu puțini dintre cititorii acestei rubrici și-au pus și ei problema găsirii unor mijloace anti-poluante la automobile. Aș fi foarte bucuros să iau cunoștință de ele și să le discutăm în revistă. Nu uitați să notați pe plic, alături de adresa redacției , precizarea «Pentru...

prof. Parbriz»

Umor și... design sau ceea ce poate face un desenator cu fantezie din elemente ale caroseriei unui Volkswagen. De notat că farurile acestui original fotoliu sînt, grație unor baterii, în stare de funcțiune.

CRĂIȚĂ MÎNDRĂ VASILE

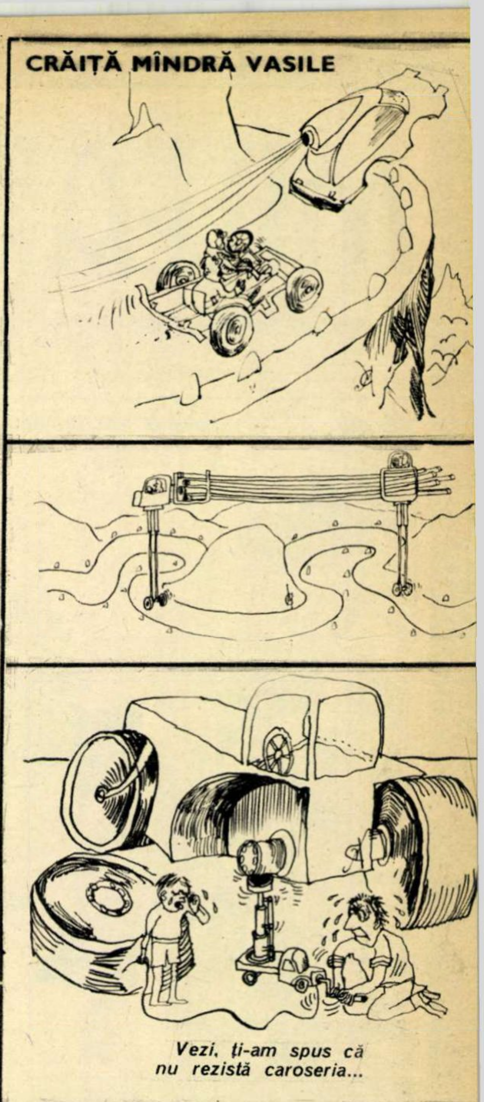

Vezi, ți-am spus că nu rezistă caroseria...

DE CE? CINE? CUM? CÎND? UNDE?

CONCURSUL „ENIGMA”

UN MESAJ ÎN APARENȚĂ GREU DE DESCIFRAT

Individul acționase aproape perfect: intrase în muzeu fără să atragă atenția nimănui, întrucît în urma studiului discret pe care-l făcuse a reușit să depisteze amplasarea sistemului de alarmare și modul lui de funcționare, așa că la momentul oportun neutralizarea acestuia nu a mai fost o problemă. De asemenea, cunoscînd periodicitatea trecerii paznicilor prin diferite locuri, reușise să evite surpriza întîlnirii cu ei. Sustragerea tezaurului format din monedele de aur a realizat-o fără a lăsa nici cea mai mică urmă. Nu a uitat nici să repună în funcțiune sistemul de alarmare atunci cînd a ieșit cu «grabă» din muzeu. Toate acestea îl făceau să se simtă în deplină siguranță, mai ales că în aceeași seară chiar ascunsese monedele într-un loc în afara orașului, unde cu greu ar fi putut să le găsească cineva.

A doua zi dimineața însă a aflat (datorită «limbuției» unui salariat de la muzeu) o veste care l-a înmărmurit: în încăperea unde dăduse «lovitura» se găseau, în locuri ascunse, cîteva aparate care independent de sistemul de semnalizare intrau automat în funcțiune și fotografiau, cu ajutorul unui fascicul de raze infraroșii, orice ființă care se mișca în întuneric. Deci, arestarea lui era iminentă. Poate acum este și identificat... Poate, chiar, miliția se îndreaptă spre domiciliul său...

Înfrigurat, luă o foaie de hîrtie și scrise pe ea cîteva cuvinte, prin care îl informa pe complicele său (un individ ce-i promisese că va tăinui tezaurul) despre locul unde ascunsese monedele. Puse hîrtia într-un plic și ieși repede pentru a introduce scrisoarea într-o cutie poștală.

Era însă prea tîrziu: la poartă oprise deja o mașină a miliției. Ce să facă cu plicul? Nu-l putea ascunde și nici înghiți. Îl rupse deci la iuțeală în bucățele mici, pe care le aruncă într-un firicel de apă ce se scurgea spre o gură de canalizare.

Căpitanul Niculescu observase însă gesturile infractorului. În timp ce alt ofițer din echipa cu care venise îl reținea pe hoț, el puse o piatră mai mare în calea apei, deviindu-i traseul, pentru ca bucățile de hîrtie să nu intre în canal. Una din ele totuși îi scapă (fără ca el să observe) dar pe celelalte le culese și, mai tîrziu, la birou, le așază în fața sa, obținînd următoarele litere, cifre și semne de punctuație:

A—pe bucățelele de hîrtie din care fusese confecționat plicul: «Lo — zei — Pops — s — tre — tr. — co — 524 — Mu — r. — Pe — cu — n»

B—pe bucățelele provenite din hîrtia ce se afla în plic:

«în — t — ă — în — S — st — în — în — la»

În puțin timp, căpitanul Niculescu află numele, prenumele și adresa complicelui. Mai greu a fost la aflarea textului comunicării către complice, căci abia la urmă și-a dat seama că îi lipsea o bucățică de hîrtie pe care era scrisă o literă.

ÎNTREBĂRI:

Cum îl chema pe complice, care era domiciliul său și unde erau ascunse monedele furate?

AL. HASNAȘ

CUPON 4 „CUTEZĂTORII”
CONCURSUL „ENIGMA”

Cutezătorii 41

ADRESA REDACȚIEI: PIAȚA SCÎNTEII NR 1
BUCUREȘTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-șef: MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacție: IOAN DONCA

Administrația: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ȘI AGENȚIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREȘTI-CALEA GRIVIȚEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: VINTILĂ MIHĂESCU
Secretar de redacție: ROZALIA BARANY

MIU-AL-FLORILOR

4

Scenariul: **ALEXANDRU MITRU** și **AUREL TITA** Desene: **ALBIN STĂNESCU**

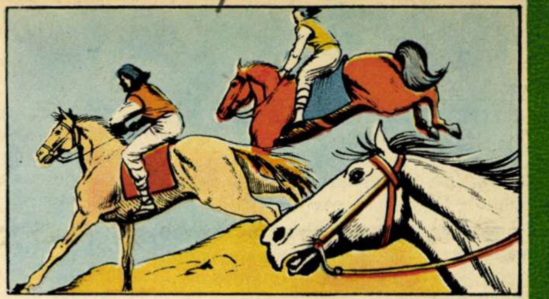

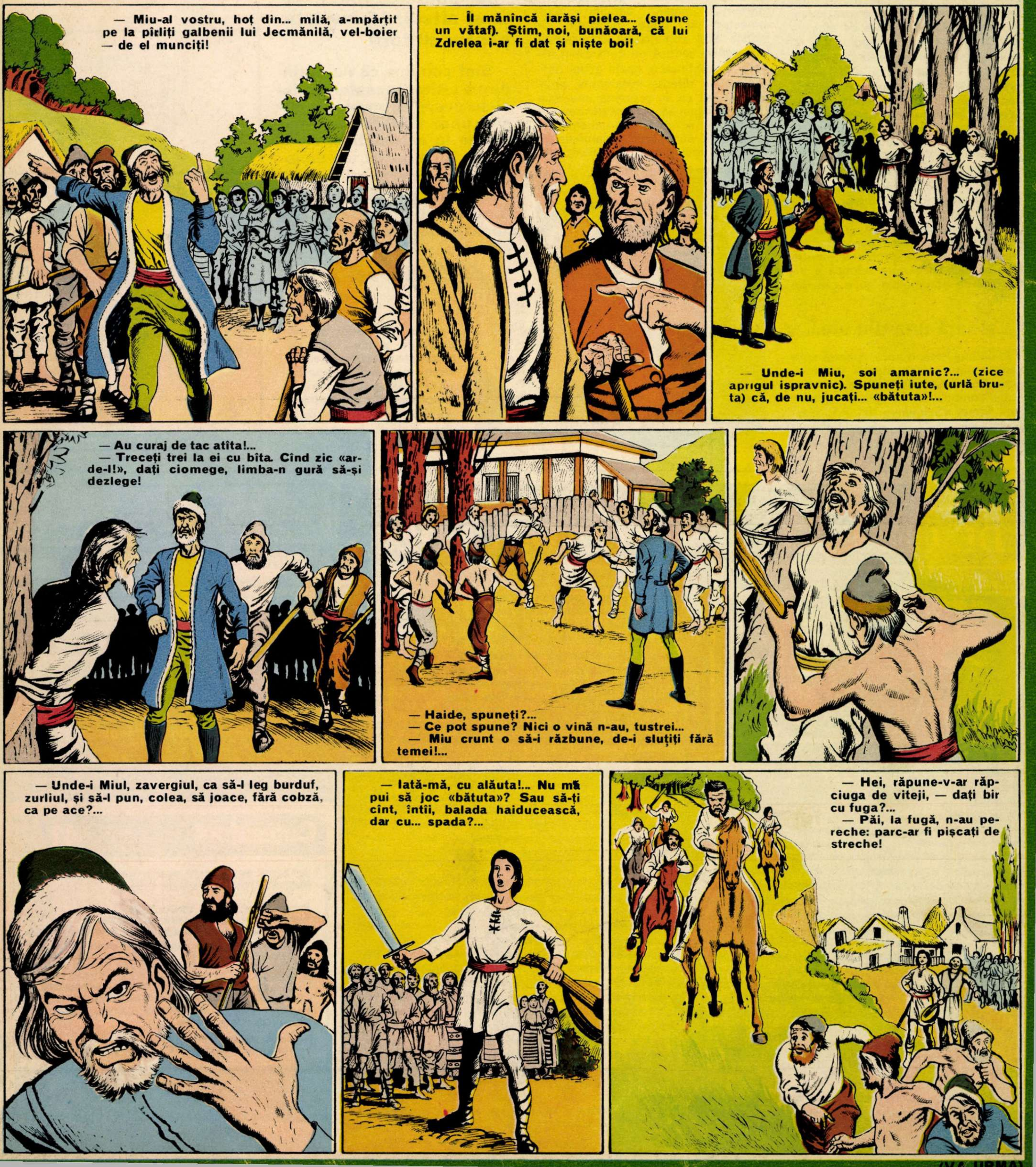
— Miu-al vostru, hoț din... milă, a-mpărțit pe la pîrliți galbenii lui Jecmănilă, vel-boier — de el munciți!
— Îl mănîncă iarăși pielea... (spune un vătaf). Știm, noi, bunăoară, că lui Zdrelea i-ar fi dat și niște boi!
— Unde-i Miu, soi amarnic?... (zice aprigul ispravnic). Spuneți iute, (urlă bruta) că, de nu, jucați... «bătuta»!...
— Au curaj de tac atîta!... — Treceți trei la ei cu bîta. Cînd zic «arde-l!», dați ciomege, limba-n gură să-și dezlege!
— Haide, spuneți?... — Ce pot spune? Nici o vină n-au, tustrei... — Miu crunt o să-i răzbune, de-i sluțiți fără temei!...
— Unde-i Miul, zavergiul, ca să-l leg burduf, zurliul, și să-l pun, colea, să joace, fără cobză, ca pe ace?...
— Iată-mă, cu alăuta!... Nu mă pui să joc «bătuta»? Sau să-ți cînt, întîi, balada haiducească, dar cu... spada?...
— Hei, răpune-v-ar răpciuga de viteji, — dați bir cu fuga?... — Păi, la fugă, n-au pereche: parc-ar fi pișcați de streche!

(VA URMA)

EROILO
ROMÂN

Cutezătorii

43

JOI, 25 OCTOMBRIE
1973, ANUL VII (318)
16 pagini, 1 leu

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CONSTELAȚIA PIONIERIEI '49-'74

HĂRNICIE PIONIEREASCĂ

Și noi am participat cu hărnicie la recoltarea porumbului, ne vestesc pionierii și școlarii din comuna **Jugureni,** *județul* **Dîmbovița.**

Pionierii de la Școala generală **Tătulești,** județul **Olt,** au recoltat, zilele trecute, porumbul de pe o suprafață de un hectar și jumătate. Dar aceasta, nu este singura împrejurare în care și-au dovedit hărnicia: «Din valorificarea gogoșilor de mătase, ne scrie pioniera Georgeta Radu din clasa a VII-a, ne-am cumpărat un televizor și o armă de tir cu aer comprimat.»

Peste puțin timp, în școală se va vedea o nouă dovadă a calității lor de buni gospodari: pe terenul de baschet și volei vor turna bitum, iar în felul acesta își vor moderniza și baza sportivă.

●

Mariana Gheorghe din Gherghești, comuna **Petrești,** județul **Dîmbovița,** scrie că cei cincizeci de pionieri cîți sînt în unitatea lor, au cules porumbul și au tăiat cocenii de pe o suprafață de 50 ha.

Și aici, ca în atîtea alte locuri, hărnicia pionierilor și-a spus cuvîntul.

●

«Cu un prezent spus din inimă...» — ne scrie pioniera Mirela Lup, din **Românești,** județul **Mureș** — au răspuns școlarii la apelul Cooperativei agricole-Delenii, cînd au fost chemați la culesul strugurilor. O muncă plăcută pe care au făcut-o cu hărnicie: au cules strugurii de pe o suprafață de 6 ha!

Zi de sărbătoare la Școala generală nr. 28 din Capitală. În acest miez de toamnă cu rod îmbelșugat, cei mai buni dintre cei mai buni elevi ai clasei a II-a, sub faldurile tricolorului, depun primul lor legămînt în fața țării, în fața partidului iubit părinte, o dată cu primirea cravatei de pionier.

PROMOȚIA CELEI DE A XXV-A ANIVERSĂRI A ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

În acordurile cîntecului «Sînt pionier», atmosfera minunatului eveniment, face să tresalte inimile, obrajii să se îmbujoreze. Clipe de neuitat. Pionieri, profesori, părinți sînt bucuroși, emoționați. Pe fețele tuturor, bucurie și satisfacție. Noii pionieri primesc felicitări din partea detașamentului clasei a IV-a, care a participat la festivitate, din partea părinților, colegilor. Cei mai tineri pionieri fac parte acum din detașamentul celei de a XXV-a aniversări a Organizației Pionierilor, comandant instructor fiind tovarășa profesoară Nina Marian, care cu 25 de ani în urmă a primit, la aceeași școală, prima promoție de pionieri.

A fost o zi de sărbătoare, mai caldă și mai frumoasă ca oricare.

GH.M. GHEORGHE

Un zîmbet-un pionier

Credeți cumva că a VI-a este o clasă grea? pare să întrebe, din priviri, pioniera **DANA FILIP** *de la Liceul din Rîșnov, județul Brașov. Nu, nici de cum. Și în ajutorul afirmației sale ar veni numai rezultatele bune, obținute în acest an școlar.*

Notele de zece, răsplata străduinței ei la învățătură definesc de fapt hărnicia acestei pioniere care, alături de ceilalți școlari, este prezentă la toate acțiunile detașamentului, la toate adunările, la cîntecele și jocurile care au, în unitatea lor, un farmec deosebit.

ALEGERILE PIONIEREȘTI

ÎN CAREU-15 DETAȘAMENTE

În sunetul trompetelor, cincisprezece detașamente se aliniază în careu. Ceremonialul adunării de unitate se desfășoară într-o atmosferă solemnă. Se alege comandamentul unității Școlii generale nr. 173 din Capitală. Comandanta unității, pioniera Postumia Ion amintește colegilor săi despre cele mai frumoase activități desfășurate împreună anul trecut, despre spectacolele prezentate muncitorilor de la Uzinele de Mașini grele, despre succese la învățătură. Ea vorbește cu însuflețire apoi de alte și alte realizări frumoase, premii și diplome obținute de pionieri în diferite competiții. Privind retrospectiv, cu toți își dau seama că activitatea lor a fost rodnică, că fostul comandament a lucrat bine. Așa se face că pionierii îi realeg pe mulți dintre foștii membri ai acestuia, că eleva Postumia Ion este comandant de unitate. Felicitările care urmează sînt însoțite de recomandări, de numeroase propuneri și inițiative pe care noul comandament le notează cu grijă pentru a fi incluse în programul viitor de activități.

EMIL PETROVICI

AGENDA C. N. O. P.

O delegație a Ministerului Invățămîntului din R.S.S. Gruzină, condusă de tovarășa Lascarasvili Tamara Vasilievna, ministru, a fost primită la C.N.O.P. în ziua de 17 octombrie 1973 de tovarășul Iuliu Furo, vicepreședinte.

În cadrul discuțiilor au fost prezentate aspecte ale activității pionierești, rolul Organizației pionierilor în educarea tinerei generații și preocupările ei actuale.

Cu acest prilej delegația a luat cunoștință de activitățile practice desfășurate la unele cercuri pionierești din Palatul pionierilor, a vizitat expoziția «Expedițiile Cutezătorii» și a vizionat filmul «Minitehnicus».

*

În ziua de 18 octombrie 1973, tovarășul Iuliu Furo, vicepreședinte al C.N.O.P., a primit delegația Mișcării Panafricane a Tineretului condusă de secretarul general Sissoko Sekou, care a vizitat țara noastră la invitația C.C. al U.T.C.

Oaspeții au luat cunoștință despre structura Organizației pionierilor, despre activitățile pe care le desfășoară pionierii, despre aspecte ale colaborării Organizației pionierilor cu Uniunea Tineretului Comunist, cu școala, familia și cu alte instituții, pentru educarea copiilor în spiritul răspunderii față de muncă și învățătură, al dragostei față de patrie, partid și popor, în spiritul internaționalismului socialist, al păcii și prieteniei între popoare.

Oaspeții au vizitat Palatul pionierilor, expoziția «Expedițiile Cutezătorii» și au vizionat o gală de filme pionierești.

CEC
LUNA OCTOMBRIE — LUNA ECONOMIILOR

Cecurile de economii școlare, timbrele de economii și libretele CEC sînt mijloace simple prin care fiecare pionier și școlar poate deveni membru al Casei de Economii și Consemnațiuni.

Foarte important! 26 octombrie 1973 este declarată «Ziua elevului econom»

ȘTAFETA GENERAȚIILOR PIONIERIEI

Zilele acestea o nouă inițiativă pionierească începe să prindă viață!

Sugestiv, autorii ei, pionieri din orașul Buftea au intitulat-o «Ștafeta generațiilor pionieriei». Pornită ca o acțiune de amploare prin care pionierii orașului vor întîmpina sărbătorește cea de a XXV-a aniversare a Organizației pionierilor, vor întreprinde investigații în anii de început ai unităților de pionieri din oraș, vor realiza monografii, expoziții cu documente și fotografii!

De asemenea, se vor întîlni cu foști pionieri, astăzi comuniști, muncitori fruntași, ingineri, tehnicieni, în fabricile și instituțiile orașului.

Printre alte țeluri ale Ștafetei generațiilor se află și acela al întăririi prieteniei cu pionierii de la sate, al stabilirii legăturilor prietenești cu școlari și pionieri din alte țări. De altfel, în cadrul Clubului UNICEF, nou creat, copiii au posibilitatea să cunoască multe lucruri interesante despre pionierii din alte țări, despre activitățile și viața lor de școlari.

Buni gospodari, pionierii și-au trecut în planurile lor construirea unei sere, ale cărei flori vor înfrumuseța noile alei și parcuri și înființarea, la Casa pionierilor a unei crescătorii de iepuri.

«Ștafeta generațiilor pionieriei», o inițiativă pionierească — o traducere în viață a ideilor cuprinse în Chemarea celui de al II-lea Forum Național al Pionierilor.

CHEMAREA
FORUMULUI NAȚIONAL AL PIONIERILOR

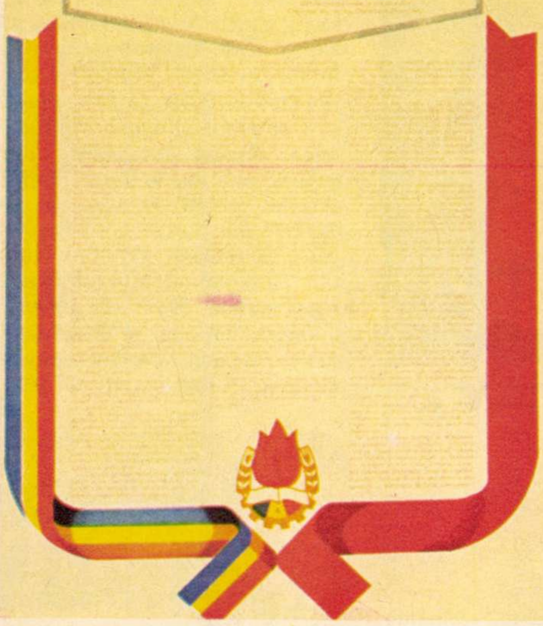

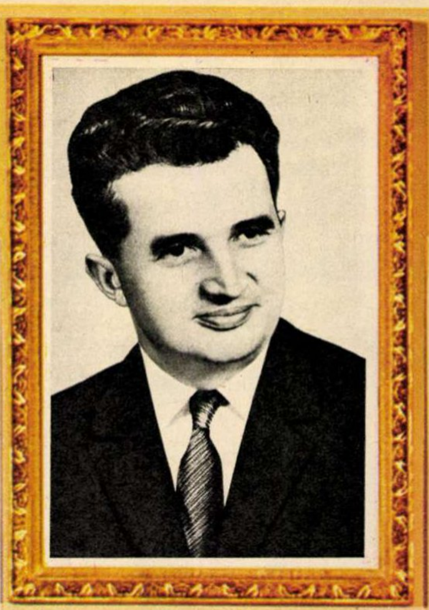

Înaintea voastră se deschid larg porțile viitorului, societatea socialistă vă asigură tuturor posibilități nelimitate de afirmare a talentului, a capacităților, de împlinire a celor mai îndrăznețe visuri și aspirații. Pentru a putea beneficia din plin de aceste condiții, trebuie să învățați, să munciți, să vă pregătiți cu seriozitate, cu perseverență, cu înaltă răspundere.

(Din Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la cea de a II-a Conferință Națională a Organizației pionierilor).

PROGRAMUL
ÎNTÎMPINĂRII SI SĂRBĂTORIRII CELEI DE A XXV-A ANIVERSĂRI A ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

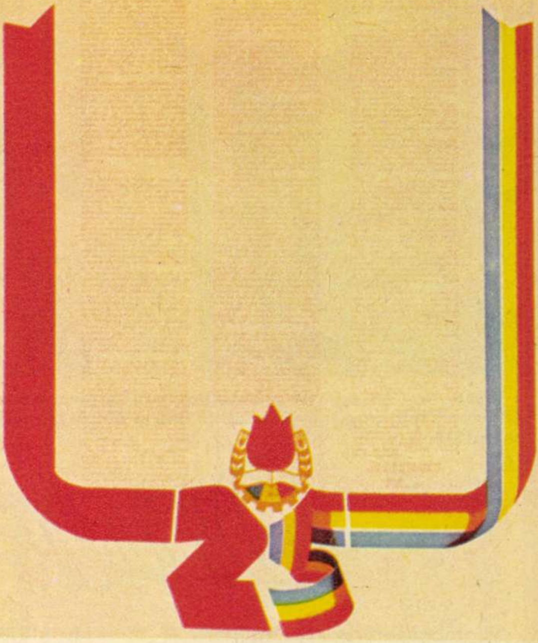

Angajamentele unității de pionieri de la Școala generală . . . .
. . . .
. . . .

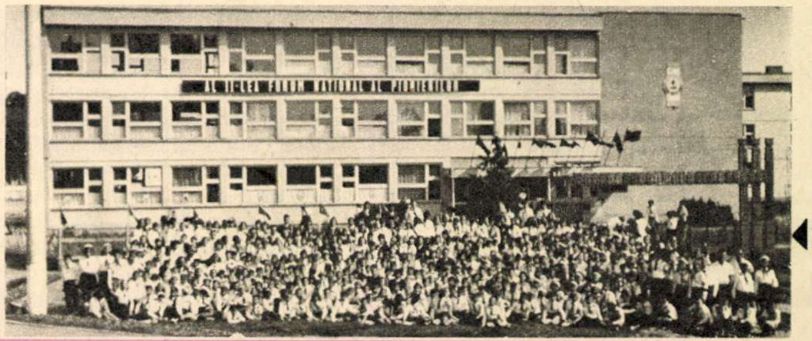
AL II-LEA FORUM NAȚIONAL AL PIONIERILOR

Participanții la cel de al doilea Forum Național al Pionierilor.

Angajamentele detașamentelor:
. . . .
. . . .
. . . .

Tribuna activului pionieresc

Documentele celui de al II-lea Forum Național în atenția tuturor pionierilor

De-acum programele de activități sînt gata întocmite. Foarte mulți dintre voi ați și trecut la înfăptuirea primelor activități, a primelor adunări pionierești din acest an. Știm că toți pionierii, toate activele pionierești v-ați alcătuit programele activităților viitoare avînd încă proaspăt în memorie cel de al II-lea Forum Național al Pionierilor, dezbaterile, documentele elaborate în acele zile.

Tocmai de aceea, vă propunem ca în fiecare unitate de pionieri să alcătuiți un colț al Forumului care să cuprindă Chemarea celui de al II-lea Forum Național al Pionierilor și Programul întîmpinării și sărbătoririi celei de a XXV-a aniversări a Organizației Pionierilor. Pentru acest panou este bine să alegeți locul cel mai vizibil, cel mai potrivit din școală, în așa fel încît, să-l vadă toți copiii, să-l poată citi, să fie în orice moment un izvor de inspirație pentru toate acțiunile voastre, pentru toate inițiativele pionierești.

Ca să vă ușurăm această muncă, redacția sugerează o machetă după care veți putea realiza mai ușor panoul, în unitatea voastră. Desigur, la propunerea de machetă pe care v-o prezentăm, puteți contribui cu idei noi, înfrumusețînd-o și îmbogățind-o după dorințele voastre. Trebuie să aveți grijă ca întregul text să fie scris corect, clar și cît mai vizibil. Acolo unde este lăsat spațiu liber pentru a-l completa cu angajamentele unității și ale detașamentelor puteți să încadrati un mic loc, în care, după îndeplinirea fiecărui punct să puneți cîte un stegulet, în semn de succes, de realizare izbutită a angajamentului respectiv. Veți avea în felul acesta și un grafic aparte al realizărilor voastre în ideea traducerii în viață a hotărîrilor Forumului, a întîmpinării sărbătorești pe care o pregătiți celei de a XXV-a aniversări a Organizației pionierilor din țara noastră.

Dorind mult succes, tuturor activelor pionierești, în realizarea acestei lucrări, redacția rămîne în așteptarea corespondențelor în care să prezentați cele mai izbutite acțiuni pionieresti din unitățile voastre.

CUTEZĂTORII

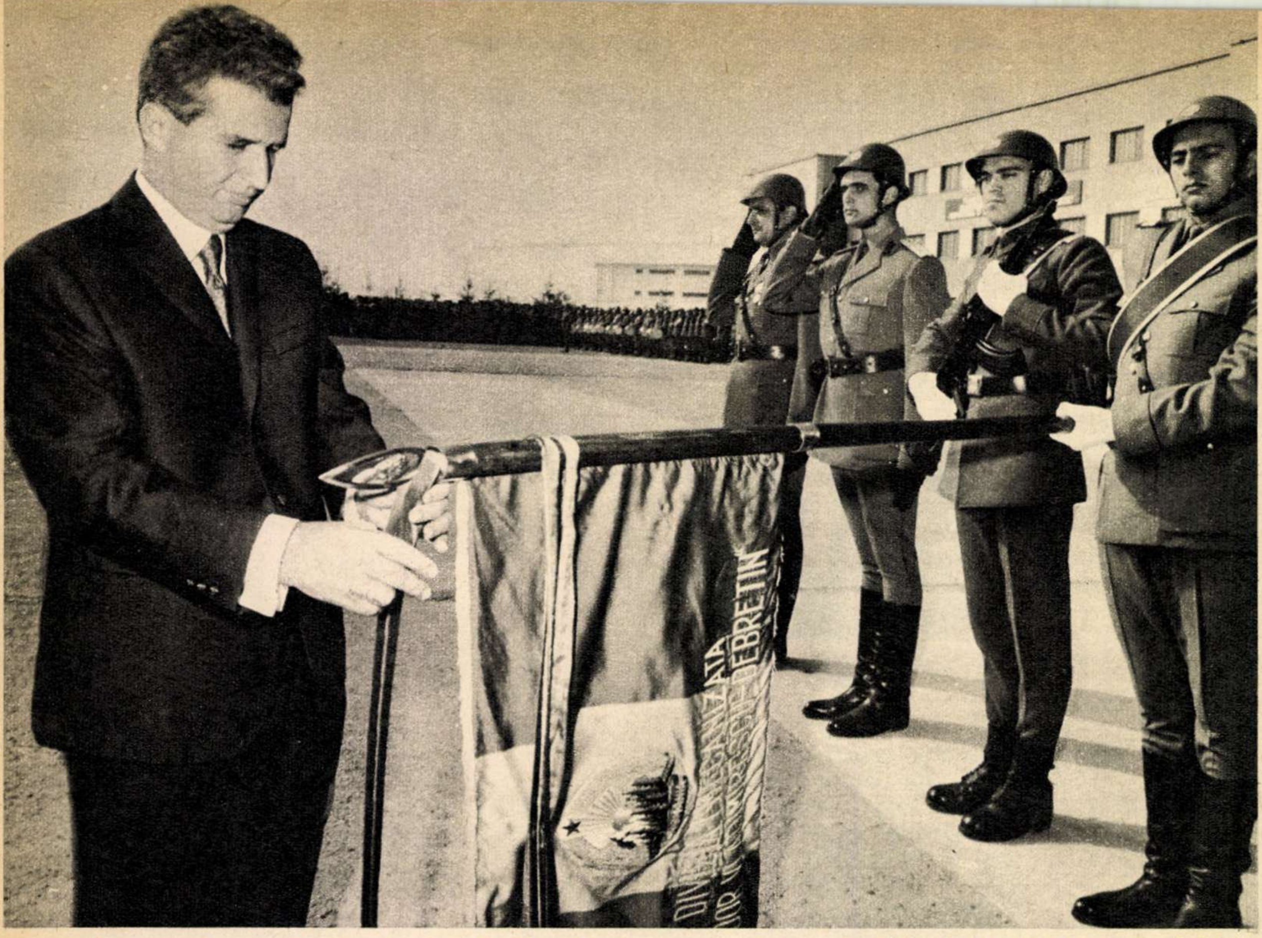

Moment solemn și emoționant: tovarășul Nicolae Ceaușescu prinde pe faldurile drapelului de luptă al diviziei «Tudor Vladimirescu-Debrețin» înalta distincție care i-a fost conferită acesteia cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la înființare.

Drum de glorie

La 1 octombrie a.c., militarii armatei noastre populare, întregul popor au sărbătorit 30 de ani de la crearea Diviziei «Tudor Vladimirescu-Debrețin». Omagiul adus acestei aniversări și-a găsit o înaltă expresie în participarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, comandantul suprem al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, la festivitatea ce a avut loc în Capitală, în cadrul căreia diviziei ce poartă, simbolic, numele conducătorului mișcării revoluționare de la 1821, i-a fost conferit Ordinul «Tudor Vladimirescu», clasa I.

La festivitate au participat, de asemenea, membri ai consiliilor de conducere ale Ministerului Apărării Naționale și Ministerului de Interne, generali și ofițeri activi și în rezervă — participanți la războiul antihitlerist —, militari ai unităților din garnizoana București, membri ai gărzilor patriotice și ai formațiunilor de pregătire militară a tineretului, pionieri.

În acea dimineață însorită de octombrie, după ce tovarășul Nicolae Ceaușescu, însoțit de ministrul apărării naționale, a trecut în revistă trupele și a salutat drapelele unității, au urmat clipe emoționante pentru ostașii diviziei. În uralele pline de entuziasm și recunoștință ale militarilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a prins pe faldurile drapelului de luptă al diviziei înalta distincție, în semn de deosebită prețuire a eforturilor puse în slujba intereselor patriei și poporului de către contingentele care au luptat și s-au instruit în această mare unitate de-a lungul a trei decenii.

Generalul-maior Lucian Ionescu, comandantul diviziei «Tudor Vladimirescu-Debrețin» a luat cuvîntul, adresînd călduroase mulțumiri în numele militarilor din unitatea sărbătorită. Generalul de armată Ion Ioniță, ministrul apărării naționale, a exprimat angajamentul ferm prin care «Militarii de toate gradele sînt hotărîți să-și dedice întreaga pricepere și capacitate de muncă ridicării calității procesului pregătirii de luptă și politice, sporirii neîntrerupte a forței combative a unităților și marilor unități, precum și îndeplinirii sarcinilor ce le revin pe șantierele economiei naționale».

În uralele și aclamațiile celor prezenți a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Elogiind viteaza noastră armată populară, pe bravii săi ostași și comandanți și evocînd momentul constituirii — în anul 1943, din inițiativa Partidului Comunist Român — a Diviziei «Tudor Vladimirescu-Debrețin», în condițiile desfășurării cu succes a luptei generale împotriva fascismului, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Încă de la înființarea Diviziei «Tudor Vladimirescu» s-au afirmat cu toată fermitatea scopurile care trebuiau să anime lupta ei și — se poate spune — a întregii armate. Într-un document, adoptat în 1942, ce a stat la baza constituirii acestei unități, se spunea: «Noi, românii, nu dorim stăpînirea străina a generalilor germani. Noi dorim cîrmuirea noastră românească, reprezentată printr-un guvern cu adevărat național al României, un guvern al păcii, libertății și independenței». Putem spune că ceea ce se întrevedea în acel document s-a înfăptuit!”

În încheierea cuvîntării sale, urmărită cu deosebită atenție și larg interes, tovarășul Nicolae Ceaușescu a urat Diviziei «Tudor Vladimirescu-Debrețin», tuturor militarilor armatei noastre populare, noi și noi succese în pregătirea de luptă și politică.

LECȚIE DE ISTORIE LA OARBA DE MUREȘ

Oarba de Mureș. Aici și-n împrejurimi, cu aproape 29 de ani în urmă, armata noastră a dus lupte grele cu cotropitorii hitleriști, lupte în care peste 7 000 de soldați români și-au pierdut viața, au căzut eroic la datorie.

Nu de mult, în această localitate cu profundă rezonanță istorică, și-au dat întîlnire cîteva sute de pionieri din diverse localități ale județului Mureș, dornici s asiste la depunerea jurămîntului militar de către ce mai tineri ostași ai unei unități militare.

Pentru purtătorii cravatelor roșii cu tricolor a fos un prilej deosebit de-a afla date noi despre luptel desfășurate pe aceste meleaguri cu atîția ani în urmă de-a cunoaște faptele de arme ale ostașilor noștr Astfel, veteranul Iosif Iernutean le-a povestit despr sublocotenentul Mărcuș care, legînd o eșarfă trico loră la baioneta puștii, a pornit la atac în fruntea osta șilor săi, precum și despre moartea eroică a căpitanulu în rezervă Gheorghe Pănciu, care în primul războ mondial a luptat alături de Ecaterina Teodoroiu – eroina de la Jiu.

Totodată, pionierii și-au adus contribuția lor l această festivitate. Astfel, în timpul depunerii jură

De strajă cuceririlor revoluţionare ale poporului

S-au împlinit, nu de mult, 25 de ani de la crearea organelor noastre de securitate. De-a lungul acestui sfert de veac de existenţă, organele de securitate, sub conducerea nemijlocită a partidului, integrîndu-se în lupta dusă de oamenii muncii pentru apărarea cuceririlor revoluţionare, şi-au îndeplinit cu abnegaţie şi răspundere sarcinile trasate, şi-au adus contribuţia la victoria asupra forţelor reacţionare, la asigurarea climatului de ordine şi de linişte necesar muncii paşnice, creatoare a poporului nostru.

Ca mărturii ale preţuirii acestei activităţi, au fost conferite ordine şi medalii unui mare număr de cadre din organele securităţii statului, înmînate într-o atmosferă de puternic entuziasm de către tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al partidului, preşedintele Consiliului de Stat care a participat la adunarea festivă ţinută cu acest prilej. Dînd glas sentimentelor de adîncă recunoştinţă pentru aprecierea muncii şi activităţii lor, lucrătorii din securitatea statului şi-au exprimat adeziunea deplină faţă de politica partidului, hotărîrea neţărmurită de a-şi consacra toate forţele pentru înfăptuirea sarcinilor de mare răspundere ce le-au fost încredinţate.

Primit cu vii şi puternice aplauze a luat cuvîntul tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Făcînd o amplă analiză a activităţii organelor de securitate de la crearea lor şi pînă în prezent în complexul context al construirii societăţii socialiste în ţara noastră şi dînd preţioase indicaţii de viitor cu privire la rolul şi sarcinile acestora, conducătorul partidului şi statului nostru a spus între altele: «Sînt încredinţat că, aşa cum şi în trecut au depus eforturi pentru a-şi îndeplini îndatoririle faţă de partid şi popor, organele noastre de securitate vor face totul şi în viitor, în noile condiţii ale dezvoltării noastre, pentru a fi la înălţimea cerinţelor partidului, pentru a acţiona în strînsă unitate cu întregul popor, sub conducerea partidului — forţa politică conducătoare a tuturor domeniilor de activitate, deci şi a securităţii.»

În încheierea cuvîntării sale, tovarăşul Nicolae Ceauşescu le-a urat celor prezenţi la adunare, tuturor lucrătorilor din securitate şi din Ministerul de Interne, succese tot mai mari în activitatea lor, în ridicarea nivelului general al pregătirii profesionale şi politice, pentru a fi apărători de nădejde ai cuceririlor revoluţionare ale poporului şi ai independenţei patriei.

Scrisorile de acasă

de MIHAI NEGULESCU

V-am dat iubirea noastră legămînt,
v-am dat uzina, cărţile, ogorul —
să le vegheaţi cu armele şi dorul,
să le cinstiţi cu tot ce-aveţi mai sfînt.

V-am dat în mînă arma, şi-am simţit
cum cuget bărbătesc
v-au dat eroii
în gerul iernii, sub rafala ploii,
să fiţi al ţării scut de neclintit.

V-am dat credinţa că eroi au fost
şi-or fi în veci eroi, pe-această vatră
pe care, cu tărie ne-nfricată,
vă ştiu mereu, de neclintit, la post —

copii viteji
de ţară luminată!

Flacarile DIN VATRĂ

de loc.-colonel
ADRIAN MIERLUŞCĂ

«Pe veston, însemnul cinstei
Şi mîndriei ostăşeşti
Iar în inimă, văpaia
Vetrei noastre româneşti...»

— De cînd scrii versuri, tovarăşe caporal?

— Din ziua cînd am devenit pionier. De fapt, primele încercări le-am făcut mai devreme. Dar n-am avut curajul să le citesc şi altora. Primirii în Organizaţia de pionieri i-am închinat cea dintîi poezie... publică.

— Îţi mai aminteşti versurile ei?

— Se intitula «Cravata roşie» şi începea astfel: «Astăzi port întîia oară/ Purpuriu simbol de luptă,/ Ce-mi va fi, prin ani, deviza:/ Cutezanţă ne-ntreruptă...»

Îl priveam pe caporalul Alexandru Voinea, calculator într-o subunitate de rachete antitanc dirijate. Reîntors, cu gîndurile în anii copilăriei, se lăsase, pentru cîteva minute, pradă visării. În ochii săi căprui scînteiau minusculi licurici de aur, iar vocea, în timp ce recita, îi era cu totul alta decît aceea care raportase mai înainte comandantului de subunitate despre elementele calculate.

Fiu de ofiţer aviator, Alexandru dorea să ajungă pilot de avioane supersonice asemenea tatălui său, căpitanul Radu Voinea. S-a născut şi a copilărit în vecinătatea unui aerodrom. Cîmpul de zbor îl fascina, mai ales în zilele cu activitate intensă. Îl admira dimineţile, cînd pe pistă decolau la intervale mici bolizii argintii, şi seara cînd se îmbrăca în lumini multicolore, aşteptînd aterizările. Pe tatăl său nu şi-l închipuia altfel decît ca pe un soldat viteaz care, asemenea lui Făt-Frumos, pornea la fiecare început de zi să se lupte cu zmeul şi se reîntorcea, de fiecare dată, biruitor. Prima vizită la unitate, «cunoştinţa» cu reactorul pe care zbura tatăl, nu le poate uita nici acum. «Pentru a reuşi la examenul de admitere în şcoala militară trebuie să înveţi excepţional şi să faci sport, mult sport în aer liber, să fii perfect sănătos!» Asemenea sfaturi, primite de la... dascălul cel mai în măsură să i le dea, îi intraseră, cum s-ar spune, în sînge. Şi, într-adevăr, în şcoala elementară, în primii ani de liceu, elevul Alexandru Voinea a fost printre premianţi şi se socotea un atlet complet, «bun pentru a deveni cosmonaut». A venit ziua examenului medical pentru admiterea în şcoala ce-i poartă numele pionierului aeronauticii mondiale — Aurel Vlaicu. Concluzia comisiei medicale a căzut ca un trăsnet: «Alexandru Voinea nu poate urma pilotajul!»

O perioadă de timp după acest verdict nu şi-a mai dorit nimic. Devenise apatic. A neglijat pînă şi învăţătura. In ziua cînd a trebuit să plece la încorporare a dat întîmplător, printre lucrurile sale, peste caietul de dictando cu versurile din copilărie: «...Purpuriu simbol de luptă,/ Ce-mi va fi, prin ani, deviza:/ Cutezanţă ne-ntreruptă...» A meditat asupra lor şi, îndeosebi, asupra îndatoririlor ce-i revin unui tînăr care poartă în buzunarul de la piept carnetul roşu de membru al U.T.C.

— Subunitatea de rachete antitanc în care mă instruiesc este înzestrată

(Continuare în pag. 7)

---

mîntului militar, de o parte şi de alta a treptelor monumentului ridicat în memoria celor căzuţi la datorie au făcut de strajă pionieri îmbrăcaţi în frumoasele lor uniforme, în timp ce lîngă monument, acolo unde ostaşii jurau credinţă patriei, cu mîna pe lancea drapelului, fluturau şi drapelele a două unităţi de pionieri, ţinute cu mîndrie de cei mai destoinici elevi — Tiberiu Petriş şi Ioan Ocaş. Alţi colegi de-ai lor — printre care Aneta Stoica din Iernut şi Ioan Curghean —, elevi numai cu note de 9 şi 10, au făcut de gardă la monument.

La încheierea solemnităţii depunerii jurămîntului militar, pionierul Titus Ciorba, locţiitor al preşedintelui Consiliului judeţean Mureş al Organizaţiei pionierilor, i-a felicitat pe ostaşi cu acest prilej, urîndu-le noi succese în pregătirea lor militară. Totodată el i-a informat că şi pionierii din judeţ se străduiesc să-şi facă datoria faţă de partid, faţă de patrie. Astfel, pe lîngă preocuparea continuă de-a învăţa, de-a se pregăti cît mai temeinic pentru viitoarele profesii, ei desfăşoară, zilnic, numeroase şi diverse activităţi instructiv — educative, capabile să-i formeze încă de pe acum pentru munca şi viaţa lor de mîine cînd, asemeni părinţilor şi fraţilor lor mai mari, vor fi investiţi cu responsabilitatea majoră a construirii noii societăţi.

Întîlnirea pionierilor cu ostaşi ai armatei noastre la Oarba de Mureş a fost pentru ei o emoţionantă lecţie de istorie vie.

căpitan VALERIU LOZINSKY

MIRCUŢĂ

• POVESTIRE DE Ion Grecea •

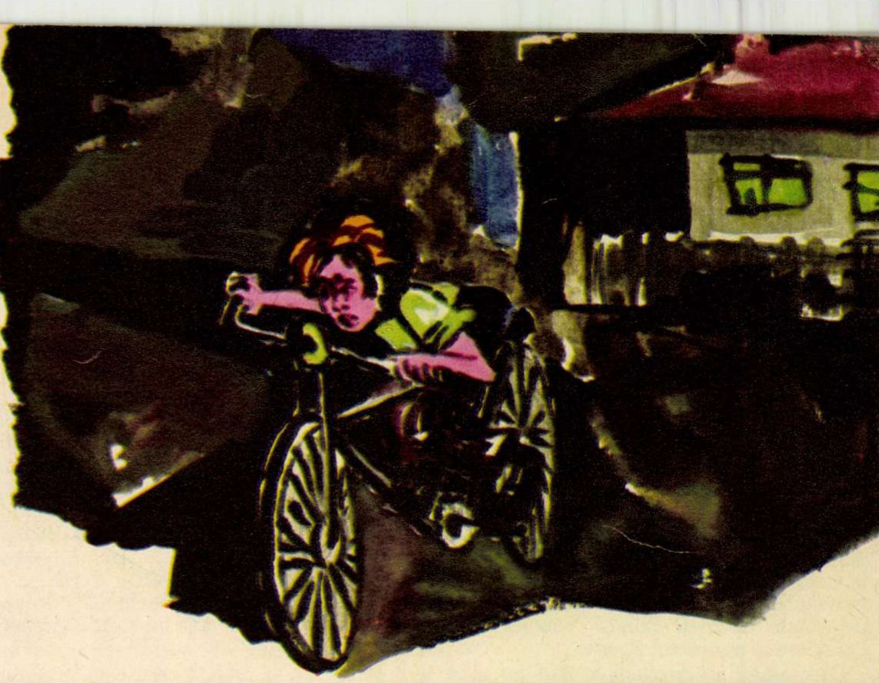
Desen de DANA STĂNESCU

Se lăsase amurgul. Umbrele nopţii coborau pe nesimţite învăluind totul ca-ntr-o maramă neagră de necuprins. Satul se pregătea de culcare şi prin ogrăzi se stingeau focurile, vitele erau închise în coşare, se auzeau cum scîrţîie cumpenele la fîntîni iar larma de pe uliţe se stingea cu încetul.

Mircuţă, un băieţel cît o şchioapă dar sprinten ca un argint viu se întorcea de la magazinul universal sătesc şi ţopăia pe lîngă garduri, stîrnind cîinii, făcîndu-i să sară pe uluci şi să-şi arate colţii. În mînă ducea pachetul cu ţigări ce abia îl cumpărase pentru taică-su şi restul de la zece lei. Ţinea strîns banii în pumn cu grijă să nu-i piardă, pentru că nu putea uita chelfăneala ce-o primise chiar în dimineaţa aceea cînd, înapoindu-se tot de la magazin, se întîlnise cu cîţiva copii, pusese sticla de oţet drept «bară» pentru un mic meci de fotbal şi nu numai că şutul lui Vasilică al lui Tufan o făcuse ţăndări, dar pierduse şi banii în praful drumului.

Acum Mircuţă aproape că alerga, fără gînd la vreo joacă anume, mai ales că începuse a se lăsa noaptea, copiii se pregăteau de somn, dar mai aveau încă de făcut o compunere despre dragostea faţă de patrie şi două probleme la matematică. «Ce pot să scriu eu despre dragostea faţă de ţară? se întreba el zorind către casă. Nici n-am prea fost atent la cele ce ne-a explicat tovarăşa profesoară, dar nici capul nu mă duce la ceva...» Deodată, tocmai cînd să dea colţul uliţei zări undeva, spre înaltul întunecat, trei stele roşii sclipind ca nişte rubine, apoi coborînd în arcuiri largi către pămînt. Ştia, era un semnal al grănicerilor al căror pichet nu se afla departe de sat. Noapte de noapte asemenea stele multicolore se încrucişau peste cîmpul pustiu al hotarului luminîndu-l ca ziua, astfel că păzitorii graniţei puteau veghea cît se poate de bine linia frontierei ce ne despărţea de ţara vecină.

— Hei, puştiule, stai o clipă!

Mircuţă se opri şi întoarse capul. Din întuneric apăru un ins înalt, slab, îmbrăcat cu o scurtă din foaie de cort şi pe cap cu o şapcă. Nu i se vedea faţa, negura era de nepătruns, dar ochii îi străluceau viu, aprins.

— Eşti de pe aici?

— De pe aici, răspunse moale Mircuţă.

— M-am rătăcit, mă duceam pînă la depozitul de materiale al S.M.T.-ului, n-aş vrea să dau din greşeală peste frontieră, nu ştii încotro este hotarul să mă feresc de el?

— **Ştiu**, vă arăt eu...

— **Ai de la** mine zece lei.

— **Nu pentru** bani fac asta. Nu**mai aşteptaţi-mă** cîteva minute, trebuie să duc ţigările astea acasă.

— Unde să te aştept? N-aş vrea aici la marginea satului. Trec oamenii, mă văd, să nu creadă cumva că sînt vreun hoţ...

— Intraţi în grădina asta. În cîteva minute mă întorc...

Bucuros, insul sări un gard viu de mărăcini şi se pierdu sub covoarele întunecate ale unei livezi de pruni. Mircuţă alergă către casă, dar nu făcu decît cîţiva paşi că se opri deodată locului ca electrizat. «Cum de s-a rătăcit omul acela? se întrebă el. Şi apoi unde a spus că se duce? S.M.T.-ul nu are nici un depozit de materiale în partea aceea... Nu cumva e vreun infractor?» Ştia de la cercul lor pionieresc «Prietenii grănicerilor» multe lucruri în legătură cu fel şi fel de infractori ce recurg la diferite şiretlicuri ca să treacă graniţa. «Nu cumva străinul e unul dintre aceştia? se întrebă el. Mă duc acasă, apoi văd ce am să fac...» Trecu prin dreptul casei factorului şi zări la poartă, rezemată de gard, bicicleta acestuia. În tindă lumină. «Să-i cer bicicleta, îşi zise, mai întîi alerg pînă la pichet, apoi duc ţigările. Să nu cumva să dispară străinul...»

— Nea Traiane! strigă din poartă. Nea Traiane!

Factorul, se vede treaba că ori nu era acasă, ori era pe undeva prin vecini. Mircuţă mai strigă de cîteva ori, apoi fără să mai aştepte, luă bicicleta, încălecă şi porni în goană pe drumul ce ieşea din sat, peste cîmp, către pichet. Nu prea ajungea cu tălpile la pedale, dar oricît era de obositor căuta să dea repede din picioare, cu grijă în acelaşi timp să-şi ţină echilibrul, să nu se răstoarne cumva. Curînd se zăriră cîteva luminiţe, apoi se auzi o toacă bătînd şi o somaţie puternică:

— Stai, cine-i? şi în aceeaşi clipă fasciculul de lumină al unei lanterne îl orbi pe dată. Apropie-te!

— Vreau să vorbesc cu tovarăşul comandant... Sînt un băiat din sat.

Peste cîteva minute o maşină militară, în care se găseau cîţiva grăniceri şi Mircuţă, cu bicicleta factorului agăţată pe-o aripă, opri nu departe de livada cu pruni în care aştepta cel rătăcit şi care spusese că vrea să ajungă la depozitul S.M.T-ului. Grănicerii au înconjurat grădina, luminile lanternelor au scormonit livada şi nu după mult timp insul, la somaţia unui grănicer, s-a ridicat speriat dintr-o groapă cu mîinile ridicate. Intenţia lui de a fugi peste graniţă se oprise aici...

— Ştiţi, m-am rătăcit... a încercat el să se apere...

— Cu dolari asupra dumitale? Cu briliante şi inele de aur? Cu acte false?... La pichet...

În seara aceea, Mircuţă scrisese prin fapte cea mai frumoasă lecţie referitoare la dragostea faţă de patrie.

Poezii de DAN MUTAŞCU

Ţara pionierilor

Aici, în ţara pionierilor,
în România,
stejarii poartă-n vîrfuri numai note de zece
şi izvoarele
sînt hărţi curgătoare.

aici, în ţara pionierilor,
în România,
soarele răsare ca un foc de tabără
şi prin holdele de grîu
copiii patriei trec cu privighetori pe buze
cîntînd cîntecul albastru al libertăţii.

Lecţie de istorie

Munţii ne învaţă istorie şi poienile,
acolo, ne înfloresc Feţi-frumoşi
şi Cosînzenele,
acolo s-au făcut legende eroii,
acolo inimile lor au dat muguri
sub lacrimile ploii,
acolo inimile lor au dat petale
sub soarele de aur potcovit cu treisute de ocale,
acolo sînt Călugărenii şi Podul Înalt şi Oituz,
acolo părinţii noştri au semnat pe fiecare obuz
cu numele lor din veci şi cu numele nostru de azi
ca să ne fie dimineaţa suavă printre cascade şi brazi.
Munţii ne învaţă istorie...

NOAPTEA ALBA

de
CORNELIU VASILE

Ascult, în sala mare de festivități a Școlii generale «Petre Ispirescu», o evocare despre apărarea Bucureștiului în august 1944. Evocarea e făcută în fața pionierilor acestei școli de către invitatul lor de onoare, generalul maior în rezervă Marcel Olteanu, și luptele de acum 29 de ani încep să se deruleze ca un film.

Trei regimente stau de pază la poarta de nord a orașului iar, printre ele, regimentul de Gardă comandat de generalul care povestește, colonel pe atunci. O noapte de vară în care totul pare să fi încremenit, nici o mișcare, nici un sunet — nimeni n-ar fi putut bănui că la Podul Băneasa și pe Ostrov au fost instalate tunuri și mitraliere. Și în toată liniștea aceasta, dinspre insulă se aude, deodată, un cîntec: «La căsuța din pridvor, bate murgul din picior...» Un cîntec de dor și îngrijorare, cîntecul unui ostaș. E o lună plină, parcă niciodată n-a fost o lună mai luminoasă ca cea din noaptea aceea, «noaptea albă» cum o numeste generalul.

Noaptea albă pare fără sfîrșit; nici un semn nu anunță zorii, e un timp al așteptării încordate, al răbdării îndîrjite.

Santinelele au rămas la locurile lor, patrulînd de colo, colo pe distanța dinainte stabilită, tunurile anticar stau gata pregătite și în tăcerea aceasta dușmanul pare să se afle adîncit în pădure, pîndind momentul cel mai prielnic. Peste cîteva clipe, la postul de comandă zbîrnîie telefonul: comandantul detașamentului Băneasa raportează că la nord și-a făcut apariția o lungă fîșie neagră tîrîtoare — iat-o, se distinge acum tot mai clar: o formațiune motorizată germană înaintează spre pod! «Să deschid focul, domnule colonel?» Toți așteaptă semnalul, dar comandantul ia hotărîrea să se treacă la luptă abia cînd coloana neagră va ajunge pe pod și va încerca să demonteze baricada. Dușmanii sînt mulți, superiori numericește și foarte bine dotați cu armament greu. Ca să fie zdrobiți, podul trebuie folosit ca o armă dintre cele mai eficace. Iată, coloana se tîrăște pe pod. Ce mai așteaptă el, colonelul, pentru a da semnalul de luptă? Fîșia neagră se lățește și tremură agitată. Se oprește: cei din capul coloanei au ajuns la baricadă. Comandantul își duce degetul pe trăgaciul pistolului-rachetă, dar nu semnalizează, — trebuie calm, foarte mult calm, încă o secundă, încă una, gata! Foc! și văzduhul răsună de tunetul unei rafale de tun anticar; în aceeași clipă tot armamentul regimentului declanșează un tir nimicitor. Podul a fost aruncat în aer, iar coloana neagră distrusă.

Și iată cum, evocînd momentul, în sală reînvie acea dimineață de demult, cu pămîntul sfîrtecat de schije, cu lacul și pădurea încremenite ca un amfiteatru, ca acest amfiteatru în care nu se aude decît respirația pionierilor care privesc copleșiți chipul generalului, omul acesta înalt și zvelt și care, la o vîrstă de peste șaptezeci de ani, păstrează încă în ființa sa o neobișnuită vigoare. În ochi, în gesturi, în patosul cu care povestește, bătălia pare vie. Pe ecranul imaginar încleștarea e tot mai puternică. Lupta continuă pînă în zori, apoi toată ziua, apoi în nopțile și în zilele următoare, de la 24 la 27 august, trei zile și trei nopți, întocmai ca în basmele cu căpcăunii cotropitori și vitejii Feți-frumoși, fiindcă, după zdrobirea primei coloane, comandamentul german a adus, în grabă, noi unități dinspre valea Prahovei pe care le-a masat în pădurea Băneasa reluînd apoi cu furie încercările de pătrundere cu sprijin masiv de artilerie și aviație. Între timp însă au primit și ostașii noștri întăriri; în afară de trupe militare le-au venit în ajutor și muncitorii de la C.F.R., S.T.B. și «Malaxa» organizați, la indicația partidului, în formațiuni patriotice de luptă, aducîndu-și o contribuție eroică la înfrîngerea definitivă a dușmanului.

Ostași și muncitori luptînd pentru libertate! — aceasta e imaginea. Pentru că întreaga evocare pare într-adevăr un film, un film pasionant, dar deosebit, un film-cronică, în care toate scenele sînt turnate pe viu, curajos, bărbătesc — scene trăite cu 29 de ani în urmă, într-o vară fierbinte, vara în care pîrjolul războiului a părăsit pămîntul țării, călcat și ars atîta timp, și în care s-au deschis anotimpurile unei lumi de pace și construcție socialistă.

Flacarile DIN VATRĂ

(Urmare din pag. 5)

cu tehnică de luptă de prim rang, mi se destăinuie cu un surîs de satisfacție pe chip, caporalul Voinea, reîntors din zona îndepărtată a amintirilor. Întreținerea și mînuirea acestei tehnici de luptă cere cunoștințe de înaltă specialitate, îndemînare și precizie, promptitudine în execuția lansării.

Temeinice cunoștințe, precizie, promptitudine în execuția lansării. Meditam la spusele caporalului și retrăiam atmosfera «luptei» la care asistasem cu cîtva timp înainte...

*
* *

Ceața se ridica parcă odată cu întunericul nopții. Începusem să distingem ceea ce ne înconjura. Mai întîi, molizii care păreau înfipți într-un ciot de stîncă, la zece metri în față. Apoi, spre stînga, silueta zveltă a locotenentului Vasile Dima, comandantul subunității de rachete antitanc dirijate. Cu binoclul la ochi încerca să străpungă, cu cîteva minute mai devreme, vălul dens, alburiu care ne despărțea de «inamic». Tancurile acestuia se auzeau deja uruind undeva, în vale, urcînd spre creastă. Tunurile și obuzierele începuseră dialogul lor, atît de frecvent întîlnit pe cîmpurile aplicațiilor tactice.

Zgomotul «luptei» devenise atît de puternic încît aveai impresia că muntele clocotește ca un cazan încins. Undeva, blindatele atacatorului, urcînd prin locuri pe unde abia te încumeți să le calci cu piciorul, au ajuns la un punct obligatoriu de trecere. Un fel de poartă montană — mărginită, de o parte de un zid granitic și, de cealaltă parte, de prăpastie — apărată cu strășnicie. Deasupra cetății de granit și-au făcut apariția avioanele de transport. Și, peste cîteva minute, sute de parașutiști au început să coboare, declanșînd încă din văzduh un foc «nimicitor». După un timp, tancurile au reușit să treacă peste obstacol, apropiindu-se atît încît puteau fi văzute și fără binoclu. Îl priveam pe locotenentul Dima, îi vedeam chipul concentrat, ascultînd veștile sosite pe calea undelor. Și, deodată, un zîmbet ca o lumină i-a destins cutele. «Acolo, îmi explică el, arătînd cu mîna stîngă un platou de culoare verde închis, fratele meu, Grigore, a început și el vînătoarea tancurilor.» Și parcă-l vedeam pe locotenentul Grigore Dima, fratele geamăn al lui Vasile, împreună cu subordonații săi, cei mai buni vînători de tancuri din batalion, cum se apropie, prin salturi fulgerătoare, de coloșii de oțel, cum zvîcnesc deasupra turelei aruncînd legăturile cu grenade în interiorul carcasei blindate.

Printr-o asociație de idei îl vedeam pe un sublocotenent erou, în urmă cu 29 de ani, procedînd asemănător. Bineînțeles, într-o luptă reală. Cu grenade reale. Împotriva unui inamic real, perfid și cotropitor. Îl vedeam parcă aievea pe sublocotenentul Turturică, unul dintre cei aproape 170 000 de eroi români, căzuți pe frontul antihitlerist, pentru eliberarea întregului teritoriu al patriei de sub jugul fascist. Tradițiile de luptă glorioase ale acelora care prin sîngele și viața lor au contribuit la obținerea independenței și suveranității României sînt continuate și îmbogățite de către fiii lor în anii luminoși ai socialismului. Sînt continuate și îmbogățite și de către subordonații locotenenților Vasile și Grigore Dima, care-și dezvoltă virtuțile ostășești aici, pe cîmpul montan al acestei aplicații tactice complexe.

Cînd mașinile de luptă blindate au ajuns la o anumită distanță, i se comunică prin radio comandantului subunității de rachete antitanc dirijate ordinul de pregătire a lansării proiectilelor. Calculatorii, ochitorii, trăgătorii, ceilalți specialiști, asemenea mecanismului unui ceasornic bine reglat, acționează febril. Nici o mișcare în plus, nici una în minus. Fețele lor, gesturile exprimă concentrare maximă, dar și siguranță — rezultatul unor manevre repetate pînă la reflex în orele de antrenamente. Exact în clipa stabilită pentru lansare, rachetele, una după alta, părăsesc instalația, îndreptîndu-se spre ținte. Toate proiectilele lovesc în plin, nici unul în gol. Bineînțeles că loviturile au distrus doar niște machete de tancuri. Dar precizia acestora este un argument al temeinicei pregătiri a rachetiștilor, un argument că într-o situație reală tancurile agresorului pătruns pe pămîntul românesc ar primi riposta nimicitoare și din partea subunităților ca aceea comandată de locotenentul Vasile Dima.

La bilanțul aplicației tactice, conducătorul acesteia a evidențiat, printre cei care au acționat foarte bine, și subunitatea locotenentului Vasile Dima. Undeva, în frontul acesteia, un caporal potrivit de statură, cu ochii căprui, în care scînteiază minusculi licurici de aur, își simte obrajii îmbujorați. De satisfacție. Și de mîndrie. Subunitatea sa a obținut și de astă dată calificativul «foarte bine». Un rezultat care o situează printre cele mai bune din batalion, din regiment. Un rezultat care se adaugă celorlalte obținute pînă acum de subunitatea caporalului Alexandru Voinea, rezultate prin care comuniștii, utecistii, întregul efectiv de militari cinstesc la 25 octombrie a 29-a aniversare a Zilei armatei Republicii Socialiste România. Rezultate prin care militarii din subunitate, asemenea celorlalți ostași din unități și subunități, raportează comandantului suprem al armatei noastre, tovarășului Nicolae Ceaușescu, că îndeplinesc cu cinste, cu înaltă răspundere comunistă, cerințele ordinului său de a ridica necontenit calitatea pregătirii de luptă și politice, de a-și spori continuu capacitatea de luptă, pentru a fi gata oricînd să-i apere patriei vatra strămoșească, suveranitatea, independența, drumul spre comunism.

Recreația mare*

...este așteptată
cu nerăbdare de școlari.
În această «recreație mare»
se rezolvă
multe «probleme»,
inclusiv
consumarea sandvișurilor
sau ultimile ochiri
aruncate în manualul de fizică,
română, istorie etc...
înainte de extemporal sau de examinare.
Ne-am întrebat uneori: există și unii care
se plictisesc în recreația mare?
O anchetă făcută de noi
ne-a convins că da! Ne-am gîndit atunci să vă oferim una
sau două pagini (după caz)
de divertisment în recreația mare!
Unii vor epuiza aceste pagini într-o singură recreație mare.
Alții, mai economi, vor rezolva numai cîte o problemă zilnic,
în fiecare recreație mare. Mă rog, după temperament!
Pentru jocuri se vor asocia,
fără îndoială, mai mulți.
Noi, în orice caz vă urăm succes
și... scrieți-ne dacă vă place.

TRIUNGHI

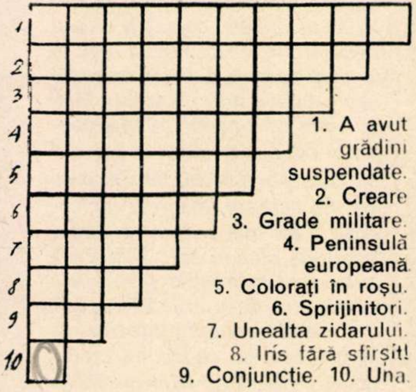
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

ORIZONTAL ȘI VERTICAL:

1. A avut grădini suspendate. 2. Creare 3. Grade militare. 4. Peninsulă europeană. 5. Colorați în roșu. 6. Sprijinitori. 7. Unealta zidarului. 8. Iris fără sfîrșit! 9. Conjuncție. 10. Una.

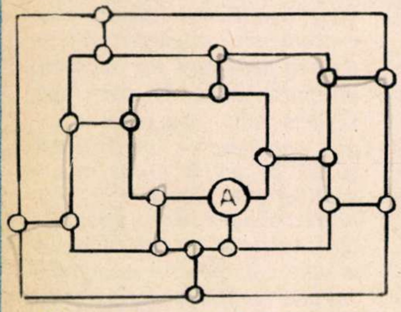

Porniți din punctul A și ajungeți tot în punctul A trecînd doar o singură dată prin toate celelalte puncte.

TRIVERB MARIN
(4,2,4)

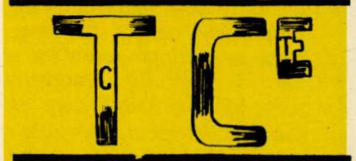

BIVERB MUZICAL
(7,6)

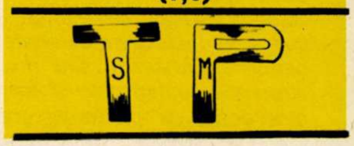

TUNELUL
JOC COLECTIV

Un grup de 20—40 de jucători se împarte în două echipe egale. Echipele se dispun paralel, la un interval de 5—6 pași, avînd jucătorii aliniați prin flanc cîte unul, cu picioarele mult depărtate și la o distanță de un braț întins unul de altul. În fața jucătorului din capul fiecărei echipe se trage o linie în dreptul vîrfurilor picioarelor. O altă linie se trage și în fața ultimului jucător. Jucătorul din fața fiecărei echipe are în fața sa o minge de baschet sau fotbal.

La semnalul de începere, primul jucător se apleacă și împinge mingea înapoi printre picioare. Același lucru îl fac toți jucătorii din echipă, astfel că mingea circulă printre picioare, spre coada coloanei, ca printr-un tunel. Ultimul jucător culege mingea și aleargă cu ea spre capul coloanei. În acest timp, întreaga coloană se retrage cu un pas înapoi. Jucătorul cu mingea, ajungînd în capul coloanei trece în față, cu picioarele depărtate și cu vîrfurile la linia trasată și trimite imediat mingea printre picioarele jucătorilor. Jocul continuă pînă cînd jucătorul care inițial a fost în fruntea coloanei a cules mingea și alergînd, a ajuns din nou pe primul loc, ridicînd mingea cu brațele întinse deasupra capului.

Cîștigă echipa al cărei jucător din capul coloanei a revenit cel dintîi la locul său și a ridicat mingea în sus.

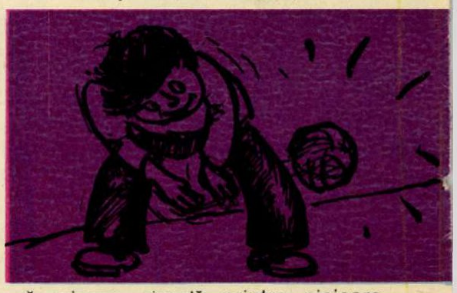

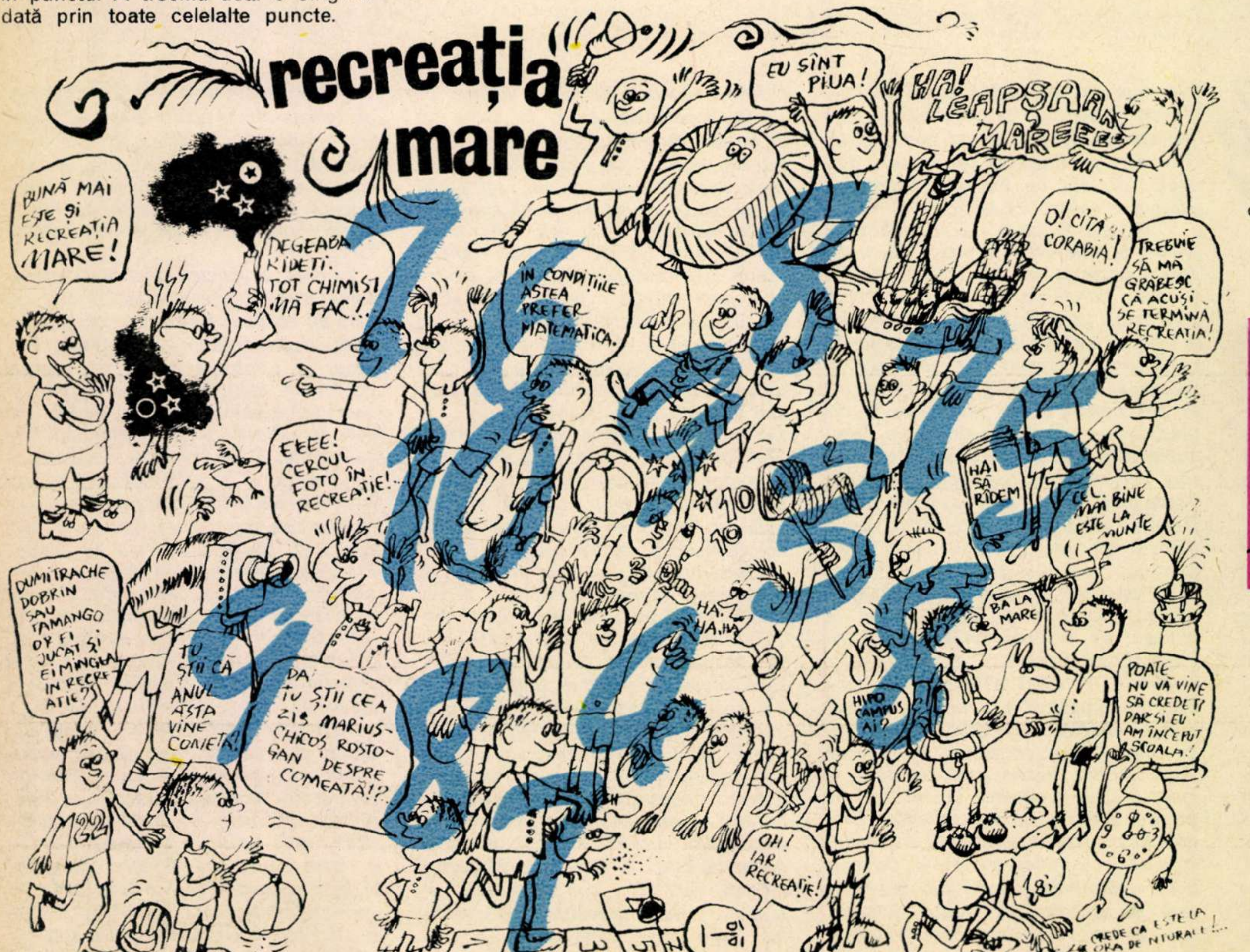
recreația mare
BUNĂ MAI ESTE ȘI RECREAȚIA MARE!
DEGEABA RÎDEȚI. TOT CHIMIST MĂ FAC!..
ÎN CONDIȚIILE ASTEA PREFER MATEMATICA.
EU SÎNT PIUA!
HA! LEAPȘAAA MAREEE
O! CÎTĂ CORABIA!
TREBUIE SĂ MĂ GRĂBESC CĂ ACUȘI SE TERMINĂ RECREAȚIA!
EEEE! CERCUL FOTO ÎN RECREAȚIE!...
HAI SĂ RÎDEM
CEL MAI BINE ESTE LA MUNTE
DUMITRACHE DOBRIN SAU TAMANGO OR FI JUCAT ȘI EI MINGEA ÎN RECREATIE?
TU ȘTII CĂ ANUL ĂSTA VINE COMETA?
DA! TU ȘTII CE A ZIS MARIUS-CHICOȘ ROSTOGAN DESPRE COMEATĂ!?
HA, HA, HA
BA LA MARE
HIPO CAMPUS AI?
POATE NU VĂ VINE SĂ CREDEȚI DAR ȘI EU AM ÎNCEPUT ȘCOALA!
OH! IAR RECREAȚIE!
CREDE CĂ ESTE LA ORA DE NATURALE!...
JO. TEODORESCU IOSIF

BRASIL CORREIO
10 CTS
1969
1.000º GOL DE PELÉ
EDSON ARANTES DO NASCIMENTO

AMINTIRI DIN VACANȚĂ

— ÎNTR-O SĂPTĂMÎNĂ, ÎN IULIE, AM ÎNVĂȚAT SĂ ÎNOT.

— EU NICI NU M-AM GÎNDIT!

— DE CE?

— CUM, SĂ ÎNVĂȚ ÎN... VACANȚĂ?!?

•

— ÎN RĂSTIMPUL ĂSTA, ȘI PĂRINȚII MEI AU FOST MAI LIBERI...

— AU AVUT CONCEDIU?

— NU, DAR N-AU MAI TREBUIT SĂ-MI REZOLVE TEMELE.

TITI GHEORGHIU-VASLUI

IMPORTANT! Pagina «Recreația mare» este bucuroasă oricînd de oaspeți! Mai mult, această pagină se dorește a fi alcătuită de voi, cititorii de toate vîrstele.

DECI:

Cei care sînt pasionați de jocuri, care au... umor, care se pricep să scrie foiletoane, poezii satirice, epigrame, cei care se pricep să deseneze caricaturi inspirate se pot considera invitații paginii «Recreația mare». Lucrările vor fi expediate redacției, iar pe plic se va pune mențiunea pentru «Recreația mare».

CELE MAI BUNE LUCRĂRI VOR FI PUBLICATE!

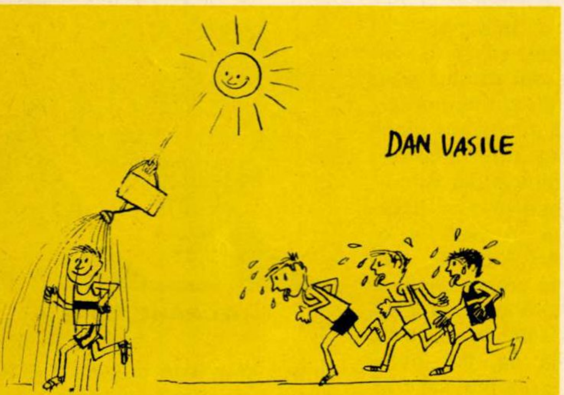

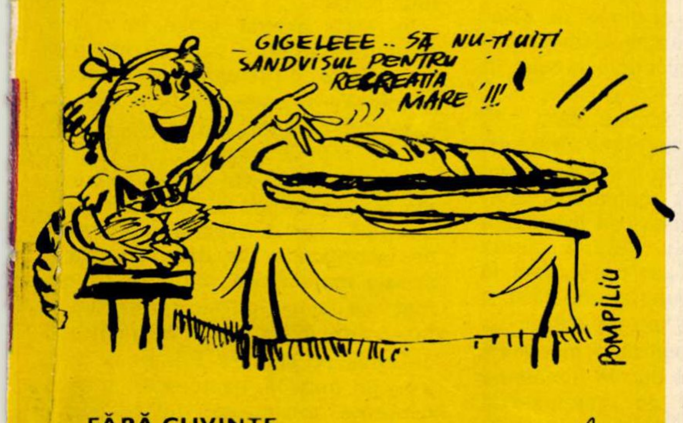
— GIGELEEE .. SĂ NU-ȚI UIȚI SANDVIȘUL PENTRU RECREAȚIA MARE !!!
POMPILIU

FĂRĂ CUVINTE

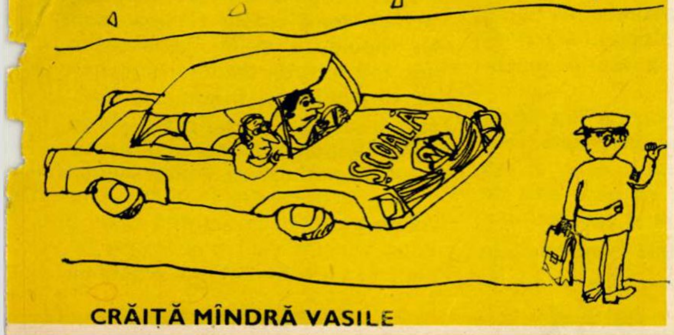

CRĂIȚĂ MÎNDRĂ VASILE

O MARE nedreptate...

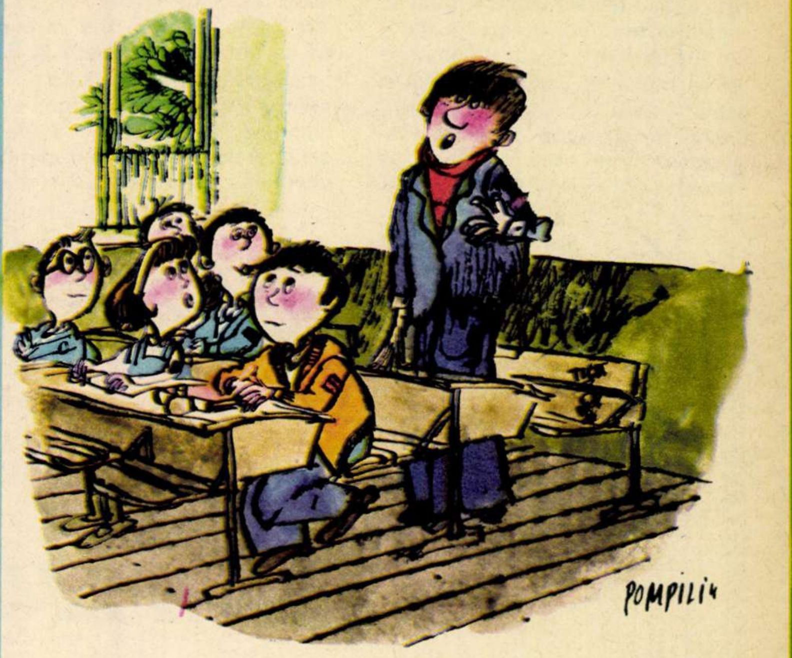

Schiță de **MIRCEA SÎNTIMBREANU**

«Succes în noul an școlar!» Succes, desigur, cine nu și-i dorește? Și, mai ales, cine nu-ți dorește acest lucru? În definitiv, de ce n-ar face-o? Îl costă ceva? Ce-i drept, e și frumos, sună bine, face atmosferă, se adaugă ca la un tort, cît cuprinde, îmbrățișări, strîngeri de mîini, aplauze, Dar... dar, dacă stai să te gîndești mai adînc, cu ce te alegi? Practic, la ce folosește?

— Eu, de pildă, anul trecut, n-am avut eu parte de acest fel de urări? Poate mai mult decît oricine. De la bunică la lăptăreasă, de la vecini la librar, de la ultimul puști din bloc pînă sora școlară, cine nu mi-a urat succes? La un moment dat mă și sîcîia: nici nu începuse bine școala și parcă se iscase o molimă, unde mă învîrteam numai de asta era vorba. Și, practic, la ce mi-a folosit? Că acum sînt în aceeași clasă, repetent! Nu că oamenii ar fi nesinceri, că nu ar fi binevoitori. Nu. Urarea e bună, dar parcă nu e dusă pînă la capăt, nu se trag toate consecințele, treaba rămîne undeva în gol, ca un fum de cadelniță...

Așa gîndește la ora aceasta — oră de fizică — Tică Itu, în banca din fundul clasei a VII-a, ars sau mai degrabă fiert de primul insucces al anului. Parcă a fost un făcut: exact ca și anul trecut, exact la trei săptămîni de la începutul anului, exact la aceiași lecție... Și exact la același profesor care acum explică mai departe, face glume, exact ca în fiecare oră, de parcă nu și dînsul i-ar fi urat succes ca după aceea tot dînsul să-i dea un nefericit de 4.

— Dar asta nu e drept, izbucnește pe dinlăuntru Tică. Și nu e drept fiindcă el nu e un fitecine, el **e repetent**. Nu e o cinste, vezi bine, dar dacă te gîndești mai adînc aici e o chestie, o latură a problemei la care nimeni nu s-a gîndit cum trebuie. Așa cum cugetă el, Tică Itu, acum, ca într-o străfulgerare. Într-adevăr, un repetent nu are, nu trebuie, nu e normal să aibă și **avantaje?** Chiar nici unul? De nici un fel? Să fie vîrît în aceiași oală cu toți brînzoii din jur care cască ochii la tot ce se spune de la catedră, care n-au auzit în viața lor de *reflecție* sau *refracție* sau *reacție* cum naiba îi zice sau de legea lui ăla care îl scrie tovarășu' la tablă? El, ca repetent, măcar a auzit, a mai și citit, el de bine de rău mai știe ceva, mai nimic dar cît de cît... Și atunci de ce să-l vîre în aceiași oală? E normal, e drept, e echi... echi... echilateral? Nu, de zece ori, de o mie de ori NU!

Răvășit de sentimentul nedreptății Tică se gîndește la reforme. Dacă ar fi după *el*, ar da o lege, o lege dreaptă: fiecare repetent să primească la începutul anului cîte un 10, la fiecare obiect, fără ascultare, *din oficiu*. Cînd intră pe poarta școlii, pentru ceea ce știe încă de anul trecut, pentru că oricum mai mult decît ceilalți știe, e la mintea cocoșului, nu degeaba repetă! Cu asta s-ar face dreptate. Măcar un trimestru.

— «Adică dacă am un 10 la 15 septembrie pot să iau un 4 în octombrie și chiar un 3 în noiembrie — și încă unul — poți să știi — în decembrie... Total 20! Împărțit la 4, egal 5. Iese media chiar dacă mai iei un 4 în teză pentru că 50 de sutimi se dau...»

Ah, ce ușor s-ar face dreptate, oftează băiatul. Costă ceva, ar deranja pe cineva? Iar dacă tovarășii s-ar gîndi mai bine și mai adînc, cum se gîndește el acum, ar putea face un pas înainte: să se procedeze la fel și la începutul trimestrului următor! Ba chiar doi pași... Așa ar fi mai bine, da, așa ar trebui să sune legea: «cu ordinul nr... fiecare elev repetent să primească un 10 la fiecare obiect la începutul fiecărui trimestru». La început sau la sfîrșit? Nu, mai bine la început... Asta ar fi lege, o lege adevărată; nu e legea de care vorbește tovarășu' la tablă, auzi ce lege, *Boimario*, ce chestie, nici nu se scrie cum se citește...

Eh, dar nimeni nu se gîndește, nimeni nu aprofundează... Se mulțumesc să-ți spună «succes» la început și-apoi te lasă să-ți bați tu capul... Și nu e bine, nu e bine... Cu ce te alegi? La ce folosește?

— Poftim? Ce lege am învățat noi astăzi? Să spun eu?

Da, profesorul asta dorește. Pe tablă scrie mare *legea lui Boyle-Mariotte*, dar ce-o fi cu ea? Și ce, asta-i lege? Ia să fie acolo o lege omenească, normală, el n-are pretenția să-i poarte numele, dar să sune în inimi ca un clopoțel: «elevii vor avea de la începutul anului, la fiecare obiect, un 10 din oficiu». Ei, da, o asemenea lege merită s-o înveți pe dinafară... Și nu s-o spui! S-o fredonezi, s-o cînți în gura mare...

Dar Tică tace și abia cînd dă cu ochii de placarda de deasupra tablei pe care încă mai scrie «succes în noul an școlar» îl podidește amărăciunea.

— Care e legea lui Boyle Mariotte? răsună pentru a doua oară întrebarea profesorului în timp ce băiatul privește cu desnădejde placarda și ingaimă stins, ca pentru sine — Legea lui Boimario este... este o mare nedreptate.

Gheorghe ŢIŢEICA şi Dimitrie POMPEIU

ctitori ai şcolii matematice româneşti

evocare de acad. **NICOLAE TEODORESCU**

Evocarea amintirii oamenilor mari, care şi-au înscris cu cinste numele în istoria unui popor, este o datorie înălţătoare pentru generaţiile ce se ridică în urma lor. Este în acelaşi timp un îndemn pentru tineret de a merge cu entuziasm şi pasiune pe căile deschise de înaintaşi, de a le urma exemplul, desăvîrşindu-le faptele. Comemorarea centenarului naşterii a doi savanţi şi profesori români, **Gheorghe Ţiţeica** şi **Dimitrie Pompeiu,** este înscrisă atît în calendarul marilor figuri universale întocmit de Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Ştiinţă şi Educaţie, UNESCO, cît şi pe lista personalităţilor a căror comemorare se face în toate ţările membre, ca un omagiu adus memoriei lor.

S-au născut printr-o întîmplare fericită pentru ţara noastră şi care i-a legat de-a lungul întregii lor existenţe, la o distanţă de 12 zile unul de celălalt, Dimitrie Pompeiu la 4 octombrie 1873, la Broscăuţi (Dorohoi), Gheorghe Ţiţeica la 16 octombrie 1873, la Turnu Severin. Ambii proveneau din familii cu mijloace modeste şi totuşi ambii şi-au ales aceleaşi ţeluri, neproductive din punct de vedere material, ale cercetării ştiinţifice.

Temperamente deosebite, au urmat pe drumuri paralele aceeaşi chemare, creînd o cale pe care au pornit atîţia dintre elevii, emulii, auditorii lor pentru a forma şcoala matematică românească.

Fiindcă împreună cu **Traian Lalescu**, cel de al treilea mare matematician român apărut cu strălucire la începutul secolului nostru, ei au meritul de a fi întemeietorii acestei şcoli, al cărei prestigiu, creat de ei, a crescut mereu, odată cu numărul cercetătorilor valoroşi pentru a deveni în prezent comparabil cu cel al unora dintre cele mai reputate şcoli de cercetare din lume.

Este instructiv să urmărim liniile mari ale carierelor acestor doi ctitori ai matematicii româneşti. În 1895, **Gheorghe Ţiţeica** este licenţiat în matematici al Universităţii din Bucureşti şi este numit profesor suplinitor la Seminarul Nifon, apoi trece examenul de capacitate şi este numit profesor la Liceul «Vasile Alecsandri» din Galaţi, în 1896. Dar în acelaşi an, se hotărăşte să plece la Paris, fără bursă, numai cu salariul său, pentru a-şi desăvîrşi studiile matematice. Este admis ca elev al celebrei Şcoli Normale Superioare, pepinieră a multora din gloriile ştiinţifice franceze. Trece din nou licenţa în matematici, la Sorbona, iar în 1899, deci numai după trei ani de la venirea în Franţa, îşi susţine teza de doctorat, cu o lucrare bogată în rezultate importante, pe care ulterior le va dezvolta şi mai mult, fiind apoi reluate şi fructificate şi de alţi matematicieni români şi străini. Întors în ţară imediat, este numit profesor suplinitor, iar în anul următor profesor agreat de geometrie analitică, pentru a deveni profesor titular în 1903, deci la vîrsta de 30 de ani. De atunci înainte cariera sa se desfăşoară luminos, datorită lucrărilor sale de geometrie diferenţială publicate în numeroase reviste internaţionale, sau prezentate la diverse congrese internaţionale, unde se bucura de o reputaţie strălucită. La vîrsta de 40 de ani, în 1913, este ales membru titular al Academiei Române, apoi, în 1922, vicepreşedinte al secţiei ştiinţifice, iar în 1929 secretar general al Academiei.

Această carieră prestigioasă este dublată de cariera sa internaţională. Fiind ales ca profesor agreat al Universităţii din Paris, el ţine în mai multe rînduri lecţii asupra lucrărilor sale personale la Sorbona, apoi la Universităţile din Bruxelles şi Roma. Academia de ştiinţe din Maryland (S.U.A.) îl alege membru corespondent în 1930, iar în 1934 primeşte titlul de Doctor honoris causa al Universităţii din Varşovia.

Om de ştiinţă de valoare internaţională, Gheorghe Ţiţeica a fost în acelaşi timp un profesor desăvîrşit, care îşi fermeca studenţii prin claritatea, echilibrul şi sugestiile de studiu care caracterizau lecţiile sale impecabile ca ţinută, încălzite şi luminate de căldura zîmbitoare cu care le preda.

Opera sa ştiinţifică cuprinde 96 de lucrări originale din care şi în prezent sînt folosite şi citate suprafeţele, curbele şi reţelele Ţiţeica, precum şi două volume de sinteză a concepţiilor sale din care unul este publicat într-una dintre colecţiile celebre «Memorialul ştiinţelor matematice», la Paris, în 1931. Dispariţia sa prematură, în 1939, a însemnat o grea pierdere pentru ştiinţa românească pe care a ilustrat-o şi continuă s-o ilustreze şi astăzi prin lucrările în care este citat pe plan internaţional.

Biografia lui **Dimitrie Pompeiu** este într-o largă măsură asemănătoare celei a altor oameni de seamă care s-au ridicat la începutul secolului în ţara noastră, din familii modeste ca şi a lui Gheorghe Ţiţeica, dar drumul său a fost mult mai greu şi mai neprevăzut, fiindcă după absolvirea gimnaziului la Dorohoi, a intrat la Şcoala normală de institutori din Bucureşti pe care a absolvit-o în 1893. A funcţionat pînă în 1898 la o şcoală primară din Ploieşti, dar atras de chemarea imperioasă a matematicii, se hotărăşte să plece la Paris, la vîrsta de 25 ani, împreună cu soţia sa, tot institutoare, lăsînd în grija familiei trei copii. Ca şi Ţiţeica nu a beneficiat de nici o bursă, ci numai de salariile sale şi ale soţiei, desigur împărţite între ei şi copiii rămaşi în ţară.

La Paris, Pompeiu este silit să treacă bacalaureatul francez, ceea ce face într-un singur an, urmînd clasa de matematici speciale, cu menţiunea cea mai înaltă «foarte onorabil». Fără a pierde nici o zi, se înscrie ca student la Sorbona în toamna anului 1899 şi trece cu succes într-un singur an examenele de analiză şi mecanică raţională, care îl duc la jumătatea studiilor. Atras de matematicile aplicate, intră în laboratorul de mecanică fizică experimentală unde lucrează trei ani, studiind şi o concepţie personală a teoriei mecanismelor.

Cînd, în 1903, obţine licenţa în matematici, el se îndreaptă însă spre alt domeniu, care îl va consacra ulterior ca pe o stea de primă mărime, cel al teoriei funcţiilor de o variabilă complexă. În doi ani realizează o teză de doctorat pe care o susţine în 1905 producînd o vîlvă neobişnuită, chiar pentru centrul de atunci al matematicii universale care era Sorbona pariziană. Într-adevăr, între numeroasele rezultate strălucitoare stabilite de Pompeiu, unul contrazicea opinia unanimă a specialiştilor de pretutindeni.

Desigur că reacţiunea la această senzaţională descoperire n-a întîrziat. Ea a fost contestată prin insinuarea că funcţia construită de Pompeiu — şi care ulterior a căpătat numele lui — ar fi nulă. Deşi, printr-o serie de lucrări pline de argumente şi rezultate ingenioase, el îşi apără descoperirea, de abia în 1909, cînd marii matematicieni francezi **A. Denjoy** şi **P. Painleve** confirmă valabilitatea şi semnalează importanţa excepţională a rezultatului lui Pompeiu, lumea ştiinţifică deschide ochii asupra valorii excepţionale a savantului român.

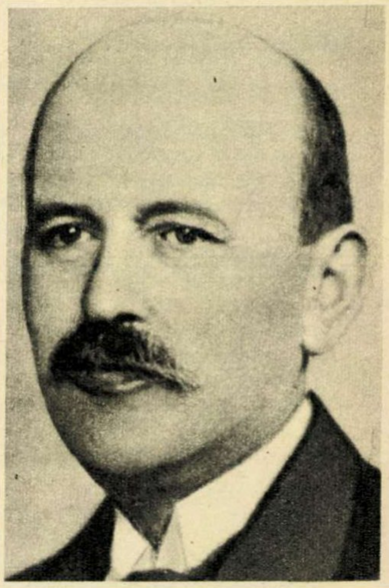

GHEORGHE ŢIŢEICA

În 1912, acesta lansează o a doua descoperire surprinzătoare pe care o intitulează **«derivata areolară»** şi care deschide calea spre noi domenii nebănuite pentru cercetarea matematică. Dar, ca şi pentru tezaurul de descoperiri din teză, a trebuit să treacă mulţi ani pînă cînd derivata areolară să fie valorificată. De data aceasta, şcoala matematică românească a fost cea care a pornit s-o expliciteze, aducînd-o chiar în centrul de unde se lansase Pompeiu, înfrîngînd opoziţii, neîncrederi şi indiferenţe. Într-adevăr, tot la Sorbona, începînd din 1928, matematicienii români Gh. Călugăreanu, M. Nicolescu şi N. Teodorescu trec trei teze de doctorat succesive, dezvoltînd şi fructificînd derivata areolară. Tot atunci, Gr. Moisil şi N. Teodorescu împreună extind această noţiune şi atrag atenţia asupra importanţei ei multor cercetători români şi străini care o folosesc, publicînd numeroase lucrări în care numele lui Pompeiu este citat cu respect și admirație.

DIMITRIE POMPEIU

Cele 129 lucrări originale publicate i-au creat o aureolă strălucitoare, dar actualitatea lui Dimitrie Pompeiu crește surprinzător după cel de al doilea război mondial, cînd școala românească sprijinită cu căldură și stimulată puternic de partid, ajunge la o înflorire pe care n-o visaseră nici inimoșii și devotații ei întemeietori. Lucrările sale sînt studiate cu mijloacele cele mai moderne ale matematicii actuale nu numai în școala matematică românească, dar și în alte școli ale lumii, ceea ce conduce la o recoltă bogată de descoperiri care au la bază ideile ieșite din mintea inspirată a lui Pompeiu.

Ca și Țițeica, el a împletit strălucita-i carieră științifică-organic cu cea didactică. Reîntors în țară, este numit conferențiar de calcul diferențial și integral la Universitatea din Iași în 1905, unde devine profesor titular de mecanică în 1907, pentru a trece în 1912 în aceeași calitate la Universitatea din București. Predă cu o strălucire care îi atrăgea ca auditori, numeroși profesori, asistenți, ingineri, pe lîngă studenții obișnuiți, la cursul de mecanică rațională pe care îl ține pînă în 1930. De abia atunci trece la catedra de teoria funcțiilor, unde predă pînă în 1940, cînd este pensionat. Regimul nostru socialist îi încredințează în 1949 conducerea Institutului de matematică al Academiei R.S.R. nou creat, pentru a sublinia locul său de fruntaș al conducătorilor școlii matematice românești.

Ca și Țițeica, Pompeiu a primit recunoașteri și distincții academice, fiind ales membru corespondent al Academiei Române, devenind apoi membru titular. Peste hotare reputația sa i-a adus titlul de profesor agreat la Sorbona, unde a ținut ciclul de prelegeri asupra lucrărilor sale, iar în 1935 a prezidat comisia de doctorat a elevului său N. Teodorescu, la invitația consiliului Facultății de științe din Paris. De asemenea, Universitatea din Varșovia îi decerne titlul de doctor honoris causa în 1934.

Unul dintre meritele sociale de seamă ale lui Dimitrie Pompeiu este acela de a fi reunit, prin prestigiul și farmecul său personal, numeroși matematicieni români în ceea ce s-a numit «Seminarul Pompeiu». Acest cenaclu s-a întrunit spontan timp de 25 de ani în biroul «maestrului Pompeiu», împărtășindu-se din fructele inspirației acestuia pe care el le dăruia zilnic în conversații și discuții presărate cu glume și încurajări pentru fiecare dintre cei de care se apropia. Astfel, Pompeiu a creat și dezvoltat, fără sprijin oficial, fără mijloace materiale, fără local, un adevărat seminar de cercetare multivalentă care a inspirat cercetări și a creat reputații științifice, dar mai ales a adus regimului nostru socialist un număr considerabil de oameni de știință care au devenit cadre de conducere ale tineretului matematic, format pentru a transforma cercetarea într-o profesiune de mare importanță în construcția socialistă. În octombrie 1953, Academia R.S.R. sărbătorește pe Dimitrie Pompeiu cu emoție și recunoștință pentru împlinirea vîrstei de 80 de ani, dar după un an, în 1954, acesta se stinge din viață, lăsînd însă vie amintirea prezenței sale elegante, surîzătoare și senină, care aducea încredere și încurajare în rîndurile celor cu care lucra.

Școala matematică românească, prin care înțelegem întreaga mișcare matematică de-a lungul primei jumătăți a veacului de față, cercetători și profesori din învățămîntul superior și mediu, precum și pe cei care, învățînd matematica cu drag, și-au ales alte profesii, a avut în Țițeica și Pompeiu doi conducători, care s-au completat prin opera și activitatea lor științifică, didactică și obștească. Prestigiul lor, atracția pe care au exercitat-o asupra atîtor generații au determinat pe atîția să slujească învățămîntul și cercetarea matematică, să întărească rîndurile, rare la început, ale matematicienilor români.

Ambii rămîn, la un veac de la naștere, într-o actualitate pe care comemorarea solemnă atît în țară, prin omagiul Universității și Academiei, cît și peste hotare, prin manifestările UNESCO, o sulbiniază celor maturi și o dezvăluie celor tineri pentru a le dărui exemple înălțătoare, demne de cinstit și urmat.

În școlile din țara noastră, matematica se bucură de o largă răspîndire. Cuprinși de mirajul ei, sute și sute de elevi se întrec în anuale olimpice, încercînd să găsească soluții proprii, elegante și suple unor dificile probleme.

În ateliere și cercuri, la concursurile «Minitehnicus», matematica își găsește de asemenea numeroase aplicații. Noua promoție de matematicieni tineri, urmînd tradițiile vechii școli, este astăzi cunoscută în toată lumea, în timp ce generația cu cravata de pionier, aflată azi pe băncile școlii, se pregătește să preia ștafeta, s-o ducă mai departe.

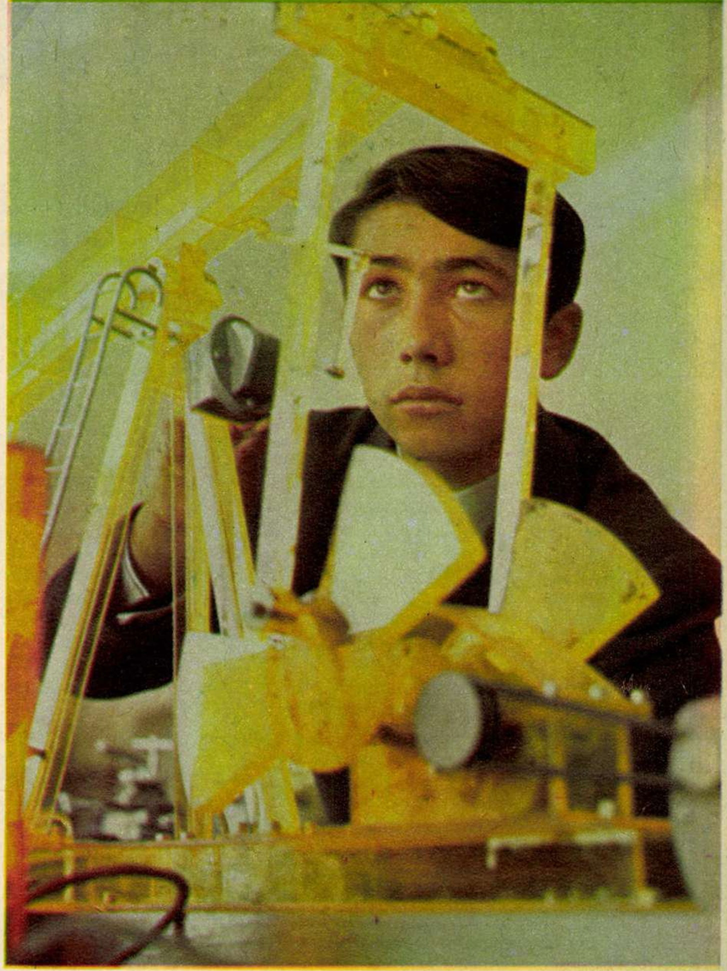

misterul *din insula* ALBĂ

ROMAN FOILETON DE

Vasile BĂRAN

Capitolul VII

Curînd, am părăsit orașul, nu înainte însă de a ne aproviziona cu ceva alimente: conserve, salam de vară, pîine. Eduard fusese de acord. Ba chiar se și bucurase că găsise motivul unei plimbări în munți. La sugestia lui am luat cu noi și corturile noastre mici — la nevoie aveam să le întindem în vreo poieniță. Ascultam muzică și-l priveam pe Eduard. Îmi plăcea, și, în sine, îmi doream să fiu ca el: înalt, inteligent și un foarte bun conducător de mașină. După numai două ore ne și aflam în munți. Ii văzusem de departe — chipuri înalte de piatră răvășită — ochi mari, cu sprîncene stufoase și lungi, contemplînd zările; pe urmă deschiderea unor porți vineții și iată defileul absolut pustiu. N-aveam pe nimeni ca să întrebăm. Eduard știa că voiam să străbatem defileul și să ieșim dincolo de platou. Ne fixase cîteva popasuri, începînd cu o cabană numită «Capra neagră», unde aveam să ajungem abia spre seară, apoi un schit, apoi altă cabană la gura unei peșteri. Itinerariul era perfect: dacă Bekon o luase cu duba lui spre defileu, însemna că acesta era singurul drum posibil de străbătut munții, iar dacă voia să se odihnească, n-avea alte popasuri decît cele amintite de Eduard. În cazul vreunei surprize Corina, care stătea în față, avea să-i ceară fratelui său să oprească, iar Ciutu, cu aparatul gata pregătit, să sară și să-l fotografieze pe comis-voiajor.

Lucrul cel mai de dorit ar fi fost însă ca Bekon să-și fi continuat drumul pînă la capăt fără să observe că era urmărit. Dar, deocamdată, rămînea să-l descoperim. Între timp ne propusesem să discutăm între noi în așa fel încît Eduard să afle ceva despre scopul adevărat al acestei călătorii. A început Ciutu, dar Eduard părea să nu asculte în nici un fel povestirea lui. Nici măcar atunci cînd, exagerînd, Ciutu spunea că văzuse cu ochii săi cum un manechin spărsese vitrina și-o tulise pe stradă spre marea uluire a trecătorilor, Eduard nu s-a ostenit măcar să-l întrebe dacă-i face sau nu plăcere să se țină de minciuni ca Baronul Münchhausen. Atenția lui era la volan, fiindcă intrasem de-a binelea prin locuri sălbatice, iscînd văi cu păduri adînci prin care se părea că nu-și croise drum niciodată vreo secure. Într-o parte și în alta se căscau trecători întunecoase ori înguste, iar arborii se înclinau într-o viziune fantastică; o mulțime de pîrîiașe se strecurau pe sub poduri străvechi fără să fi răsfrînt vreodată licărul luminii solare. Pe pantele mai blînde stătea agățată cîte-o colibă ciobănească din bîrne înnegrite de ploi, cu acoperișurile căzute. O clipă m-a bătut gîndul ca nu cumva Bekon să se fi aciuit în vreuna din aceste barăci părăginite, dar n-ar fi avut cum, nici o cărare nu ducea spre ele. Și apoi, cu duba, n-ar fi putut urca, în nici un chip, acolo. Undeva, mult spre miazănoapte, se ridica un fel de cetate — o linie închisă, de culoarea ardeziei din care creșteau turnurile. Le-am numărat: șase turnuri; un turn dublu și încă alte patru lăsînd de-o parte, sub ele, golurile adîncurilor din care ieșeau aburi vineții. L-am întrebat pe Eduard (cu gîndul la comis-voiajor, firește!) dacă am putea să vizităm castelul acela depărtat și am avut, deîndată, un sentiment de ușurare. Nu era nici un castel, ci vîrfuri ascuțite de munți, locuri singuratice pe care numai alpiniștii dacă pot pune piciorul. Curînd, ajungînd sub acele ieșituri de stînci în formă de creioane așezate oblic, m-am convins, odată mai mult că Bekon n-ar fi avut alt drum decît acela pe care mergeam noi. Ceva mai încolo se înălța, uriașă, o potcoavă cenușie, iar dincolo de ea crestele golașe, verzui, la înălțimi de necrezut, mai erau încă luminate de soare, cînd, pe neașteptate, văzurăm răsărind din lemn descojit, strălucind ca aluminiul: cabana «Capra neagră» despre care pomenise Eduard. Spre cabană ducea un drum pietros, desprins din defileu și răsucit în sus printre brazii rari. Cîteva clipe Eduard se arătă îngrijorat în privința motorului, dar motorul se ținu bine; de altfel (cum el însuși își dăduse curaj), mai toate mașinile puteau să urce drumeagul ăsta întortocheat. Am încercat să descopăr cu privirea urmele dubei; dar care puteau fi? Pretutindeni, pe-o latură și pe alta a drumului, se vedeau urme de roți. Sus, în fața cabanei, am întîlnit, parcate, cîteva mașini obișnuite; numai duba verde nu se arăta pe nicăieri. Să fi fost pe undeva, prin spate, prin vreun loc retras? Trebuia să cercetăm și, cînd am coborît, l-am înghiontit pe Ciutu: «Ai grijă — i-am șoptit — dă o fugă prin jurul cabanei». În vreme ce Eduard verifica motorul, m-am așezat alături pe-o banchetă privind la omul din fața mea, fiindcă, în fața mea, pe cealaltă banchetă din lemn de brad descojit, a apărut, ca din pămînt, o mutră ciudată. În lumina de asfințit, în care umbrele luau contururi tot mai mari, omul ăsta cu fața teșită, cu un nas ce nu ieșea prea mult în evidență și o barbă țepoasă, bătucită de vreme, cu ochii mici, tăioși și rotunzi ca niște bile fosforescente, afundate în suprafața obrazului aspru, cu o lulea răsucită și înfiptă în colțul gurii, pufăind necontenit, cu un baston alături, făcut, cum se vede, dintr-un soi de rădăcină de copac, nu-mi putea trezi decît bănuieli. În toată comportarea sa avea ceva misterios, oricum nu putea fi decît un călător ciudat, deoarece, pe deasupra, mai avea cu el și un fel de sac vinețiu, umflat cu cine știe ce. Abia mai pe urmă, cînd am intrat în cabană și omul a început să cînte din cimpoi iar, mai apoi, dintr-o scripcă veche ale cărei sunete veneau parcă din adîncurile munților, mi-am dat seama că misiunea de a-l identifica pe Bekon era îndeajuns de complicată. Ce semnalmente aveam noi, în afara dubei verzi pe care Ciutu, dînd tîrcoale cabanei și afundîndu-se și prin tufărișuri, n-o descoperise? N-aveam nici măcar un indiciu de natura asta: era tînăr, era bătrîn, era înalt, era scund, era slab, era gras, era drept, era cocoșat? Și asta din vina tuturora, fiindcă nici mie, nici Corinei, nici lui Ciutu nu ne trecuse prin minte să fi întrebat cum arăta acest comis-voiajor! Ne-am mulțumit doar cu informațiile date de băiatul de la recepție și-atît: a plecat cu o dubă verde spre defileu! Dar dacă nu plecase spre munți? Dacă plecase în cu totul altă parte sau nu plecase deloc, iar băiatul de la recepție ne mințise sau ne spusese ce-i trecuse atunci prin gînd numai să scape de sîcîielile noastre? Ne găseam, așadar, într-o călătorie care părea să nu mai aibă nici un sens.

Eduard a observat starea mea pentru că, așezîndu-ne la masă, n-aveam nici o poftă, deși nu mîncasem nimic în ziua aceea.

— Nu-mi place mutra ta, mi-a spus el.

— Sînt obosit.

Ciutu a pufnit:

— Te pomenești c-ai venit pe jos! L-aș înțelege pe Eduard, dar pe tine?

— Sînt obosit, am repetat eu morocănos. M-au obosit înălțimile.

— N-ai mai fost în munți? m-a întrebat Eduard.

— Niciodată.

Și nu mințeam. Cînd fusesem atunci, la bunici, satul fiind oprit sub un deal, crezusem că dealul era un munte. Uneori alergam urcîndu-i spinarea pînă în creștet și dintre toate ființele mă socoteam cel mai aproape de soare. Dincolo de deal era o pădure din care vînătorii se întorceau cu iepuri prinși în catarămi și eu crezusem multă vreme că pădurea aceea ar fi fost fără sfîrșit, dacă n-aș fi străbătut-o într-o noapte cu bunicul și cu verișorul meu, mergînd într-o căruță, dincolo de ea, la moara de foc. Munții îi văzusem de departe, totdeauna de departe. Și abia acum, împins de această întîmplare, trecusem prin vuietul lor. Căci munții, cum băgasem de seamă, au un vuiet straniu, au o izbucnire continuă, iscată din adîncurile pietrei, cu toate că ți se pare că îngrămădirea asta uriașă de granit ar putea fi un depozit al tăcerii.

Dintre toți, eram încredințat că numai Corina mă înțelegea. Se petrecea ceva — mă gîndeam eu — pentru prima oară se petrecea ceva, Corina, simteam, îmi intuise exact sentimentul acela de tristețe și îngrijorare, fiindcă, aplecîndu-se spre urechea mea, mi-a spus cît se poate de încet:

— Trebuie să-i dezvăluim totul lui Eduard. N-o să facem nimic dacă el n-o să cunoască adevărul. Să-i spunem limpede întreaga poveste.

(VA URMA)

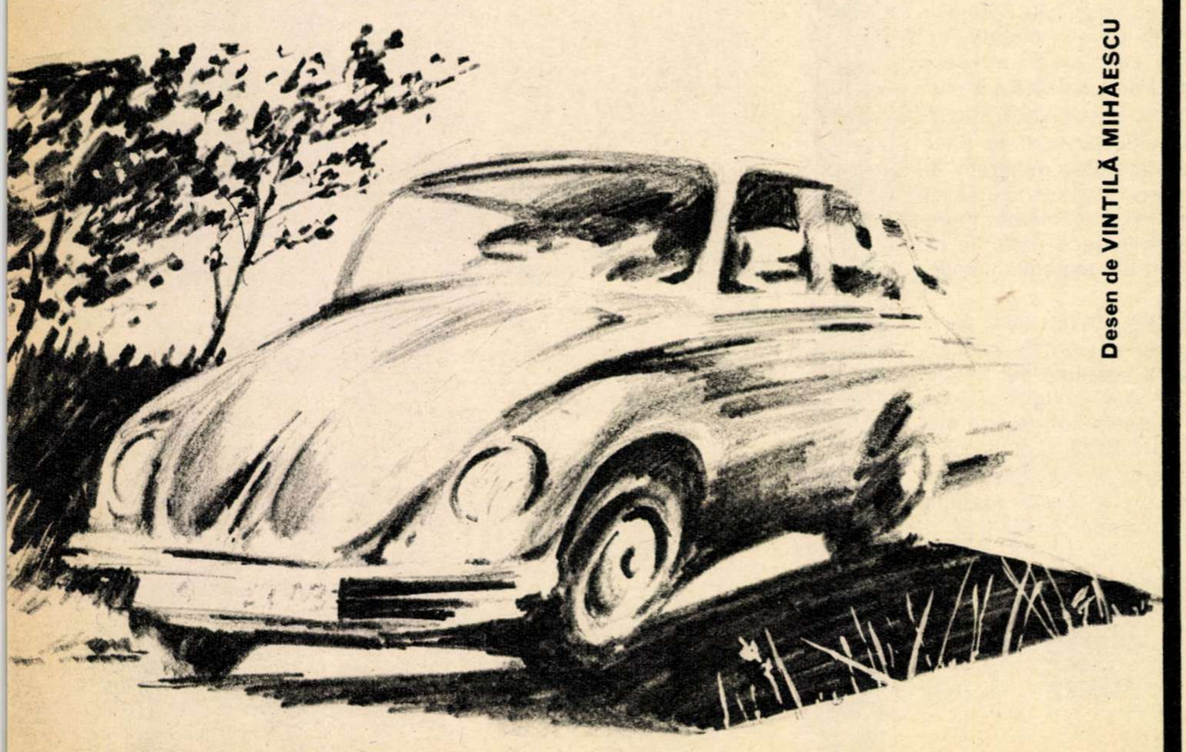

Desen de VINTILĂ MIHĂESCU

Pe ruta
BUCUREȘTI-COPENHAGA-ODENSE
cu EUGENIA NOJE, cîștigătoare a concursului
„Pretutindeni trăiesc copii“
UNICEF-CUTEZĂTORII

9 iulie 1973, ora 8,50, ora Bucureștiului. Stewardesa ne anunță, prin stația de radio a avionului, decolarea. Sîntem în cursa Tarom RO 201, pe linia București — Copenhaga. Este pentru prima oară cînd călătoresc cu avionul. N-aș putea spune că nu am emoții. Gîndul mă duce departe, departe... Zburăm la o înălțime de 7 600 m, cu o viteză de peste 800 km pe oră. La început n-aveam curajul să mă uit pe fereastra din stînga fotoliului meu. Apoi, în pofida emoției, ochii nu se mai dezlipesc de fereastră. Sub noi, norii par ca niște dealuri imaculate de zăpadă. Îmi pare rău că nu am un aparat de fotografiat pentru a imortaliza această priveliște de basm. Dar... din nou vocea stewardesei mă trezește la realitate: «Peste 10 minute aterizăm la Berlin. Vă rugăm fixați-vă centurile de siguranță».

După escala făcută la Berlin, ne continuăm drumul spre Copenhaga și, iată-ne ajunși deasupra capitalei Danemarcei. Un viraj elegant, și avionul nostru, venind din direcția mării, aterizează pe aeroportul internațional Kastrup din Copenhaga. Este ora 12,30, ora Danemarcei, (diferența de fus orar față de țara noastră este de o oră).

Un avion al liniilor interne daneze ne poartă mai departe, spre destinație — insula Fione. Zborul nu a durat mult. După cca 1/2 oră, ne aflăm pe aeroportul din Odense, oraș așezat în centrul insulei. Aici sîntem așteptați de fermierul Arne Hansen din Agedrup, cel care ne va găzdui timp de șase zile, cît voi sta în Danemarca.

Ferma se află la cîțiva kilometri de Odense. Aici am făcut cunoștință cu elevi danezi, norvegieni, englezi, germani care veniseră ca și noi să-și petreacă o parte din vacanță. De la ei am aflat nenumărate vești despre copiii din țările lor, iar eu le-am vorbit despre copiii români, despre preocupările și activitățile la care particip.

●

Odense este orașul lui Hans Christian Andersen, marele povestitor și prieten al copiilor. În timpul unei excursii prin oraș am vizitat casa-muzeu aflată pe o străduță cu multe case vechi, păstrate de pe vremea cînd a trăit Andersen. La casa-muzeu am văzut, în vitrine, nenumărate obiecte legate de viața scriitorului, de călătoriile sale. M-a impresionat în mod deosebit biblioteca în care am văzut toate cărțile pe care le-a scris și care au fost tipărite în mai toate limbile pămîntului. Între acestea am văzut și cărți tipărite în limba română: «Cartea înțelepciunii», «Povestiri», «Grădina raiului», «În curtea păsărilor», «Cartea despre drumuri lungi» și altele.

M-am despărțit de muzeul Andersen, nu înainte de a scrie impresiile mele în Cartea de onoare a muzeului, vizitat zilnic de sute de turiști din toată lumea.

Pe o stradă din Odense.

Casele din Odense, majoritatea lor fără etaj, cu mici grădinițe pline de flori, cu perdeluțe albe la ferestre, îți dau impresia unui oraș de basm. Parcă aștepți ca, în orice moment, ușa unei case să se deschidă și să-ți apară în fața ochilor personajele din minunatele povestiri ale lui Andersen.

Printre alte localități vizitate a fost și Nyborg, cu castelul-cetate, construit în anul 1175, pe malul Mării Baltice. Cetatea, păstrată foarte bine, pînă astăzi, avea în trecut menirea să apere localitatea împotriva năvălirilor străine. Și astăzi mai pot fi văzute zidurile groase de peste doi metri, metereze și forturi circulare, apărate de turnuri scurte. Spre anul 1500, castelul a fost restaurat și a devenit reședință regală. Astăzi și aici se află un interesant muzeu.

La muzeul satului din Odense, căci și aici se află un asemenea muzeu, am văzut multe lucruri deosebite: vechi interioare de locuințe, cu obiecte casnice, paturi, dulapuri, mobile specifice, cufere încrustate pentru zestre și obiecte de valoare. Toate acestea oferă mărturii despre viața și activitatea locuitorilor insulei. Moara de apă ne-a amintit de vechile noastre mori de apă, care erau construite de-a lungul rîurilor.

Într-una dintre excursiile noastre, pornind de la Odense cu automobilul, am trecut prin strîmtoarea Kattegat. Am traversat un pod de peste 5 km și apoi podul cel nou de 7 km, care unește cele două maluri ale mării — de la Middelfort la Fredericia. Plajele mării, în acele zile călduroase, erau înțesate de oameni din toată lumea. Am luat și eu, ca amintire, cîteva... pietricele de pe malul Mării Baltice.

...Și așa, pe nesimțite, călătoria noastră în Danemarca a luat sfîrșit. Întorși la Copenhaga, puținul timp care ne-a mai rămas pînă la plecarea avionului spre țară l-am folosit vizitînd orașul. O deosebită plăcere mi-a făcut plimbarea pe marele bulevard Andersen, care mi-a reamintit de marele scriitor, iubit de copiii din lumea întreagă.

EUGENIA NOJE

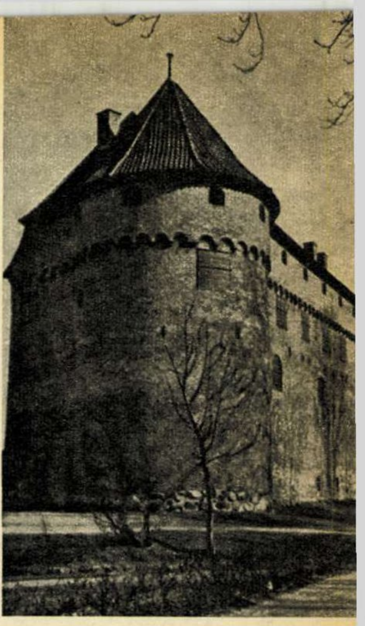

Castelul din Nyborg.

Una dintre picturile aflate în casa lui Andersen.

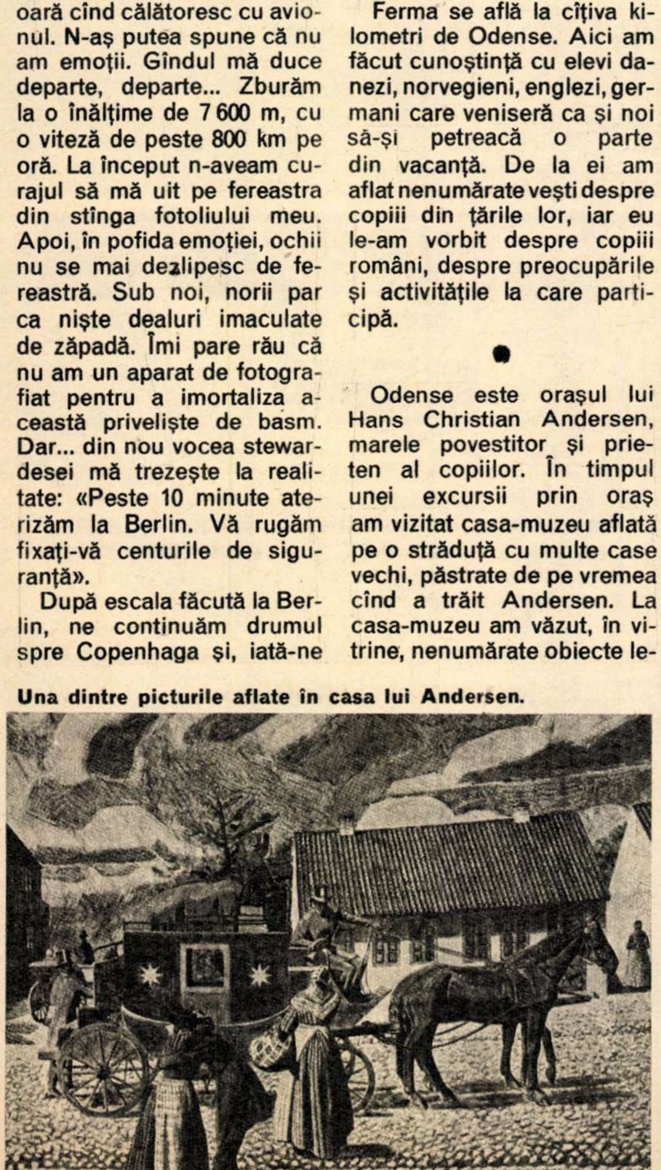

Interiorul unei case de la Muzeul satului.

PERMIS DE PASAGER IDEAL!

Există, nescris, și un «regulament» de comportare al pasagerilor dintr-un autoturism. Respectîndu-l, cei dintre voi ai căror părinți au mașină, le pot fi de mare folos în timpul conducerii.

Așadar...

1. Nu faceți pe grozavii, nu-l sîcîiți pe șofer încercînd să-i dovediți că voi cunoașteți mai bine decît el «arta conducerii». **Deciziile,** se știe, **le ia numai soferul,** și uneori are la dispoziție pentru asta mai puțin decît o secundă.

2. Nu-l tulburați prin strigăte zgomotoase tip «ia uite colo!» sau «fii atent ce chestie caraghioasă». Trebuie să fie concentrat asupra circulației.

3. Nu-i cereți, din cine știe ce ambiție, **să depășească neapărat** orice tip de mașini si în orice condiții. E și el om; dacă se pune la mintea voastră și face ce-i spuneți, șofînd ca la raliu?. Stați cuminți pe canapeaua voastră.

4. Nu umblați în timpul mersului la mînerele portierelor. E indicat ca, înainte de pornire, să verificați dacă ușa e bine închisă și s-o asigurați apăsînd pe butonul dispozitivului de blocare.

5. În caz că în automobil se mai află un frate, un văr sau un coleg, amintiți-vă că o mașină în mers nu e cel mai nimerit loc pentru jocuri cu multă gesticulație sau pentru treceri de pe bancheta din față pe cea din spate ori invers.

Procedînd astfel, veți avea contribuția voastră la reușita unei călătorii agreabile. Această contribuție poate fi sporită dacă, pe un ton firesc și cuviincios, vă veți exprima părerea după cum urmează:

1. Insistați ca tata să doteze mașina cu **centuri de siguranță.** În caz de accident (nu dorim nimănui această situație!) ele pot fi, în multe cazuri, salvatoare! Ne pare rău că trebuie s-o spunem, dar cine afirmă că «n-au nevoie de centură» este un spirit învechit și ingîmfat.

2. Același lucru, în legătură cu **trusa de prim ajutor.** Să adăugăm că nu numai părinții, ci și voi trebuie să cunoașteți modul de utilizare.

3. Fumatul e în general un obicei dăunător, iar la volan poate produce accidente. Insistați ca tatăl, în caz că nu se poate lăsa de fumat, **măcar în timpul conducerii să renunțe.** Adăugăm că, în spațiul redus al habitaclului, fumul de țigară le poate dăuna serios și pasagerilor.

4. Dacă viteza vi se pare exagerată, rugați-l pe tata să încetinească. Să știți că asta nu înseamnă lipsă de curaj, ci **simțul măsurii, prudență.**

5. Se întîmplă să poposiți la o rudă sau la un restaurant. In caz că stimatul vostru tată face vreo confuzie între apă minerală, cico sau sirop, și bere, vin, țuică etc., în cantitate cît de mică, și pe urmă vrea să urce la volan, încercați să-l convingeți că NU poate continua călătoria! La nevoie, sînteți îndreptățiți dea refuza să vă mai urcați în mașină.

Șoferul are permis de conducere. Pentru pasageri, nu e nevoie de permis. Și totuși, sper că v-am demonstrat că fiecare din voi poate — și e neapărat necesar — să cucerească «permisul auto de pasager ideal».

Prof. PARBRIZ

TOAMNĂ AURIE

„ALO, Cutezătorii!”

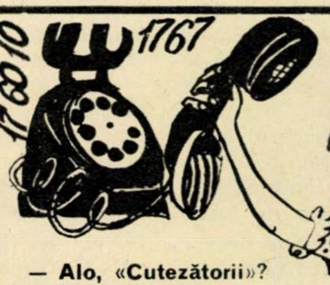

— **Alo, «Cutezătorii»?**

— **Da, redacția!**

— Sînt învățătoarea Elena Tănasie din comuna
Dragoș Vodă... am o mare rugăminte la dumnea
voastră...

— **Poftiți, tovarășă învățătoare. Magnetoto
nul înregistrează, vorbiți...**

— În vara aceasta, în tabăra de pionieri din Me
dias, în calitate de comandant-instructor al detașa
mentului nr. 6. am cunoscut si am colaborat foart
bine, în toate activitățile, cu un grup de copii minu
nati, din cîteva sate ialomițene. La despărțire, n-am
avut răgazul necesar să spun fiecăruia bucuria d
a-fi îndrăgit. Iată de ce vă rog să le transmiteți pre
țuirea și felicitările mele pentru interesul și pre
ocuparea lor de îmbogățire a cunoștințelor, pentr
conștiinciozitatea și comportarea lor exemplară. S
le mai spuneți că nu i-am uitat și le doresc mu
succes la învățătură!

Doar cîteva secunde trec și telefonul sună ia

— Aici școala din comuna Pojorîta, Suceava.

— **Vă ascultăm, vorbiți mai tare!**

—... taraful nostru pionieresc a obținut locul
la faza județeană a concursului cultural-artisti
Acum, odată cu începerea școlii, am reluat și re
petițiile. Ne-am sfătuit cu tovarășul profesor Pr
boteanu Făgel și am vrea să ne îmbogățim reperto
riul... Vorbiți dumneavoastră cu alte tarafe pioni
rești... am fi dornici să facem un schimb de melo
populare cu pionieri din diferite județe...

DE CE? CINE?CUM?

CONCURSUL „ENIGMA"

ORICE AMĂNUNT CONTEAZĂ!

— Şi, mai ales, să nu uitaţi că orice amănunt, oricît de mic, contează. De înregistrarea şi interpretarea lui corectă depinde adeseori însăşi rezolvarea cazului. Iar acum, ca să vă pun la încercare perspicacitatea, vom face un test: veţi asculta mai întîi banda magnetică pe care sînt înregistrate fragmente din declaraţiile martorilor oculari ai unui accident de circulaţie. Căutaţi să vă imaginaţi cum s-au petrecut lucrurile în realitate şi să reţineţi cît mai multe amănunte.

Cu aceste cuvinte, căpitanul Niculescu îşi termină expunerea ţinută prietenilor săi, pionierii, şi dădu drumul magnetofonului.

— Spuneţi-mi, vă rog, unde vă aflaţi în ziua de 23 iunie a.c., cînd s-a produs accidentul?

— Lîngă copacul de colo, cu faţa spre borna kilometrică.

— Vă rog să relataţi ce aţi observat.

— Biciclistul venea pe partea dreaptă, în mod regulamentar, mergînd cam la o jumătate de metru de marginea şoselei. După ce a trecut de mine, a apărut un autocamion, în viteză, din aceeaşi direcţie, în spatele căruia venea o «Dacie 1300». Din partea opusă circula o căruţă trasă de doi cai, iar în urma ei venea, la o oarecare distanţă, un tractor. Autocamionul l-a lovit pe biciclist din spate, l-a aruncat în şanţ, iar apoi şi-a continuat drumul, dispărînd imediat după cotul şoselei. Am alergat la biciclist şi am văzut că avea o mînă fracturată, astfel că am revenit în şosea să opresc o maşină care să-l transporte la cel mai apropiat spital. Acolo, l-am găsit pe conducătorul autoturismului «Dacia 1300», care oprise, venind şi dînsul să dea ajutor victimei.

— Vă rog să descrieţi autocamionul şi, eventual, pe conducătorul lui.

— Era un autocamion «Bucegi», de culoare albastră, cu numărul 33-B-436... Ultima cifră nu am reuşit să o memorez. Pe conducătorul autocamionului nu l-am văzut bine, dar sînt sigur că nu avea însoţitor.

— Vă mulţumesc, cele declarate de dumneavoastră ne vor fi deosebit de utile în identificarea făptuitorului.

...Un timp se auzi numai fîşîitul caracteristic al benzii magnetice, după care urmă relatarea altui martor:

— Plecasem cu «Dacia» mea la ora 11 şi exact după o oră am ajuns la kilometrul 236, unde a avut loc accidentul. Autocamionul nu a executat depăşirea în mod corect, iar din această cauză l-a lovit din spate pe biciclist. Am văzut foarte bine cum s-au petrecut lucrurile.

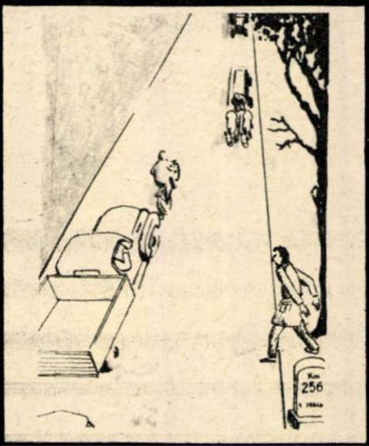

Iar fîşîitul specific, apoi se auzi vocea ultimului martor:

CUPON 6 „CUTEZĂTORII"
CONCURSUL „ENIGMA"

— Am fost martor la producerea accidentului: tocmai veneam cu căruţa spre cooperativă. Din faţă, pe sensul opus, circula un biciclist cînd, deodată, din spatele lui a apărut în mare viteză un autocamion «Bucegi», de culoare albastră care l-a lovit, aruncîndu-l în şanţ, după care a gonit mai departe, dispărînd în scurt timp.

— Aţi reuşit să observaţi numărul autocamionului şi pe conducătorul acestuia?

— Da, numărul era 33-B-4368. Conducătorul autocamionului, care se afla singur în cabină, avea pe cap o şapcă albă, fiind îmbrăcat cu o bluză cu mînecă lungă, de culoare galbenă.

— Aţi ascultat cu atenţie înregistrarea? îi întrebă căpitanul Niculescu pe copii după ce oprise magnetofonul.

— Daaa! răspunseră copiii în cor.

— Ei bine, iată aici un desen care reprezintă situaţia de la locul accidentului cu cîteva fracţiuni de secundă înainte de producerea acestuia. În mod intenţionat am strecurat în desen cîteva inexactităţi în raport cu situaţia rezultată din fragmentele de declaraţii pe care le-aţi ascultat. Reanalizînd toate amănuntele desprinse din declaraţii, privind cu atenţie desenul şi uzînd de cunoştinţele voastre de cultură generală, sînt sigur că veţi reuşi să identificaţi inexactităţile strecurate de mine cu bună ştiinţă (N.R. nu e vorba de culorile maşinii sau îmbrăcăminţii).

Zicînd acestea, căpitanul Niculescu le dădu copiilor timpul necesar de gîndire pentru a rezolva problema.

Acelaşi lucru vi-l cerem şi vouă, dragi cititori, cu deosebirea că timpul pe care vi-l acordăm pentru gîndire este, oricum, mai lung.

AL HASNAŞ

Aceasta a fost a şasea — şi ultima — probă din cadrul concursului «Enigma». Aşteptăm răspunsurile voastre care — vă reamintim — trebuie trimise redacţiei **TOATE** odată, împreună cu taloanele de participare, într-un singur plic.

ERATĂ

În «Enigma» publicată în Nr. 41» al revistei noastre, în loc de Pops (din coloana a doua, rîndul 7 de jos în sus) se va citi Popes.

— Am înţeles. Vom transmite dorinţa voastră. Cu cine am vorbit?

— Cu Tănase Canişag, din clasa a VI-a B, membru al tarafului.

Ţîrrr, ţîrrr... Telefonul continuă să anunţe alte mesaje.

— Alo? Da, «Cutezătorii»,

— redacţie..., să ştiţi că la noi... s-a întîmplat... **se aude o voce tremurătoare de copil.**

— Alo, fetiţo! Nu mai plînge! Calmează-te şi vorbeşte clar, ce s-a-ntîmplat?

— Azi dimineaţă, salcia pe care am sădit-o eu acum doi ani... şi doi piersici pe care i-a sădit tovarăşa Maria Marin de la apartamentul 127 nu mai erau în grădiniţa blocului... cineva a tăiat şi salcia şi cei doi piersici... şi erau aşa frumoşi... ce să mă fac acum...?!

— În primul rînd să te linişteşti, apoi anunţă administraţia blocului despre cele întîmplate, iar noi, la rîndul nostru, te vom ajuta transmiţînd sesizarea ta la Consiliul popular. Spune-mi cum te cheamă şi adresa...

— Să ştiţi că sînt băiat...

— Scuză-mă. Cînd plîngeai, nu mi-am dat seama...

— ...mă numesc Flaviu Bădeliţa, de la Şcoala generală nr. 82, Titan, şi locuiesc pe aleea Feteşti nr. 14—16, sector 4.

- Flaviu, îngrijeşte mai departe grădiniţa, ia-i alături şi pe alţi pionieri, iar cît priveşte întîmplarea relatată, fii sigur că se vor lua măsurile necesare pentru ca să nu se mai repete.

redactor de serviciu

LIDIA NOVAC

N.R. Dragi cititori, rubrica noastră «Alo, Cutezătorii»! vă stă la dispoziţie în fiecare joi, între orele 13,00—14,00, la telefon 17 60.10, interior 1767.

Cu... raţa pe Siret!

De fapt ei, cei 8 pionieri din Ciuşlea, judeţul Vrancea, constituiţi în echipajul «Speranţa», participant la ultima ediţie a Expediţiilor «Cutezătorii», au mers cu... pluta. O plută construită după planurile şi cu posibilităţile lor proprii. În acelaşi timp însă şi cu... raţa. Împreună cu pasărea aceasta domestică adică, despre care, după aceea, s-a dus vestea şapte sate împrejur şi chiar şi mai departe...

Înainte de-a ridica ancora, o mamă grijulie le-a dăruit o raţă, s-o taie, s-o gătească şi s-o mănînce pe drum. Numai că raţa s-a ţinut în continuare de surprize: mai întîi s-a îmblînzit atît de repede încît echipajul nu s-a îndurat s-o sacrifice pe altarul verzei şi o păstrează şi azi cu gîndul s-o călătorească şi la anul. Apoi, cînd căpitanul expediţiei a fost răpit pe drum de propria-i mamă, de data asta exagerat de grijulie, raţa a fost trecută pe... postul lui. Şi pionierii Cornel Stancu, Nicu Beşcan, Gheorghe Zgherea, Olimpiu Senciuc, Nicolae Marin, Pintilie Matei şi Ion Popa n-au suferit de foame din cauza ei. Au pescuit tot timpul împreună cu tovarăşul profesor Zaharia Blîndu, care i-a condus în expediţie. Drumul de la Cosmeşti pînă la Galaţi a fost vesel şi plin de peripeţii. Pînă la Bileşti «ne-am buşit prin cioate şi ne-a intrat mereu apă în cort. Pe urmă am mers lin» — povesteşte Cornel Stancu. «La Corbu Vechi se întîmplase ceva cu fîntînile, aşa că am gătit cu apă din Siret. Cînd colo, apa din rîu era şi mai rea». Oricum «necazurile» de acest fel au fost atît de... pasionante, încît pionierii abia aşteaptă vara următoare ca să plece din nou în expediţie. Nu de alta, dar s-a obişnuit raţa cu drumul...

LUMINIŢA CIOBOTARU

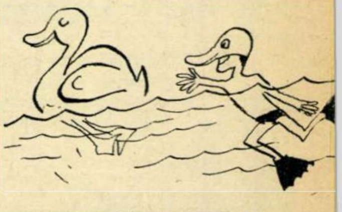

Cutezătorii 43

ADRESA REDACŢIEI: PIAŢA SCÎNTEII NR 1
BUCUREŞTI 33 — TELEFON 17 60 10.

Redactor-şef: MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA
Secretar general de redacţie: IOAN DONCA

Administraţia: Editura Scînteia. Tiparul C.P.C.S.
ABONAMENTELE PRIN OFICIILE ŞI AGENŢIILE P.T.T.R., PRIN FACTORII POŞTALI ŞI DIFUZORII DE PRESĂ. CITITORII DIN STRĂINĂTATE POT FACE ABONAMENTE ADRESÎNDU-SE ÎNTREPRINDERII «ROMPRESFILATELIA» SERVICIUL IMPORT-EXPORT, PRESA BUCUREŞTI-CALEA GRIVIŢEI NR. 64—66 P.O.B. — 2001

Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU
Secretar de redacţie: ROZALIA BARANY

6

MIU-AL-FLORILOR

Scenariul: **ALEXANDRU MITRU și AUREL TITA** Desene: **ALBIN STĂNESCU**

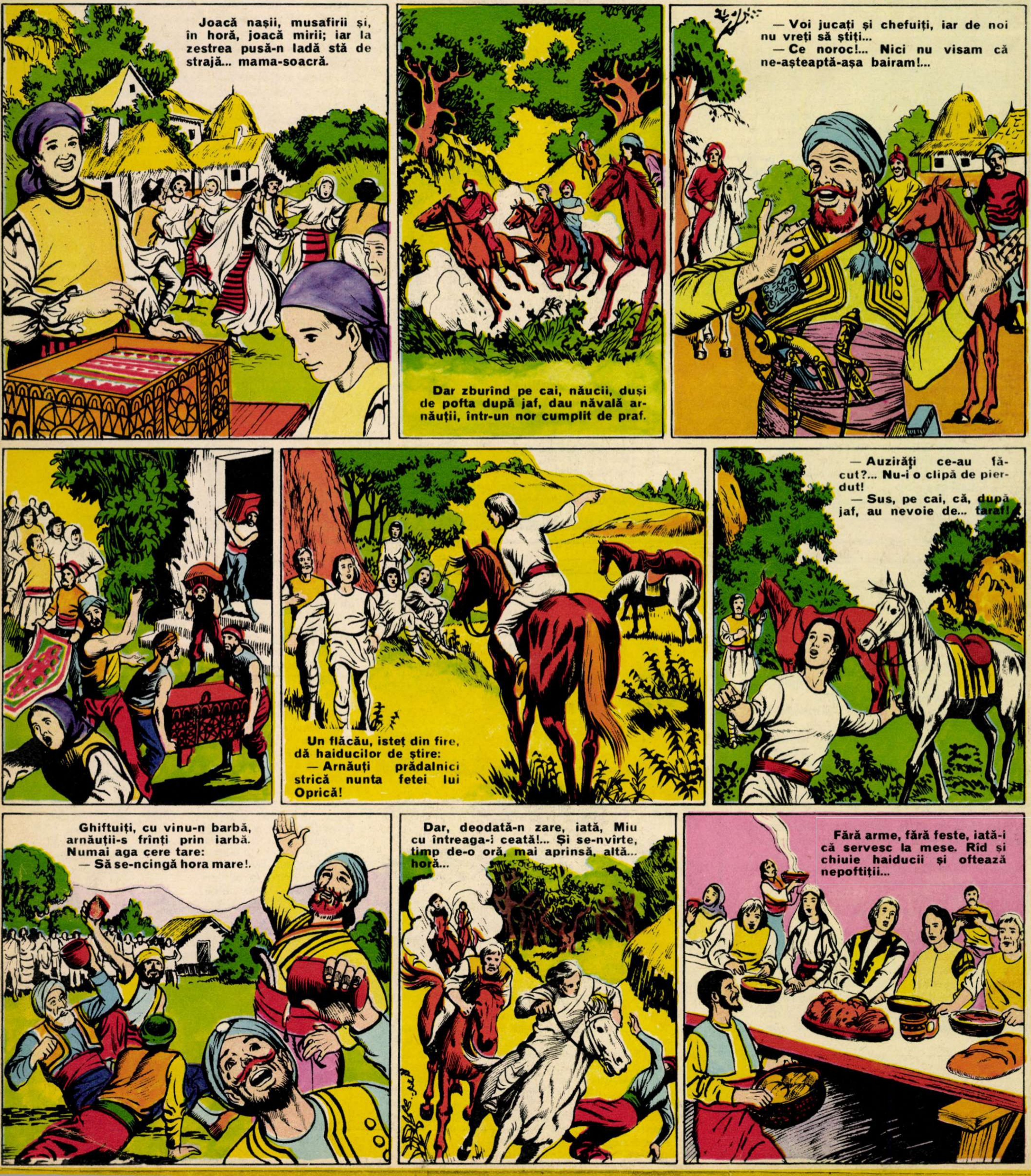
Joacă nașii, musafirii și, în horă, joacă mirii; iar la zestrea pusă-n ladă stă de strajă... mama-soacră.
Dar zburînd pe cai, năucii, duși de pofta după jaf, dau năvală arnăuții, într-un nor cumplit de praf.
— Voi jucați și chefuiți, iar de noi nu vreți să știți...
— Ce noroc!... Nici nu visam că ne-așteaptă-așa bairam!...
Un flăcău, isteț din fire, dă haiducilor de știre:
— Arnăuți prădalnici strică nunta fetei lui Oprică!
— Auzirăți ce-au făcut?... Nu-i o clipă de pierdut!
— Sus, pe cai, că, după jaf, au nevoie de... taraf!
Ghiftuiți, cu vinu-n barbă, arnăuții-s frînți prin iarbă. Numai aga cere tare:
— Să se-ncingă hora mare!.
Dar, deodată-n zare, iată, Miu cu întreaga-i ceată!... Și se-nvîrte, timp de-o oră, mai aprinsă, altă... horă...
Fără arme, fără feste, iată-i că servesc la mese. Rîd și chiuie haiducii și oftează nepoftiții...

VA URMA

În acest număr:

- *Constelația pionieriei* (pag. 2-5)
- *Excursie pe glob* (pag. 8-9)
- *Galeriile de artă „Cutezătorii"* (pag. 10)

Cutezătorii

REVISTĂ
SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL
NAȚIONAL
AL
ORGANIZAȚIEI
PIONIERILOR

JOI, 1 NOIEMBRIE 1973
ANUL VII (319)

16 pagini, 1 leu

44

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

ZALĂU 500

În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, au avut loc, în dimineața zilei de duminică, 28 octombrie, festivitățile prilejuite de împlinirea a 500 de ani de existență documentar atestată a orașului Zalău, localitate cu un bogat trecut istoric ale cărei destine sînt strîns legate de lupta întregului popor român pentru libertate și progres social, pentru înfăptuirea aspirațiilor sale naționale, de activitate însuflețită ce se desfășoară astăzi pentru edificarea socialismului pe pămîntul patriei.

Oameni de toate vîrstele, numeroși pionieri au întîmpinat, pretutindeni în orașul Zalău, pe secretarul general al partidului cu dragoste și recunoștință. Aproape întreaga populație a Zalăului precum și mii de cetățeni ai comunelor din împrejurimi — români și maghiari înfrățiți în muncă și în idealuri — au participat la Adunarea populară consacrată împlinirii a cinci secole de existență a orașului.

La aniversarea semimileniului acestei așezări din inima Sălajului, Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România a conferit prin articol unic orașului Zalău Ordinul «Steaua Republicii Socialiste România» clasa I.

ÎN CADRUL CONCURSULUI «PIONIER ÎN FIECARE CLIPĂ», CORESPONDENȚII NOȘTRI TRANSMIT:

Colega noastră și detașamentul

«TOȚI PENTRU UNU, UNU PENTRU TOȚI»!

Eram cu toții bucuroși că ne revedeam după o frumoasă vacanță. Prima zi de școală, în fiecare an, este parcă altfel, deosebită, emoționantă. Vorbeam cu toții, povesteam, ne arătam unul altuia mici «trofee» ale vacanței. Doar Maria Grădinaru, una dintre cele mai bune și vesele fetițe ședea tăcută, chiar abătută. Am încercat s-o atragem în veselia generală și, oarecum, am reușit. Numai că zilele următoare, ea părea tot mai neliniștită, mai necăjită deși își făcea conștiincios datoria de elevă. Am încercat să-i aflăm necazurile. Tatăl său era bolnav în spital, iar mama era nevoită să-l îngrijească acolo. Maria ne-a mărturisit că ar trebui să lipsească cîteva zile de la școală. Altfel, întreaga recoltă de pe parcela familiei lor rămîne neculeasă.

Ne-am sfătuit cu tovarășa comandant — instructor, Ofelia Gherman, și încă de a doua zi i-am făcut cu toții o «vizită» colegei noastre. Vă închipuiți poate și scopul acestei vizite. Pregătiți cu tot ceea ce era necesar ne-am apucat de treabă. Mariei nici nu-i venea să creadă că lăzile, coșurile se pot umple atît de repede cu sfeclă de zahăr, porumb și floarea-soarelui și celelalte culturi pentru îngrijirea cărora părinții ei munciseră o vară întreagă. Colega noastră era așa de emoționată încît ochii ei erau mai mult în lacrimi. Și-atunci, am început să glumim, să cîntăm. In curînd, Maria deveni iarăși colega și prietena noastră cea veselă.

SORICA BULIGA,
cl. a VII-a, Școala generală Panaitoaia,
com. Avrămeni,
jud. Botoșani

REZULTATELE CONCURSULUI „Trofeele VACANȚEI”

La cererea unui mare număr de cititori, revista noastră a relansat — în numărul 23 din 7 iunie a.c. — într-o nouă formulă, unul dintre concursurile care s-au bucurat de un deosebit succes — «Trofeele vacanței». Întrecerea s-a desfășurat între 21 iunie și 15 septembrie, așadar în perioada vacanței de vară, timp în care fiecare participant — posesor al «Pașaportului Cutezătorii '73» — a pornit în drumeții și excursii pe cărările patriei, pentru a-i cunoaște bogățiile și frumusețile. «Ambasadorii» aceștia au străbătut itinerarii interesante, locuri de rezonanță istorică și vetre folclorice, au cunoscut îndeaproape viața, tradițiile și obiceiurile poporului român, marile realizări ale zilelor noastre; au desfășurat o fructuoasă activitate de investigare științifică și literar artistică, așa după cum o dovedesc jurnalele de bord, culegerile de folclor, albumele cu fotografii și ilustrate, desenele și hărțile trimise redacției, precum și documentele, obiectele de artizanat, ierbarele și colecțiile de roci, pe care le-au dăruit colțurilor muzeistice din școala în care învață.

Iată-ne în finalul acestui concurs, un final bogat în rezultate. În urma studierii lucrărilor primite la redacție, juriul a decis acordarea următoarelor premii:

PREMIUL I: *Viorel Moga*, clasa a VII-a, Școala generală din satul Mineri, comuna Filipeștii de Pădure, județul Prahova și *Vasilică Ancuța*, clasa a VII-a, Școala generală nr. 3 Cisnădie, județul Sibiu — cîte o *bicicletă «Pegas»* și medalia «Expedițiile Cutezătorii».

PREMIUL II: *Irina Vancu*, clasa a VI-a, Școala generală nr. 2 Caracal, județul Olt și *Sorin Eugen Dragomir*, clasa a IV-a, Școala generală Provița de Jos, județul Prahova — cîte o *bicicletă*.

PREMIUL III: *Silviu Poenaru*, clasa a IV-a, Școala generală nr. 24 Iași; *Carmen Forțiu*, clasa a VII-a, Școala generală nr. 25 Oradea; *Irina Țîră*, clasa a VII-a, Școala generală nr. 56 București *Mircea I. Popa*, clasa a VII-a, Școala generală nr. 164 București; cîte o pereche de rachete de *tenis cu seturi de mingi*.

Concurenții clasați pe primele opt locuri mai primesc în mod excepțional diploma «Expedițiile Cutezătorii».

Premii speciale:

Florin Ene, clasa a V-a, Liceul Berești, județul Galați; *Ștefan Leonard*, clasa a V-a, Școala generală nr. 12 Brăila; *Dragoș Budeanu*, clasa a VI-a, Școala generală nr. 98 București; *Daniel Pop*, clasa a VI-a, Școala generală nr. 1 Cluj; *Vasile V. Petrovici*, Liceul de prelucrare a datelor, Iași; *Cristian Solacolu*, clasa a VIII-a, Școala generală nr. 85 București: cîte un *sac de dormit*.

Nicoleta Caucan, clasa a VI-a, Școala generală nr. 8 Bîrlad, județul Vaslui; *Mirela Păpurică*, clasa a VIII-a, Liceul Feldioara, județul Brașov; *Victoria Porfire*, clasa a VIII-a, Școala generală Chendrea, județul Sălaj, *Manuela Vancu*, clasa a III-a, Școala generală nr. 2 Caracal, județul Olt: cîte o pereche de *rachete de tenis «Badimington»*.

Virginel Dumitrescu, clasa a VIII-a Școala generală Pietroșani, județul Teleorman; *Radu Alexandru Pintilie*, clasa a VI-a Școala generală nr. 23 Iași, *Sorin Bujor*, clasa a V-a, Școala generală Rugășești, comuna Cășeiu, județul Cluj: cîte un *arc cu seturi de săgeți*.

Mimi Mocănescu, clasa a VII-a, Școala generală Cojasca, județul Dîmbovița; *Carmen Draciov*, clasa a VII-a, Școala generală nr. 6 Turda, județul Cluj; *Nicoleta Tănase*, clasa a VI-a, Școala generală nr. 11 Pitești; *Athena Teoharide*, clasa a VII-a, Liceul nr. 14 București; *Lavinia Chiriac*, clasa a VI-a, Școala generală nr. 1 Buftea, județul Ilfov: cîte o *minge de volei*.

Radu Solacolu, clasa a VIII-a, Școala generală nr. 85 București; *Marin Semen, clasa a VIII-a*, Școala coordonatoare Cireșu, județul Mehedinți; *Liviu Iftode*, clasa a VIII-a, Școala generală nr. 1 Sibiu: cîte o *minge de fotbal*.

Mențiuni:

Cristina Iarbă, clasa a VI-a, Școala generală nr. 25 București; *Liliana Amaxiomoaiei*, clasa a VII-a, Școala generală nr. 11 Iași; *Carmen Liliana Badale*, clasa a VI-a, Școala generală nr. 1 Rădăuți, județul Suceava; *Petrică Dobre*, clasa a VI-a, Școala generală Cîlnic, județul Caraș-Severin; *Florin Roșu*, clasa a VIII-a, Școala generală Malu Mare, județul Dolj: *cărți și cîte un breloc «Cutezătorii»*.

Cînd a sosit în redacție acel plic voluminos, am fost cu toții nerăbdători să aflăm ce conține. Și, deîndată ce el a fost desfăcut, ne-am aflat alături de chipuri vesele de copii, de meleaguri însorite, livezi bogate, școli luminoase. Fotografii, foarte multe fotografii însoțite de scrisori. Citindu-le ne-am dat seama că pionierii din județul Bacău răspundeau invitației noastre de-a ne scrie despre ceea ce socotesc ei mai frumos în viața lor pionierească. Și iată că acum ne aflăm în fața unei adevărate avalanșe de informații, de cifre, de nume de copii și localități, de rugăminți ca nu cumva să fie omisă una sau alta dintre activitățile descrise. Nu lipseau nici desenele și poeziile. Greu de ales!

Am numărat pînă la 69. De ce tocmai 69? Pentru că atîtea scrisori trimise de prietenii noștri vorbeau despre tot atîtea noi ateliere școlare. Și, fie că rîndurile pe care le citeam erau expediate din Gîrleni sau Poiana Sărată, din Berești sau Schieni, din toate, fără excepție, se putea afla că pionierii au fost deosebit de harnici, că alături de constructori ei au ajutat cu însuflețire la terminarea grabnică a construcțiilor. Brigăzi de muncă patriotică dotate cu unelte, cu... cîntece și veselie au fost prezente și pe șantierele construcției celor 128 noi săli de clasă din Racova, Glăvănești, N. Bălcescu, Brustureasa, Horgoști. Acum totul este gata, iar în băncile noi stau, plini de mîndrie, «ajutorii de constructori». Este lesne de înțeles că nimic nu se zgîrie, nici cea mai mică pată nu se face.

E. MĂNESCU

(Continuare în pag. 4)

80 000 de steluțe strălucesc în... CONSTELAȚIA PIONIERIEI '49-'74

25
CUTEZATORII

Aceștia sînt pionierii care în vară,în frumoasa tabără de la Valea Uzului, au participat la lucrările reunite ale forumurilor județene din Bacău și Galați.

STUDIO

Adunarea de detașament, exercițiile din cadrul acțiunii pentru apărarea patriei și multe alte momente specifice pionieriei pot fi surprinse în plină desfășurare în momentele caracteristice, fără intervenția fotografului, fără atragerea atenției celor fotografiați.

Dar, este de preferat să se aleagă un detaliu, un fragment în așa fel ca imaginea să devină mai apropiată, mai autentică.

Nu trebuie însă să negăm valoarea pe care o pot avea ansamblurile, mai ales atunci cînd elementul principal este amplasat într-o ambianță propice. Intențiile artistice, personalitatea și măiestria autorului se demonstrează într-o imagine prin alegerea cea mai potrivită a «detaliului semnificativ» care exprimă în mod concentrat ideea întregului. Fotografia de sus, realizată de Florin Ene din București, după cum vedeți, a reușit să sublinieze, în această situație, ceea ce este mai specific.

La fotografia de arhitectură, peisaj, alegerea este întrucîtva mai ușoară. Însă la subiectele în mișcare, pe care voi le întîlniți la tot pasul, în afară de «detaliul semnificativ», trebuie să găsiți și «momentul semnificativ», adică punctul culminant al întregii desfășurări a mișcării. La fotografierea colegilor se recomandă să se urmărească și să se studieze gesturile și atitudinea lor caracteristică.

PROFESORUL BLITZ

«STUDIEREA ADVERSARULUI» — FOTOGRAFIE REALIZATĂ DE FLORIN ENE, BUCUREȘTI.

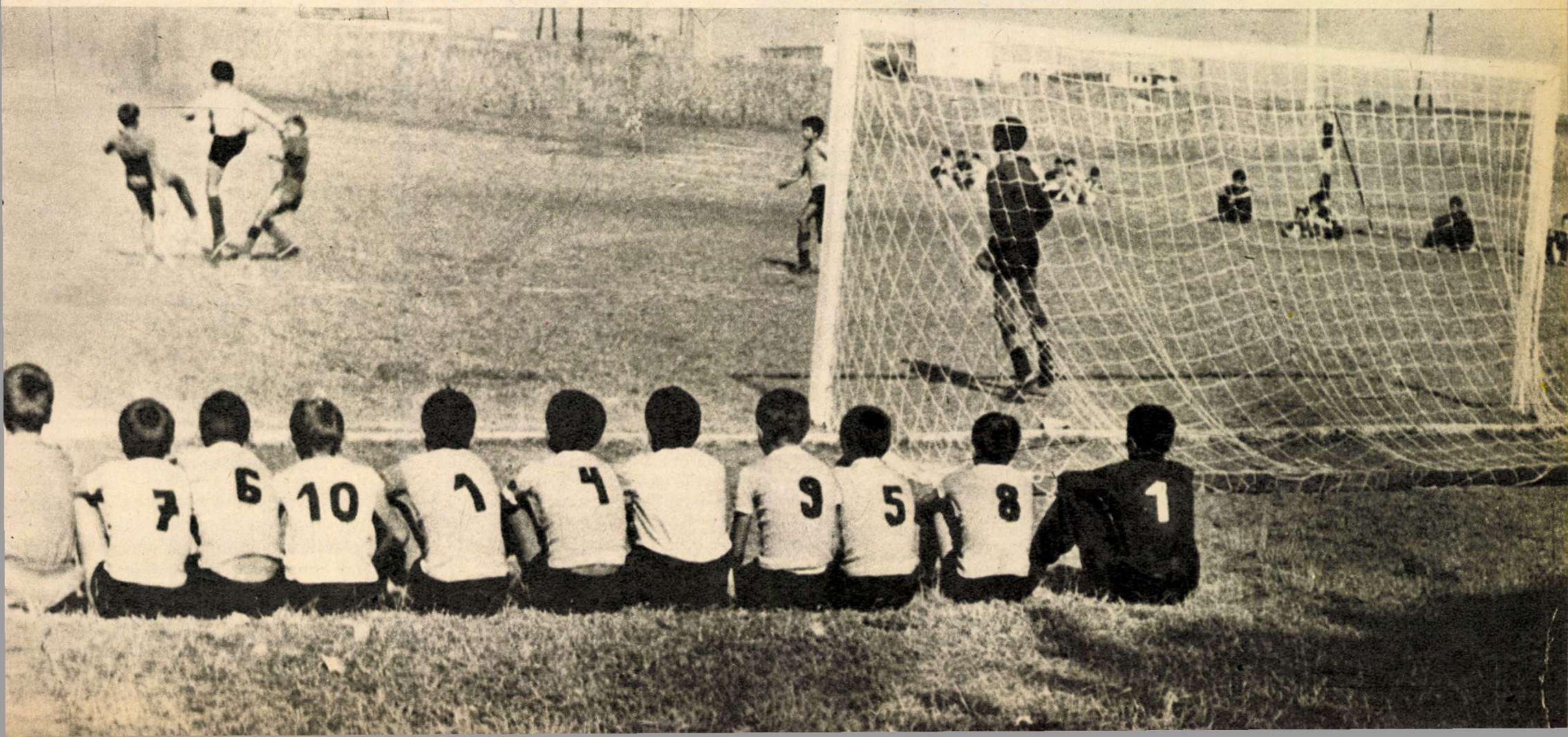

(urmare din pag. 3)

În vara aceasta, mii şi mii de copii din judeţ şi-au petrecut minunate zile de vacanţă în tabere. Nimic deosebit, s-ar putea spune. Pretutindeni în ţară aşa s-au petrecut lucrurile. Numai că, de data aceasta prietenii băcăoani se laudă, pe bună dreptate, cu 9 tabere noi, amenajate prin resurse şi muncă proprie la Poiana Sărată, Buda, Crînget, Tescani, Scutaru, Cleja, Motoşeni, Sagura şi Pralea. «În aceste tabere parcă totul a fost deosebit, mărturisesc mai mulţi pionieri. Nu ne simţeam străini de nimic, toate am fi vrut să le facem noi singuri, ca adevăraţi gospodari, începînd de la programul de activităţi şi pînă la... mîncare. De altfel, în mare măsură am şi reuşit aceasta».

*

O nouă grădină botanică la Prăjeşti, o seră de flori la Căiuţi, numeroase baze sportive complexe amenajate în ultimul timp, intensa participare a pionierilor şi în această toamnă la recoltare, la culesul fructelor de pădure şi a plantelor medicinale, toate acestea vorbesc despre hărnicia şi dragostea copiilor acestui judeţ pentru muncă, pentru locurile natale, pentru şcoală. Şi, dacă n-a fost posibil să redăm tot ceea ce ne-au scris prietenii din această frumoasă parte a Moldovei, pe viitor revista va publica noi şi interesante acţiuni despre care pionierii băcăoani ne-au şi informat că le pregătesc în cinstea sărbătoririi celei de a 25-a aniversări a Organizaţiei pionierilor.

80 000 de steluţe strălucesc în... CONSTELAŢIA PIONIERIEI

25
CUTEZATORII
'49-'74

▲ În fiecare toamnă, ca de altfel în toate anotimpurile, Şcoala generală nr. 5 din Bacău arată ca o floare.

◀ Pionierii Şcolii generale nr. 15 din Bacău au hotărît ca încă din prima zi de şcoală să se împrietenească cu micii şcolari din clasa I. De aceea, ei le-au pregătit cadouri lucrate de mîinile lor.

Poate scrie şi despre noi în «Cutezătorii»? ▼

Cutezătorii

RADAR PIONIERESC

Felicitări celor 29 curajoşi care au contribuit la salvarea unor vieţi omeneşti şi bunuri materiale şi care poartă cu cinste înalta distincţie pionierească «Cutezătorul»

❋

Se pare că fetele vor să egaleze numărul băieţilor din cercurile tehnice, arătîndu-se tot mai preocupate şi doritoare să activeze în cele 405 cercuri tehnico-aplicative. În felul acesta, peste 22 000 de meşteri, fete şi băieţi, au realizări din ce în ce mai mari.

Le dorim tuturor succese în concursul «Minitehnicus»!

❋

Se vorbeşte mult despre cei 15 000 de pionieri din judeţ care şi-au alcătuit, în vederea excursiilor, a drumeţiilor, interesante itinerarii, multe dintre ele deja străbătute, în vederea cunoaşterii trecutului de luptă şi izbînzi ale poporului nostru. Aşteptăm, cît mai curînd, veşti, noutăţi, amănunte.

❋

Campioană naţională pe anul 1973, cucerind «Cupa speranţelor», reprezentativa de minifotbal a municipiului Bacău se antrenează serios la... învăţătură. Numai aşa vor putea fi într-adevăr reprezentativi şi anul viitor.

❋

Sînt speranţe că în curînd despre Racova, Ghimeş şi Motoşeni se va vorbi nu numai ca despre nişte comune cu oameni harnici, dar şi cu renumiţi înotători. Şi nici nu s-ar putea altfel dacă aşa au hotărît pionierii de aici. Deocamdată, ei sînt în curs de amenajare a bazinelor, dar se şi gîndesc la viitoarele întreceri şi competiţii de nataţie.

❋

A trecut ceva timp de la deschiderea noului an şcolar. Nu prea mult, e adevărat, totuşi suficient pentru ca să se poată vedea şi constata, printre altele, şi cum aţi «demarat» voi, pionierii şi şcolarii, în domeniul activităţilor sportive din timpul liber, cu ce anume vă prezentaţi, în momentul de faţă, la startul pe care l-aţi luat pe «autostrada» sportului.

În această idee am vizitat două şcoli generale din judeţul Dîmboviţa. Şi ceea ce am văzut şi-am constatat noi la faţa locului, puteţi afla din rîndurile de mai jos.

DUPĂ O TREABĂ BUNĂ, O JOACĂ PE POTRIVĂ

În Şuţa-Seacă, de cînd e satul sat, copiii s-au jucat ba într-un fel, ba într-altul. În ultima vreme au apărut chiar şi unele jocuri sportive noi — cîte se văd pe la televizor, cîte au mai adus cu ei noii profesori sosiţi la şcoală — dar terenuri de sport, «de-adevăratelea», nu erau.

Şi ce mare lucru e un teren de sport! După ce-ai jucat fotbal, handbal sau volei pe un fel de terenuri improvizate, denivelate, şi te trezeşti deodată pe unul «cum scrie la carte», trebuie să ai sînge rece ca să nu te fîstîceşti. E ca şi cum te-ai pomeni dintr-o dată în sala unui palat ca-n poveşti şi pe jilţ, în faţa ta, stă cineva care seamănă leit cu prietenul tău Georgică, dar e îmbrăcat în straie împărăteşti, ba şi cu mustaţă, şi are un aer foarte solemn. Poţi să juri că e Georgică, amicul tău de peste drum, dar tot te fîstîceşti. Şi uite aşa, la început de fîstîceală, driblingul nu mai merge, pui un stop de se ruşinează bocancul, mai pe urmă însă, ehei, mai pe urmă totul merge strună. Joaca tot joacă rămîne, dar parcă-ţi vine aşa, să iei lucrurile mai în serios, ba îţi vine chiar un pic de semeţie.

Da, da, mare lucru e un teren de sport!... Iar cînd acesta este făcut şi de mîna ta, semeţia îţi vine cu siguranţă. După atîta treabă — cules de măceşe pentru... procurarea de fonduri necesare, căratul pămîntului cu căruţul, mînuirea cazmalei, lopeţii, greblei — iat-o pe *Măriuca Tudose* ridicînd pretenţii legitime şi perfect rezolvabile: să treacă de la fotbalul de-a valma cu băieţii, la înjghebarea unei echipe a fetelor. Operaţiile de constituire a neînfricatei echipe sînt în toi şi rezultatul lor aşteptat cu emoţie...

Marius Burtescu e comandant de detaşament şi un animator inimos al sportului printre colegii săi. El îi spune atletismului (probei de sprint) «de-a alergata», dar puteţi fi siguri că de-acum, de cînd cu noul complex sportiv, o să-i spună atletismului pe numele său. Vorba ceea: «la casă nouă, obiceiuri noi». E însă necăjit că a trecut vara şi nu mai poate înota nici el, nici alţi copii, în bazinul amenajat tot de ei pe Valea Şuţii. Aşa că în programele de activitate trebuie gîndite acţiuni potrivite cu vremea.

Mă rog, «potrivite cu vremea», dar asta nu înseamnă «încropite după cum devine vremea», cum parcă am auzit eu că se mai face pe-aici.

Adrian Giacăr e încă mic, într-a IV-a, dar cu timpul va învăţa că şi activităţile sportive, ca oricare altele, trebuie planificate, pregătite din vreme. Iar un comandant de detaşament ca el, oricît de mic ar fi — mai ales cînd este şi-un înfocat polisportiv — nu poate să uite să chibzuiască bucuriile spor-

CU CE VĂ PREZENTAȚI LA Start?

tive ale colegilor săi tocmai la adunarea de detașament. Mai ales că de acum, cu un așa complex sportiv la dispoziție, mai mare plăcerea să faci planuri. Nu-i așa, Adriane?

ȚINEȚI-L BINE, BĂIEȚI, CĂ DOAR EL V-A MAI RĂMAS!

Zi de toamnă în Lucieni, sat frumos, cu șoseaua principală lungă și ondulată ca într-un labirint. Oameni harnici, case frumoase...

Școala, retrasă puțin în curba șoselei, vuiește de larmă. E pauza «binecuvîntată» a «schimbului» dintre cei mici (de dimineață) și cei mari care, ispitiți de frumusețea zilei și de... pofta de minge, au venit la școală cu o jumătate de oră mai devreme.

În spatele școlii, strașnic meci de fotbal, fond sonor adecvat. Pe margine, lume multă. Înainte de ora de fizică amintirea unui luft pe cinste îți face parcă viața mai ușoară.

Elenă Toma dintr-a VII-a zice că a văzut destule lufturi «d-astea». Fiindcă a tot văzut fotbal — bineînțeles, ca toate fetele, mai mult pe margine adică. Ea ar vrea să joace handbal. Ea și multe alte colege. Dar, pînă una alta, deocamdată, școala n-are profesor de educație fizică. Uite că n-are și oricît de mult te-ai bizui pe forțele tale tot trebuie să te mai învețe cineva care știe. Și fiindcă, după cîte înțeleg, prin programele de activități întocmite la adunările de alegeri s-au «strecurat» cam prea puține activități sportive, unii pionieri își rezolvă pasiunile cum pot, cum... dă norocul.

Lui *Vasilică Ciobanu* dintr-a V-a norocul i-a surîs mai dulce: are el un văr, care văr are un frate mai mare, care frate lucrează la uzină la Tîrgoviște, unde are un prieten. Ce mai tura-vura, Vasilică și ai lui prieteni s-au procopsit cu niște rachete de tenis «made în uzină». Și-au purces băieții să ferchezuiască un maidan, i-au pus fundițe, i-au făcut benghiuri cu var și gata: avantaj serviciu! Dar ceilalți...?

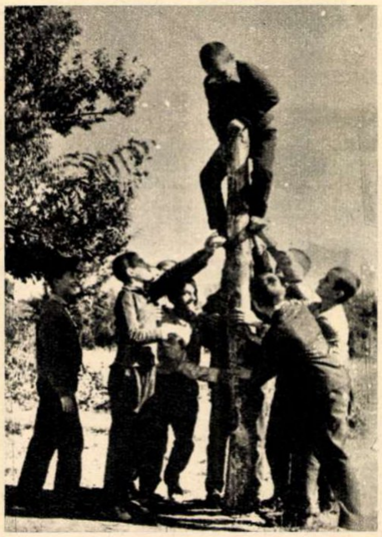

Marioara Petrache tocmai se ferește cu promptitudine de-un șut care a luat-o razna. Și-mi spune că se poate, se poate foarte ușor face și sport organizat. După ore, din inițiativa lor, pionierii detașamentului cer mingiile de la cancelarie și se joacă. Tot la fel, pe vreme urîcioasă cer șahurile și fac concursuri. Și tot singuri fac concursuri de atletism. O veste foarte bună: băieții și fetele dintr-a VI-a și a VII-a fac din ce în ce mai mult atletism și gimnastică! Asta înseamnă că s-a trecut mult dincolo de mentalitatea: «o minge, un maidan, 4 la 4 și... dă-i bătaie!». Dar...

Dar tocmai cînd era să-mi închid carnețelul de note cu o dantelă roz și cu-n zîmbet de mulțumire, o zarvă iscată pe «teren» îmi atrage atenția: «A fost gol! «Ba n-a fost! «Ba a fost...» Mă uit mai cu atenție și-mi dau seama de «problemă». Nici «cel mai cel» dintre arbitrii n-ar putea să știe precis dacă a fost sau nu gol, pentru că poarta... n-are bare.

Ba nu, minți, că are una. Care, în lipsa celorlalte două, e pur și simplu un stîlp fără rost. În partea opusă însă e poartă în regulă. Ceea ce înseamnă că odată o fi fost poartă zdravănă și aici. Dar acum nu mai este. A fost dar nu mai este. S-a... terminat.

Îmi vine ideea să-i întrerup puțin pe vajnicii combatanți (cîtă îndrăzneală mi-a trebuit, nu vă mai spun) și să-i întreb așa, din senin: «Care dintre voi știe de cînd nu mai aveți bare la poarta de fotbal de-acolo?».

Băieți vînjoși și îmbujorați de joacă, au ridicat inocent din umeri. O fetiță sesizează momentul și riscă un pronostic: «Cam de vreo trei luni». Băieții ce-i vînjoși și îmbujorați ridică iar din umeri. Întind gluma și-i rog să înconjoare cu toată dragostea și grija lor «prețiosul» stîlp rămas în picioare. Unul dintre ei, zelos tare, se urcă pînă-n vîrf. Zelos și eu, apăs pe declanșatorul aparatului de fotografiat. Și-mi zic în sinea mea... ceea ce am scris în subtilul acestui reportaj: «Țineți-l bine, băieți, că doar el v-a mai rămas!»

P.S. Cînd singuraticul și neajutoratul stîlp, prin hărnicia voastră, va redeveni bara unei porți de fotbal, să ne anunțați. Aparatul nostru de fotografiat va publica prompt și bucuros o... erată la ceea ce am scris acum.

*

Concluziile vă lăsăm să le trageți singuri. Ne permitem, totuși, în încheiere, să vă reamintim un lucru pe care îl știți cu toții, numai că pe ici, pe colo, unii dintre voi îl mai uită (așa cum ați constatat, în parte, și din rîndurile de mai sus): anume că pentru a desfășura o cît mai bogată și mai folositoare activitate sportivă în cadrul detașamentelor și-al unităților (și trebuie să desfășurați cu toții o asemenea activitate!) este necesar să aveți unde (pe ce, de fapt) și cu ce; chiar dacă aveți unde și cu ce, tot mai trebuie ceva — multă inițiativă și o bună planificare de perspectivă, cu alte cuvinte o cît mai bună organizare a acestei activități.

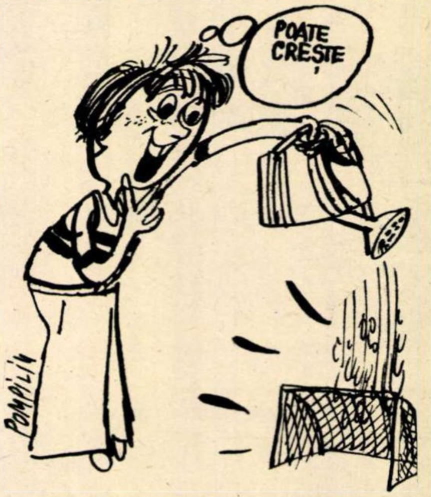

La voi, în detașament, în unitate, cum stau lucrurile din acest punct de vedere? Nu-i neapărat nevoie să ne răspundeți nouă, ci... vouă înșivă, pentru ca acolo unde e cazul să știți ce aveți de făcut în... următoarele zile, în următoarele luni.

ILIE TRAIAN

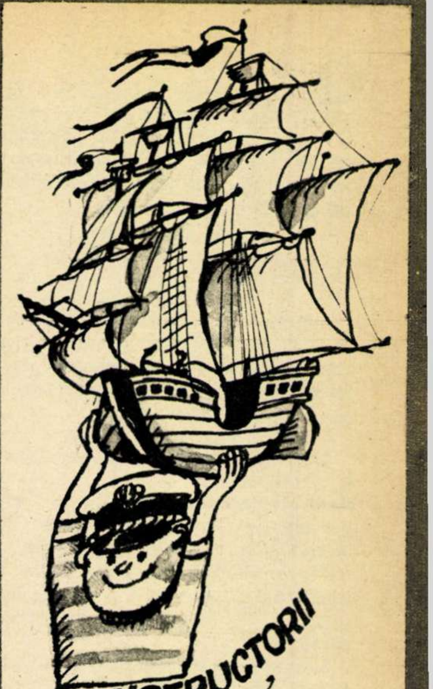

CONSTRUCTORII DE NAVE DIN MĂICĂNEȘTI

E adevărat că Rîmnicul trece pe la Măicănești, (sat din județul Vrancea), dar tocmai aici și-a găsit să se facă cît mai neobservat. Asta însă nu i-a împiedicat pe pionierii de la Școala generală din acest sat să-și dezvolte cu succes pasiunea: navomodelismul. Conduși de tovarășul învățător M. Galbenu, ei construiesc și cîștigă concursuri. Știu o mulțime de lucruri despre vapoare, și nu e de mirare că anul acesta au luat locul II, pe echipe, la concursul pe țară de la Galați. Voicu Stoica a obținut locul II cu o vedetă torpiloare, iar Cornel Rizea s-a clasat pe locul III cu velierul mare. Fănica Nistor a construit un autopropulsat civil cu o elice și a început să se rușineze că nu știe să înoate, ca și buna ei prietenă Livia Popa, altă membră a cercului. Să sperăm că o să le învețe băieții, Gheorghiță Romică sau Octavian Sima, sau, și mai bine, Narcis Galbenu care, deși abia e în clasa a cincea e și înotător și constructor de.. înaltă clasă. Tot timpul aleargă prin atelier de la un pionier la altul și le dă sfaturi, fie că vor, fie că nu.

Au venit aici, în micul atelier al școlii, au muncit și au cîntat și în cele din urmă au luat premiul. Se bucură și privesc la modelele de pe perete, planuri amănunțite și dificile pe care au de gînd să le realizeze Au căpătat o răspundere, trebuie să mențină prestigiul cercului și au toată încrederea că vor izbuti. La început se îndoiau. Degeaba își spuneau că dacă vor avea grijă să respecte indicațiile și să mărească corect la scară, nu vor greși. Tot au avut emoții mari. Apoi însă au văzut că ceea ce a ieșit din mîinile lor merge pe apă. Că au reușit. În ciuda faptului că Rîmnicul, care trece pe lîngă ei, nu-i prea bagă în seamă...

LUMINIȚA CIOBOTARU

RALIUL

POVESTIRE DE MIHAELA MONORANU

Oare cum vine asta «cea mai bună clasă din școală» se întreba în mintea lui Ovidiu și sprîncenele i se ridicară sus de tot. De atîta plictiseală, Roman cel măruntel din fața lui se întoarse peste bancă! Îl întrebă în șoaptă:

— Ce-ai visat azi noapte?

Pe nimeni nu interesează ce-a visat altcineva. Chiar și pentru cel care l-a visat, un vis e o ceață, nu-i nimic adevărat,darămite pentru cine ascultă? Oare cei care se încăpățînează să-și povestească visurile, nu se descurajează că atunci cînd termină de povestit ascultătorul întreabă «care cîine?»

— Eu am visat că...

«Nu mă interesează» se gîndi Ovidiu. Își aminti ce visase el însuși. Un tramvai. Parcă urca un deal cu iarbă și flori. Mergea așa, prin iarbă, fără șine. Se făcea că el, Ovidiu, era și în tramvai, dar și în afară, privindu-l din urmă, adică din vale. Visul pîlpîi o clipă în mintea lui și se stinse. Se întrebă chiar dacă-l visase cu adevărat.

Sunase de cîteva minute. Pe hol se mai auzeau zdupăituri de pași, uși trîntite la repezeală. Un glas subțire de băiat: «cine zice ăla e!». Clasa a șaptea «cea mai bună din școală», zîmbi cu îngăduință, asemenea alergători erau pentru ea o amintire, ce-i drept, nu prea veche, de vreo săptămînă.

— Mi-e frig, eu închid geamul! — spuse Manole.

— Închide-l!

— Nu-l închide.

— Pune-ți căciula pe cap! strigară care mai de care, bucuroși că s-a ivit un prilej de gălăgie. Prea multă scorțoșenie. Mîndria adevărată de a fi o clasă lăudată se însoțea cu un fel de stinghereală. Clasa a șaptea se găsea acum în neobișnuita situație de a constata că, după cum se vede, o laudă este la fel de greu de purtat ca și o mustrare. De mustrare poți să uiți îndreptîndu-te, dar de laudă nu mai scapi niciodată. Înainte de a se deschide ușa, la sfîrșitul orelor, Mariana se repezea și ștergea tabla: dacă cineva făcuse acolo vreo greșeală nu cumva să o vadă cei din alte clase care, chipurile, numai grija asta o aveau. Nici o hîrtiuță pe jos. Cuierul de haine în cea mai mare ordine. Parcă era un fel de conspirație.

Dar cine știe cum s-o fi văzînd o clasă bună din cancelarie, se gîndi Ovidiu. Poate așa... ca un fel de ființă unică, un soi de vietate cumsecade cu saizeci și patru de picioare! In ceea ce îl privea, știa că două sînt numai ale lui. Oricum, dacă ai fost lăudat nu-ți face nici o plăcere să produci dezamăgiri. Clasa a șaptea trecea de o vreme prin grija asta subtilă, pe care acum o mai risipi puțin Manole, suflînd din toate puterile în capacul stiloului.

— Clasa a șaptea! Liniște — strigă Mariana Loghin din banca întîi. Autoritatea și-o lua din faptul că ședea alături de Mioara, comandanta detașamentului, care era timidă, tăcută, iar vocea ei șovăitoare aproape că-i făcea milă Marianei Loghin. Ea înțelegea că dacă ești șefă, trebuie (și ai și dreptul!) să strigi, să te agiți, să faci ordine! Așa că devenise «vocea» Mioarei. Dacă bunăoară Mioara se ridica pe jumătate din bancă, vrînd să anunțe, cu glasul ei timid că «vă rog, nu uitați, mîine e cor», Mariana o împingea de umăr înapoi, și se ridica ea:

— Clasa a șaptea! Mîine e cor, vai de capul celui care...

— Dați-mi voie pînă afară — spuse Manole și clasa rîse cu un fel de recunoștință. Era plăcut, în atîta cumințenie din care nu se puteau dezmetici, să se mai audă din cînd în cînd glasul vieții celei firești și obișnuite. Oare nu se putea, se gîndea fiecare în capul lui, să fii și bun, și lăudat, dar să și rămîi așa cum ai fost mai înainte?

— Stai la locul tău — porunci Loghin. Nu uita că nu vine tovarășul diriginte, ci tovarășa care-l înlocuiește. Cu atît mai mult noi trebuie să arătăm că sîntem o clasă fruntașă.

— Da' de ce lipsește tovarășul diriginte trei zile? — se interesă Roman.

— Nu-i treaba noastră! — îl puse Loghin la punct.

— Cum nu? Nu e dirigintele nostru!

— Pst! Pst!

Ovidiu se uită la dreapta. Nana își puse obrazul pe pupitru și se uita la el rîzînd. De cînd cu «cea mai bună clasă» avea o expresie de șmecherie, parcă se făcuse o șotie nemaipomenită. O greșeală avantajoasă, pentru toți care, după părerea ei erau, de fapt, niște leneși și niște chiulangii. «I-am dus», cum s-ar zice.

— Bat ai noștri? — șopti ea.

— Habar n-am! ridică ciudos din umeri Ovidiu. Nu știa de ce, dar nu-i plăcea deloc să audă o fată vorbind toată ziua despre fotbal. Ori poate pur și simplu nu-i plăcea s-o audă pe Nana. Că-i «mănîncă» nu știu pe care divizia B. Cotonoaga! Pun gîtul că n-a fost fault. Unde și-l punea? Dacă o fată zice «fault»,

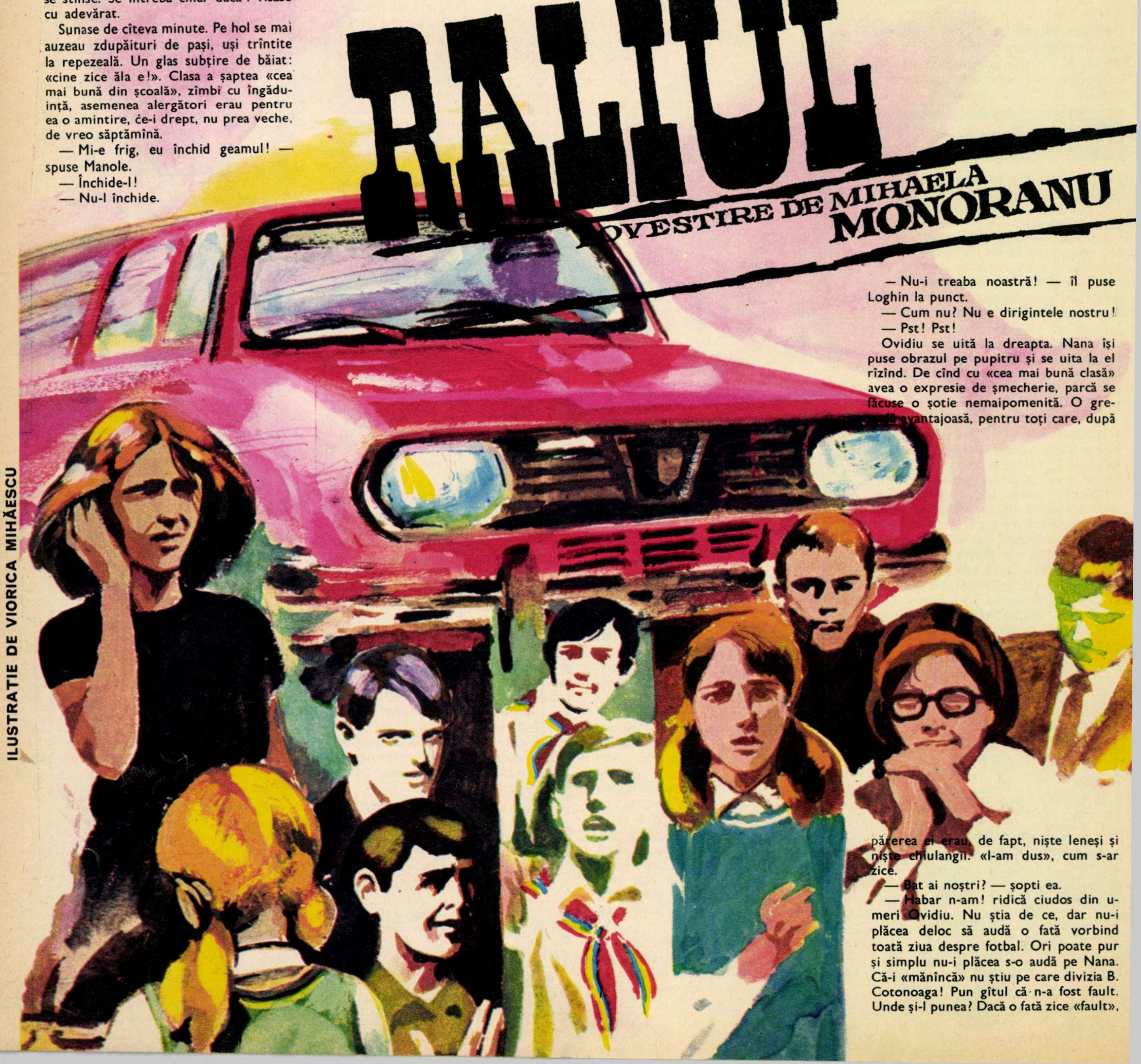

ILUSTRATIE DE VIORICA MIHĂESCU

atunci...

— Nu unșpe metri. Pst! — șopti Nana. O talpă!

Ovidiu scutură din umeri.

— Te-ai înroșit la față — spuse ea.

— De ce să mă înroșesc? se supără Ovidiu și se înroși.

— Te-ai făcut ca o sfeclă. Salată de sfeclă roșie și cartofi prăjiți. Petrache e-n formă?

— Te cred și eu — spuse Ovidiu și se înciudă din nou că nu putuse rezista ispitei de a răspunde. Dar cu Titi, care ședea alături de el, nu se putea vorbi de fotbal. Ăsta citea toată ziua, de dimineața pînă seară, în recreații, în ore, oricînd. Și noaptea. Acum ședea cu toată fața băgată în «După douăzeci de ani». Întorcea foile zmucit, nerăbdător, și din cînd în cînd ridica un cap înspăimîntat, cu ochii roșii: Hă? Cum? Odată Ovidiu îl chemase la el la televizor să vadă un meci. În fața televizorului se striga, se beau cafele, se aprindeau țigările în capătul cu filtrul, era agitație. Jucătorii erau îndemnați foarte serios: «Haide, haide! Acum! Pasează!» Încît mama lui Ovidiu, nedumerită, încerca să convingă în stînga și în dreapta că degeaba strigau, jucătorii tot nu-i aud, «sînt tocmai la Roma». În minutul 85, cînd se înscrise un gol, Titi îi trăgea pe unul și pe altul de mînecă să-i spună și lui «care-s italienii».

— Nu mai vine, hai să facem nițică gălăgie — propuse Manole. Dar gălăgia nu se porni.

— În jurul orei patru trece raliul — zise cu jale Vesa.

— Vezi tu raliu — îl amenință Loghin — ce raliu? Și o împinse de umăr înapoi pe Mioara.

Ușa se întredeschise puțin și Roman fugi într-acolo înroșindu-se. Mama lui îi întinse un pachețel și șopti cu timiditate.

— Alți copii sînt pe-afară (curtea era în partea cealaltă a clădirii, spre miazăzi).

— Lasă... spuse Roman și închise ușa încetișor.

— A sosit brînzoaica. Te-ai înroșit — spuse Nana. Cît e de bizar să spui cuiva care are o emoție «te-ai înroșit». Mai nimerit ar fi să te uiți în altă parte, să te faci că nici n-ai băgat de seamă. Cînd se ducea cu un prieten al lui la cinema, Ovidiu era tare stînjenit uneori. Acel prieten, de îndată ce vedea o scenă mai emoționantă, întorcea capul și se uita, prin întuneric, țintă în ochii lui. De exemplu: șeriful ieșea pe ușă, se oprea viteaz în mijlocul pieții pustii și striga într-o direcție misterioasă: «Joe Cutare, ieși de acolo și aruncă arma. Îți garantez viața». Era normal să ți se zbîrlească părul de emoție. Mai ales de chestia cu viața. Dar atunci, dragul lui prieten, în loc să se uite și el pe ecran, întorcea capul și i se uita țintă în ochi.

Niște răgete, niște urlete formidabile se auziră deodată din depărtare. Vesa țîșni din bancă, dar la porunca Marianei Loghin se așeză înapoi și-și acoperi urechile cu mîinile, de necaz. Din cînd în cînd, cu niște ochi speriați, desprindea mîinile puțin de la urechi, apoi și le acoperea repede, să nu mai se amărască degeaba.

— Fiat 1300... gemea el. Se perpelea rău de tot. Urletele se pierdură, și imediat le urmară altele, apropiindu-se amenintător.

— Dacia 1100! se căină Vesa și căzu sfîrșit cu capul pe bancă. Renault! mai suspină el de cîteva ori, la capătul puterilor. Dacia 1300... Apoi încetară și urletele și suspinele lui Vesa. În schimb, după cîteva clipe, începu să se audă rumoare, pași, glasuri, uși trîntite, urlete de motoare imitate de glasuri omenești. Asta ce era, mă rog?

— Alții s-au dus să se uite! spuse Vesa cu mult reproș. Nici nu-i venea să creadă.

Un băiat băga capul pe ușă și strigă: «Băăă, ia uite-i pe ăștia, care... dar dispăru repede cînd Loghin se repezi din locul ei, printre bănci.

— S-au uitat la raliu! — se dezmetici și Manole.

— Manole! striga Mariana Loghin, împingînd-o de umăr pe Mioara, care nici nu avusese de gînd să zică ceva. Vai și amar de...

Dar se ridicară, toți odată, în picioare, fără să trîntească pupitrele și spuseră «bună ziua» într-un singur glas. Nici nu știuseră cînd intrase tînăra profesoară de geografie de la clasele mici. Stătea cu mîinile încrucișate la piept și se uita cu nedumerire la ei. Cu adevărat: ca la o unică ființă cu șaizeci și patru de picioare. Tot așa se duse pînă în fața clasei și rămase tăcută cîteva clipe. Se vedea că nu-și găsește cuvintele. Se vedea bine cum le caută, să fie cele mai potrivite. «După ce că nu ne-am dus să ne uităm la raliu, își spuse cu dezamăgire Ovidiu, te pomenești că acum o să spună că ne-am dus».

— Clasa a șaptea — încercă profesoara să-și prindă gîndurile de coadă, de unde o fi — voi, clasa a șaptea, oare ce aveți în piept? Inimi sau...

— Tovarășa profesoară, noi... se ridică Loghin.

— Stai jos — spuse ea si dintr-o dată fața i se lumină, probabil exprimarea cea mai nimerită fusese în fine prinsă în capcană. Va să zică trece, cine? Propriul vostru diriginte! Trece el al doilea, în mașina lui cu dungi galbene; cu cască pe cap...

— Cine? strigă speriat Vesa. A cui cască?

...Trece pe lîngă școala lui, toți copiii pe garduri, în grădină, în curte...

— Tovarășul diriginte? — aproape că plîngea Vesa? Al nostru... și numai clasa lui — nuuuu! Ei st...

Vesa ăsta parcă era nu știu cum. Se repezi în fața clasei, pur și simplu își uitase de el, adică într-un fel, nesăbuitul ăsta de Vesa, ce făcea? Îi cerea socoteală profesoarei?

— Ce? De ce? Zicea el, uitîndu-se în toate părțile? Noi de ce n-am fost chemați? Dirigintele nostru? L-ați văzut dumneavoastră?

Vesa ăsta avea uneori niște comportări de te mirai. În timp ce «clasa cea mai bună din școală» se pornise acum pe o hărmălaie în măsură să-i strice toată faima, Ovidiu care avea o înclinare de care se mira el însuși, de a se gîndi întotdeauna la altceva decît se petrecea în clipa prezentă, își aminti ce făcuse odată Vesa. Sora de la cabinetul medical venise să le controleze mîinile și Vesa, împreună cu alți doi băieți fuseseră găsiți cu unghiile netăiate. Cînd ajunse în capătul celălalt al clasei își amintea Ovidiu pe îndelete, asa cum aveau gîndurile lui poftă să-l tragă după ele, sora uitase care fuseseră neglijenții și la cererea ei, cei doi băieți se ridicară morocănoși și stingheriți și-și mormăiră numele. Dar Vesa? El alergase după soră cu mîna ridicată: «Și eu! Eu am unghiile netăiate! striga făcîndu-și loc în fața ei. Pînă în hol se ținuse după ea, strigînd că nu și-a tăiat unghiile. Parcă se temea că se va face vreo listă și el va fi omis. Ca să vezi! Ca să vezi, ca să vezi... se tot dădeau huța gîndurile lui Ovidiu, în timp ce Roman desena pe tablă o ceapă. De ce o ceapă? Aha, pe semne că cea mai bună clasă din școală avea ora de științe biologice.

Dar Mariana Loghin de pe acum se uita la ceapa aceea cu neîncredere. Era urîtă. Trebuia ștearsă de acolo înainte de a se deschide ușa.

VERSURI DE TEOFIL BĂLAJ

Toamnă

Aburi dulci de vinuri crude
Din podgorii neculese,
Şi de închinat la nuntă
pentru tinere mirese.

Soare din căpşuni şi rouă.
Toamnă binecuvîntată,
Iarăşi ai venit să tulburi
Cîntecul de spus în şoaptă.

Ai mutat cărările
Unde-au fost uitările
Şi de unde le furase
Graba fetelor frumoase.

Ai mutat şi umbrele
Rîsul ei şi urmele
Şi-ai lăsat doar liniştea
Să păzească miriştea.

Liniştea dormind cu spicul
Sub mustaţă.
Ca bunicul.

Cîntec

Descălecat din faraoni de fildeş,
Vestiţi doar prin cuţit şi-aurărie
Eu nu mă ştiu şi nu mă vreau cît încă
Bogat mă simt prin nouă visterie.

Mă simt bogat prin soarele, înaltul,
Cald prăbuşindu-şi albul în livezi
La ceasul cînd cărările pădurii
Nutresc singurătatea la amiezi.

Prin faguri, prin cireşe şi prin rîuri —
Cu carnea apei sfîrtecată-n peşte
Mă simt bogat în fiecare vară
In care cîmpul pîinii pîrguieşte.

Bogat prin simplitatea de lumină
A serilor dintr-un cătun de munte,
Cu pruncii lui, cu faima dăscăliţei
Şi cu bătrînii ştiutori de multe.

Mă simt bogat prin tot ce-nseamnă Ţara
Şi sparg lăcatul bucuriei — vara
Să intre lumea.
Cei care-au murit
Trimită-şi pruncii,
De-au trăit cinstit.

1

DE LA MARE

1. Fete din Caucaz.

2. Sub un pinten al Caucazului, orașul Baku se desfășoară ca o uriașă potcoavă de străji și edificii.

3. Turnul vechii cetăți Baku.

4. Vedere din Tbilisi, capitala R.S.S. Gruzine.

5. Dans popular georgian.

3

2

SUHUMI

Nu o dată, aflîndu-ne pe plajele de aur, de vacanță și feerie estivală dintre Sulina și Mangalia, am încercat să distingem în zarea limpede, peste coamele înspumate ale mării, ținuturile răsăritene unde prelungirile munților Caucaz aduc închinare bătrînului Pont Euxin.

Cu acest fior al nostalgiei, ne-am aflat și noi, într-o toamnă tîrzie, pe bolțile răscolite de liniștea Lunii, într-un avion ce — escaladînd rectiliniu prelungirile de vest ale munților dintre Europa și Asia — ne-a adus dintr-o dată la Suhumi, orașul port, la gleznele căruia am reîntîlnit legănarea binecunoscută a Mării Negre.

Peisajul ne este familiar. Numai pădurile, numai munții cu prelungiri încomate de arbori așază lîngă țărm o notă de pitoresc aparte.

În parcul orașului, cu vegetație subtropicală abundentă, cu binecunoscuții palmieri, ficuși, bananieri, cu arbori de camfor și platani, ne primește suflarea vegetală a unui ținut ocrotit prin grija omului. În preajma orașului, pădurile de conifere, flora specifică munților. Și o curiozitate: marea rezervație zoologică, cu cimpanzei veseli și zburdalnici.

Ici-colo, în apropierea orașului, pe cîteva prelungiri leneșe de văi, au fost aclimatizați portocalii, lămîii. Ținutul în care ne aflăm — Abhazia — este renumit în întreaga Uniune Sovietică prin culturile sale de fructe tropicale, prin plantațiile de ceai.

Frumoase stațiuni litorale, precum Pițunda ori Gagra, frumoase locuri montane, precum Rița, pitorești așezări rustice, drumuri ce șerpuiesc felin printre munți năvalnici fac din Abhazia unul dintre ținuturile cele mai îndrăgite ale Uniunii Sovietice și ale Georgiei. Vestitele ape minerale de la Borjomi și Viși sînt binecunoscute și apreciate pînă departe la Moscova sau în Siberia.

Orașul Suhumi are o istorie ce îl apropie de bătrînul nostru Tomis ori de Callatis. Anticul Diosculia are astăzi înfățișarea unui oraș plin de viață, unde se întîlnesc importante căi ale apei, ale pămîntului și ale văzduhului.

La cheiurile sale, privim cu nostalgie peste mare, căutînd în lumina vie a după-amiezii — undeva spre apus — gîtul maiestuos al Dunării, gurile sale încleștate pe coamele mării.

TBILISI

Cea mai frumoasă stradă a celui mai frumos oraș din Caucaz poartă numele unui mare poet — Șota Rustaveli. Și nu întîmplător, întrucît ținuturile acestei țări emană o poezie care se exprimă deopotrivă în cuvinte, în plastică, în felul de a fi al oamenilor. Se spune că aici, în Caucaz, oamenii trăiesc foarte mult. Deși natura e uneori aspră, deși pămîntul este nu o dată arid, a înflorit aici o cultură de cinci ori milenară, au înflorit aici obiceiuri, tradiții pe care locuitorii Georgiei ți le înfățișează cu o deosebită mîndrie.

Sub monumentul eroului național Vahtang Gorgasali, în preajma ruinelor bătrînei cetăți Naricala, lîngă palatul Deredjan, orașul de astăzi cunoaște o trepidație specifică marilor capitale. Și dacă metroul preia o bună parte din fluxul diurn al pietonilor, străzile rămîn totuși adevărate promenade, pentru că într-un oraș ca Tbilisi îți face plăcere să te plimbi pînă și pe cele mai neînsemnate stradele.

Dominat de o înălțime proeminentă, asemeni Tîmpei brașovene, orașul îți desfășoară aici, la Mtatsminda, imaginea panoramică segmentată de acoperișe și străzi, în succesiuni de ocru și verde, a unei cetăți armonioase deschisă înnoirilor.

Cele cinci decenii ale puterii sovietice au adus orașului industrii moderne, importante așezăminte de cultură, o viață înfloritoare. Undeva, în nordul orașului Tbilisi, ne întîmpină, cu un mesaj luminos, prima hidrocentrală electrică construită în Caucaz din indicația lui Vladimir Ilici Lenin. Astăzi în Uniunea Sovietică funcționează hidrocentrale ce întrec de zeci de ori puterea acestor instalații de pe valea rîului Kura, si totusi acesta are parcă o «voce» aparte. Vocea începutului, a romantismului revoluționar.

Departe, în zare, înălțimile munților, împodobite cu zăpezi eterne, depășesc 4 000 de metri. În ținuturile însorite ale văilor se cultivă bumbac, ceai, citrice, vița de vie.

Ne aducem aminte din istorie că pe aceste pămînturi grecii, celebrii argonauți, au căutat cîndva legendara «lînă de aur».

Mirifica Colhidă antică de pe țărmul răsăritean al Mării Negre este azi o vatră pitorească și înfloritoare, într-o țară frumoasă — Republica Sovietică

ACEAȘTĂ GALERIE DE PORTRETE ALE CLASICILOR LITERATURII AZERBAIDJENE A FOST REALIZATĂ DE NAZIM BABAEV, UNUL DIN

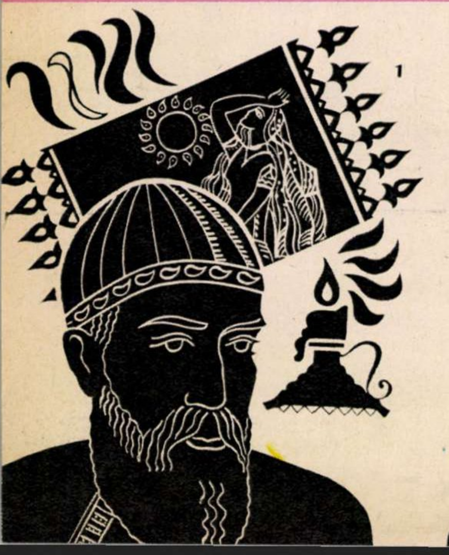
1

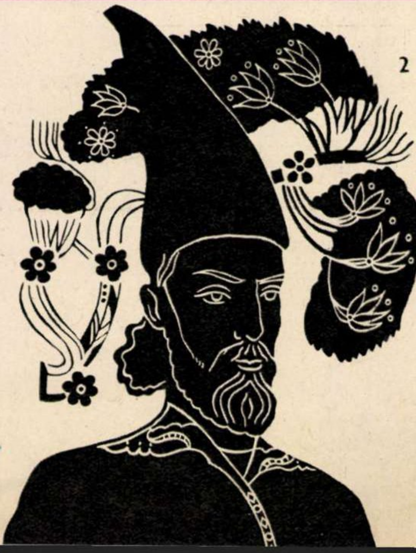
2

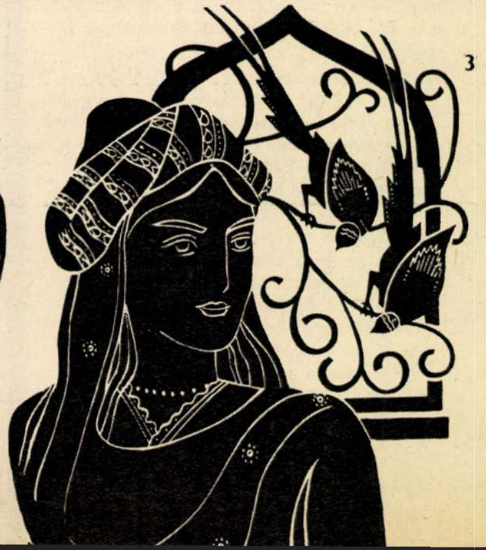
3

*

1. MUHAMMED FIZULII
2. MIRZA ȘEFI VAZEH
3. MEHSETI HANUM GHIANDJEVI
4. NIZAMI GHIANDJEVI
5. MOLLA GHIANDJEVI
6. MOLLA PANAH VAGHIF
7. HURȘID BANU NATEVAN

*

NEAGRA LA MAREA CASPICĂ

NOTE DE CĂLĂTORIE DE M. NEGULESCU

Socialistă Gruzină — ce își trăiește istoria contemporană dezvoltîndu-se umăr la umăr cu celelalte 14 republici frățești ale Uniunii Sovietice.

BAKU

La Baku, ceea ce ne este familiar nouă, oaspeților, nu mai este atît Marea, cît un alt element care ne este foarte apropiat în România — exploatările petrolifere, industria petrochimică. Aici, pe țărmul cu vînturi puternice al Mării Caspice, orașul Baku se desfășoară sub un pinten al Caucazului ca o uriașă potcoavă de străzi și edificii.

Baku este orașul grădinilor și palatelor orientale, al minaretelor, al turnurilor ce perpetuează o arhitectură datînd de acum aproape un mileniu. Florile Baku-ului sînt însă sondele.

Oraș petrolier prin excelență, și înflorind sub semnul acestei bogății a mării, a țărmului caspic, Baku este singurul oraș ale cărui străzi și magistrale se prelungesc deasupra apelor mării. Aici, la zeci de kilometri în largul mării, omul a dovedit că poate să stăpînească avuții altă dată inaccesibile.

În preajma sondelor marine, a înflorit o cetate neobișnuită. În plină mare, întîlnești la tot pasul trotuare, parcaje, restaurante, cantine, hoteluri, magazine, cluburi, biblioteci. Un oraș-satelit unde totuși turiștii sînt rari pentru că — dincolo de orice agrement — aici, pe mare, important este a se munci, a se cîștiga în fiecare clipă bătălia omului cu apele și vîntul.

Am fost și noi oaspeți ai acestui țărm neobișnuit al Mării Caspice, dar cea mai mare bucurie aveam să o trăim la Școala nr. 80 și la Palatul pionierilor din Baku, unde i-am cunoscut pe copiii petroliștilor și pe educatorii lor. Școala 80, din pasiolok (raionul) V.I. Lenin, este o școală obișnuită, situată într-un cartier muncitoresc. La această școală gazdele ne-au arătat cît de mult se împletește aici, la Baku, frumusețea unor tradiții folclorice, istoria poporului azerbaidjan cu pregătirea celor mai tineri spre a fi la rîndul lor buni stăpînitori ai tehnicii, făurari de frumuseți și bogății ai orașului Baku. Copiii ne-au spus că cea mai mare dorință a lor este să viziteze — așa cum ar vizita, de pildă, o lume făurită de Jules Verne — însuși orașul — interzis lor — de pe mare. Dar pentru a ajunge acolo trebuie să fi atît stăpînitor al tehnicii cît și îndrăzneț, curajos, să ai o bună condiție fizică, pentru că Marea Caspică nu este întotdeauna calmă, iar orașul sondelor, cu magistrale și magazine, este un oraș funcțional, un oraș unde omul își desfășoară munca departe de familie, la înalta tensiune a unei bătălii zilnice cu vîntul și apele.

Interzisă copiilor, originala «cetate a petrolului» de pe cuprinsul mării își deschide însă porțile la vîrsta potrivită, atunci cînd puștanii de azi ajung adevărați meșteri, adevărați viteji, gata oricînd să se alăture efortului eroic al părinților.

5

EPUTAȚII MAEȘTRI AI ARTEI PLASTICE DIN R.S.S. AZERBAIDJANĂ, SPECIALIZAT ÎN LUCRĂRI DE GRAFICĂ.

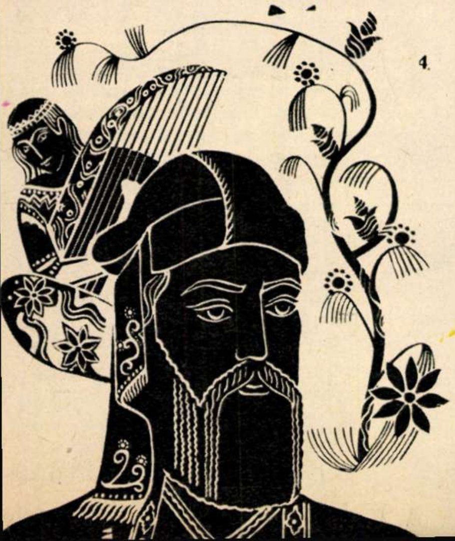

4

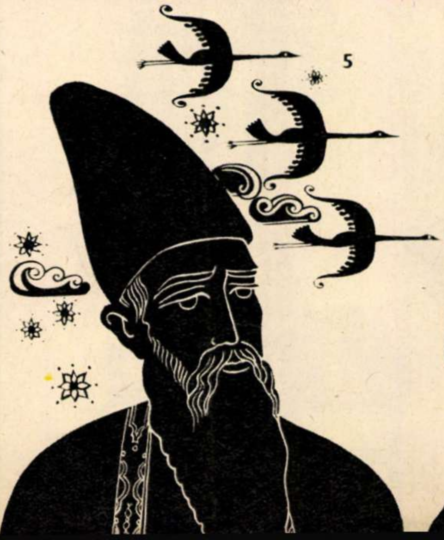

5

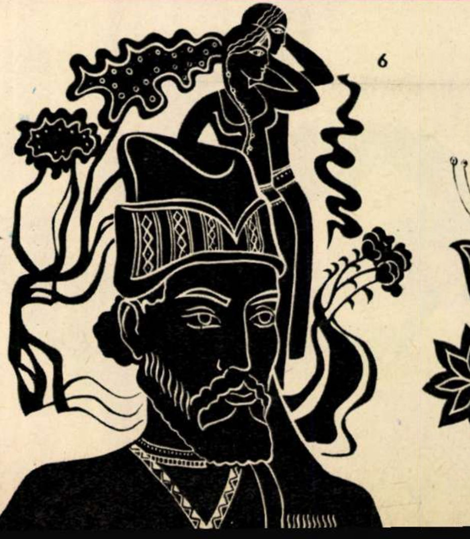

6

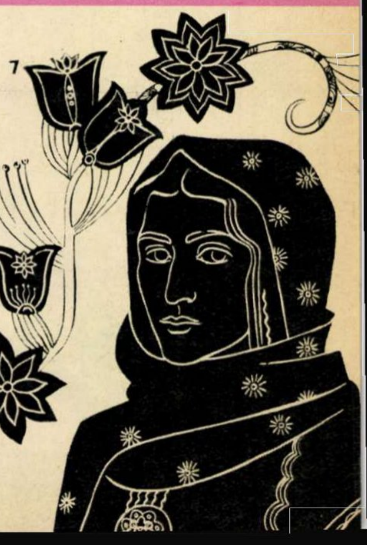

7

Dimitrie Paciurea

Dimitrie Paciurea, de la a cărui naştere se împlinesc 100 de ani s-a născut la 1 noiembrie 1873, într-o suburbie a Bucureştiului.

- A fost întîi elev al Liceului Matei Basarab", iar apoi a a urmat cursurile şcolii de Artă şi meserii, fiind în tot timpul şcolarităţii bursier.
- La vîrsta de 21 de ani primeşte prima menţiune pentru lucrarea «Bust în marmură».
- În anul 1895 pleacă la Paris, ca bursier, unde studiază sculptura timp de 4 ani. Au fost ani de muncă perseverentă, de studii fără întrerupere. Tînărul citeşte cu nesaţ, petrece zile întregi prin muzee, desenează, sculptează, admirînd fără rezerve opera lui Rodin. La 27 de ani, atunci cînd s-a întors în ţară, D. Paciurea era un artist plin de forţă, cu o personalitate distinctă.
- 1906 — Paciurea realizează lucrarea de mari proporţii «Gigantul», care poate fi văzută în Parcul Libertăţii.
- Urmează ani de muncă, de desăvîrşirea măiestriei, lucrările lui Paciurea aflîndu-se în nenumărate expoziţii.
- Începînd din anul 1920 execută o serie de busturi pentru Teatrul Naţional din Bucureşti: Shakespeare, Tolstoi, Ibsen precum şi bustul marelui actor român C. Nottara.
- În anul 1924 participă cu cinci lucrări la o expoziţie internaţională de artă de la Veneţia, iar în 1927 i se decernează Premiul naţional.
- 1929 – Juriul internaţional al expoziţiei din Barcelona îi acordă marele Premiu clasa a II-a pentru sculptura «Zeul războiului»
- La 14 iulie 1932 moare şi este înhumat la cimitirul Bellu din Bucureşti.
- Paciurea ne-a lăsat o operă bogată: sculptură portretistică, monumentală, precum şi nemuritoarele sale himere, uimitoare prin limbajul lor sculptural. D. Paciurea a adus un strălucit aport la dezvoltarea artei româneşti din prima jumătate a secolului XX.

Dimitrie PACIUREA

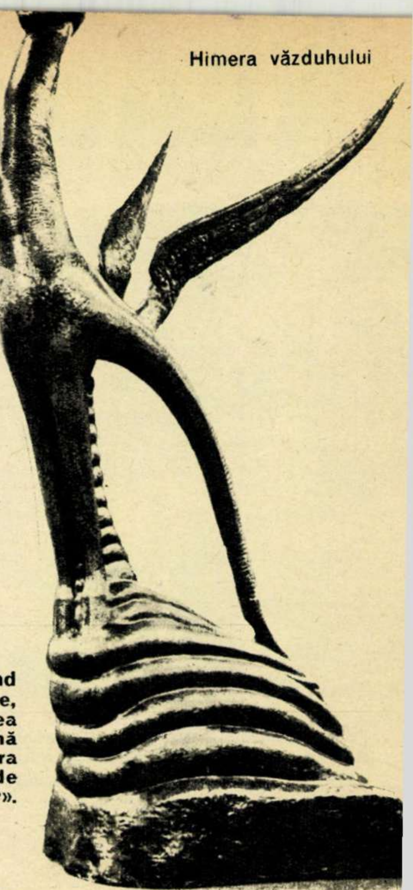

Himera văzduhului

Arătînd spre himere, Paciurea obişnuia să spună «Natura ascunde un mister».

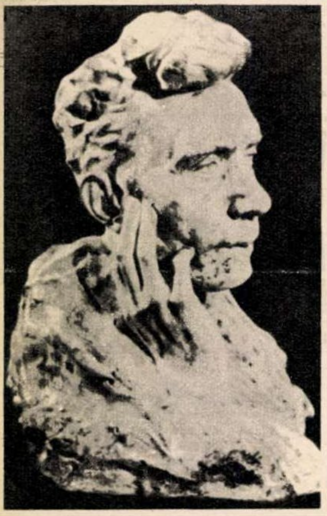

Ștefan Luchian

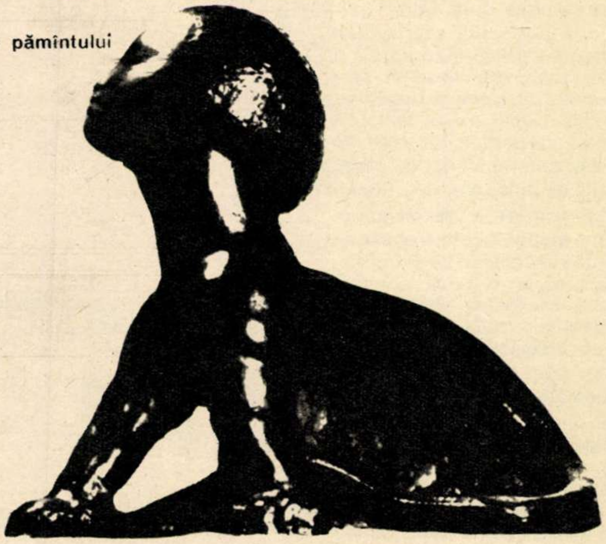

Himera pămîntului

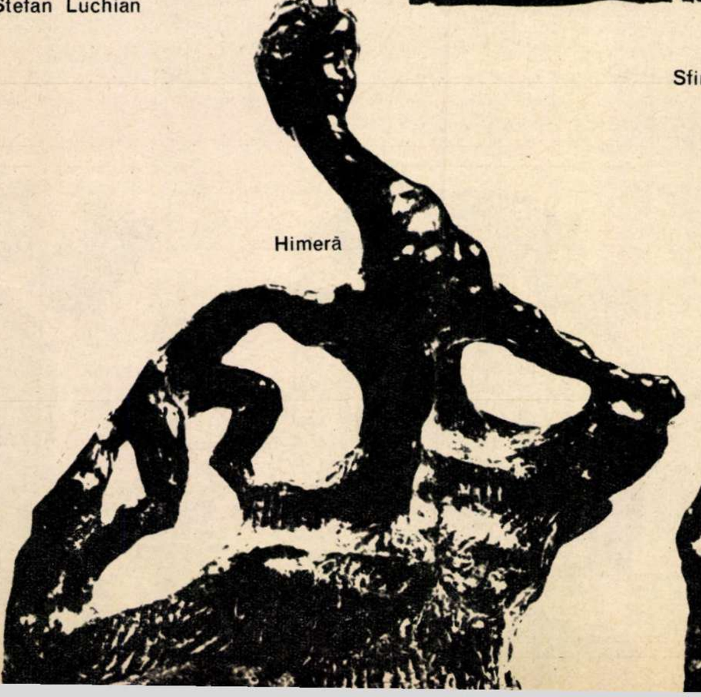

Himeră

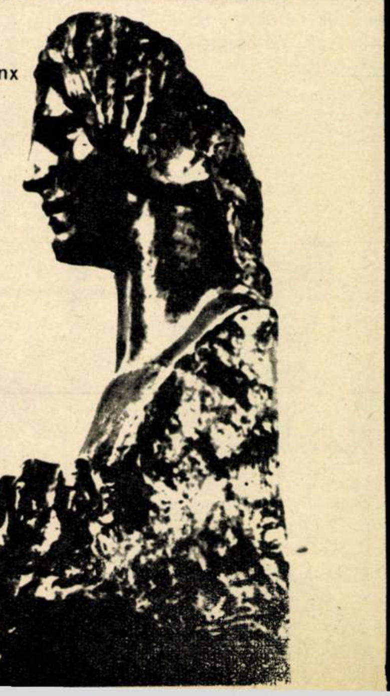

Sfinx

GÎNDURI DESPRE PACIUREA

Paciurea a avut și viziune arhitecturală, și dinamică spațială, și darul modelajului; a fost un monumentalist, ca și un portretist de interior.

Paciurea și-a dat măsura originalității în seria de Himere, prin care anticipează sau este contemporan cu unele căutări ale sculpturii moderne.

Ca și Brâncuși sau Moore, autorul român al Himerelor nu privește izolat figurile, ci le leagă de mediul lor specific. De aceea, în Himera pămîntului, și formele și expresia au ceva de vietate subterană... Dimpotrivă, Himera văzduhului, cu formele avîntate în spațiu și căutînd unduirea spre verticalitate, sugerează zborul sau plutirea aeriană. Himerele sale sînt opere deopotrivă de poet și de sculptor înnoitor. Puțini sculptori ai lumii au putut trece de la gigantica forță michelangeliană la poetica gingașă și uneori cutremurătoare a formelor fantastice.

Cîtă viață și căldură au bronzurile sale! Din toate străbate fiorul vieții, adevărul sufletului, pecetea personalității. Modelajul său — uneori mai precis, alteori fluid — leagă chipul său, figura, de spațiul înconjurător, de lumina și umbrele lui.

PETRU COMARNESCU

Chipurile tinerelor femei sau bărbați sînt de o impasibilitate surprinzătoare, dar de o intensă expresie, necunoscută la nici un portret pînă la Himere. ...Mișcarea trupului este precisă, voit exagerată, agitată, uneori ca o expresie a spiritului frămîntat de îndoieli.

Ochii deschiși ai Himerelor au văzut și înțeles totul, tragedia și bucuria de a trăi.

MIRCEA DEAC

«Paciurea a căutat să învingă forma în sculptură creînd o lume de făpturi ale unui basm întunecat».

ADRIAN MANIU

abc METEO

APA ÎN ATMOSFERĂ

Trei sînt stările în care apare apa în natură: lichidă, solidă, gazoasă.

APA: Picături extrem de mici, căzînd extrem de încet către sol și formînd norii. Stropii mai mari cad cu mult mai repede și atunci plouă.

GHEAȚA: Cristale fine în norii de mare altitudine (cirus), conglomerate de cristale în fulgii de zăpadă sau în grindină.

VAPORII: Proporția de vapori de apă în aer poate urca pînă la o limită de saturație, care variază cu temperatura: cu cît aceasta este mai ridicată cu atît crește cantitatea de vapori de apă care poate fi cuprinsă în același volum de aer.

Scăderea temperaturii dă naștere unui exces de vapori de apă. Aceștia se condensează.

În troposferă, în afara mișcărilor orizontale ale aerului, pe care le observăm urmărind vîntul, apar importante mișcări verticale, mai greu de pus în evidență. Aceste mișcări pot să afecteze regiuni întregi, ducînd la ridicarea uniformă a stratului de aer la o altitudine mai mare, sau să acționeze într-o zonă restrînsă, în care caz apar curenți ascendenți de aer, folosiți de unele păsări și de piloții planoarelor.

Presiunea aerului, scăzînd odată cu creșterea altitudinii, aerul care se ridică în zone mai înalte se rarefiază și se răcește. Dacă aerul este foarte umed, vaporii de apă se condensează, formînd un nor care, în anumite condiții, aduce ploaie.

DEPLASĂRI ÎN ATMOSFERĂ

La un anume nivel, al solului de pildă, presiunea atmosferică nu este uniformă. Notînd valoarea ei în diferite puncte geografice și unind punctele unde presiunea atmosferică are aceeași valoare prin curbe (numite *izobare)* se obține un fel de hartă topografică. Zonele de înaltă presiune *(anticiclonii)* pot fi comparați cu dealurile, iar cele de joasă presiune *(ciclonii)* cu văile. Harta izobarelor este de mare folos pentru cunoașterea schimbărilor în atmosferă.

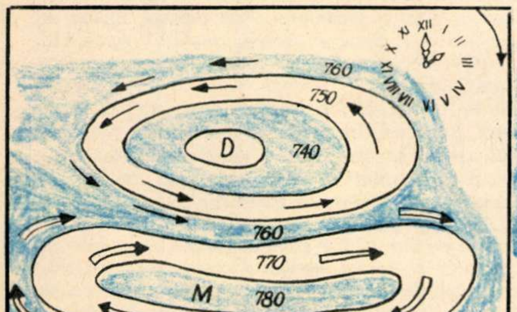

Aerul se deplasează din zonele de înaltă spre cele de joasă presiune. Această mișcare nu se produce însă în linie dreaptă. Ea este influențată de rotația Pămîntului. Vîntul suflă paralel cu izobarele, avînd, în emisfera nordică, sensul acelor ceasornicului atunci cînd înconjoară anticiclonii și sensul invers cînd ocolește ciclonii (depresiunile). Aceste sensuri se schimbă în emisfera sudică.

Punctele geografice unde se înregistrează aceeași temperatură, legate prin curbe, dau o rețea de *izoterme,* care permit alte observații interesante. Se poate constata astfel că variațiile temperaturii pe orizontală sînt în general slabe, în afara unor linii de-a lungul cărora contrastul poate fi mare.

Aceste linii sînt numite *fronturi*, de unde expresia front de aer cald (sau rece) folosită de meteorologi.

MULTE CERCURI METEOROLOGICE PIONIEREȘTI FUNCȚIONEAZĂ CU EXCELENTE REZULTATE. ÎN ÎNTÎMPINAREA DORINȚEI ACELOR CITITORI AI RUBRICII NOASTRE CARE ȘI-AU EXPRIMAT INTENȚIA DE A PUNE LA RÎNDUL LOR BAZELE UNUI PUNCT METEOROLOGIC, **Cutezătorii** VA PREZENTA ÎN NUMĂRUL VIITOR CONSTRUCȚIA DETALIATĂ A INSTRUMENTELOR NECESARE.

Dragi prieteni, pe săptămîna viitoare!

VIAȚA NORILOR

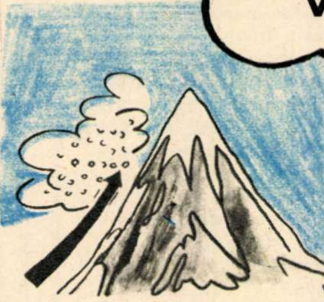

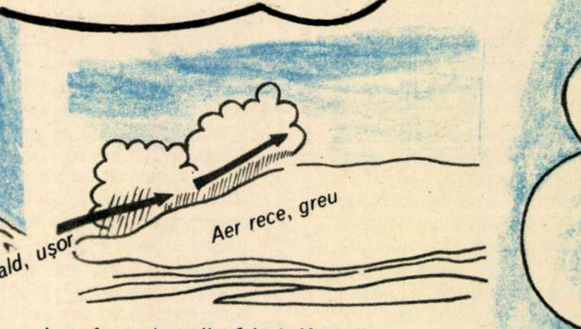

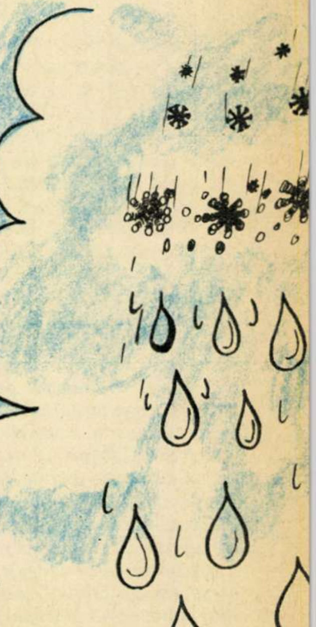

Formarea norilor se poate produce în mai multe feluri. Vaporii proveniți din apa oceanelor și a continentelor se condensează în atmosferă, amestecîndu-se cu alte gaze. Purtat de vînt, aerul încărcat cu vapori de apă va sfîrși prin a întîlni un obstacol: un munte sau o masă de aer rece, greu. Mai ușor, aerul cald va escalada muntele sau masa de aer rece. Cîștigînd în altitudine, aerul cald se va răci, iar vaporii de apă se vor condensa în particule mici de apă, formînd norii. Cei mai înalți nori (de la 5 la 10 km altitudine) sînt formați din cristale de gheață minuscule și constituie una dintre cauzele principale ale ploii. Cîndva se considera că toate ploile, cu excepția unor ploi tropicale, provin din aceste cristale de gheață, care, traversînd norii de înălțime mai mică, antrenează picăturile din care sînt formați dînd naștere stropilor mari de ploaie sau fulgilor de zăpadă — dacă este destul de frig. Astăzi mulți savanți consideră că ploaia poate lua naștere și în absența cristalelor de gheață, chiar și în zonele tropicale, atunci cînd picăturile de apă minuscule din nori se unesc, formînd stropi din ce în ce mai mari, pînă la declanșarea ploii.

MISTERUL DIN INSULA ALBĂ

ROMAN FOILETON DE

VASILE BĂRAN

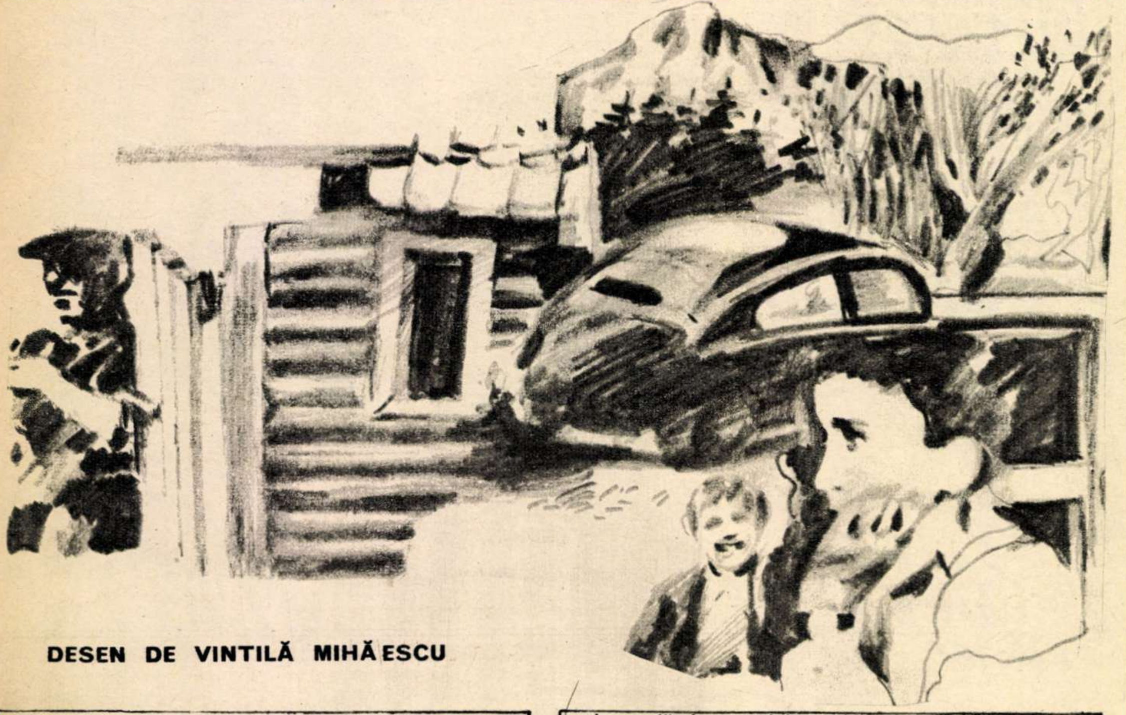

DESEN DE VINTILĂ MIHĂESCU

CAPITOLUL VIII

Eduard, profund încredințat că tot ce i se povestise se petrecuse aievea, a căzut de acord să mergem pînă la capăt în căutarea comis-voiajorului. Și tot el l-a întrebat pe cabanier dacă trecuse pe acolo cineva cu o dubă de culoare verde. Trecuse! Din descriere era un individ înalt și masiv, cu capul tuns, iar ochii îi avea spălăciți, aproape albi. Intrase, întrebase de un pat pentru dormit, dar cînd a văzut că mai sînt și alții și mai ales, cînd a auzit urcînd și mașina noastră, s-a întors ușurel și-a zbughit-o pe potecă-n vale. Se cocoșase dintr-o dată și, ca și cum în fața lui s-ar fi aflat o fereastră deschisă prin care poți oricînd sări, s-a aruncat pe scările de piatră, în jos, spre defileu, dispărînd. Din cîte se înțelege, duba o lăsase dincolo de drumeagul pe care urcasem (din pricina asta n-o întîlnisem), dar cabanierul o văzuse! iar el venise la cabană de-a dreptul, escaladînd versantul. Cabanierul mai spusese că drumeagul, făcînd o buclă, ajunge din nou în defileu, că nu era nevoie să ne întoarcem prin același loc. Asta era însă mai puțin important. Întrebarea era dacă nu cumva comis-voiajorul, din cine știe ce motive, o luase înapoi spre oraș! Dar tot el, cabanierul, îl asigurase pe Eduard că omul cu duba verde pornise spre schit. Văzuse farurile în depărtare. Jos era deja întuneric și nu se putea merge decît cu farurile aprinse. I-a mai explicat apoi că schitul se afla la cotitura rîului, dincolo de un pod cu arcade largi.

— Ce facem, Eduard?

— Mergem, ne-a spus el, iar noi nu ne-am putut stăpîni să nu-l sărutăm și să nu-i ciufulim părul. Ne ierți, Eduard?

Eduard a pornit motorul. Ne-a răspuns pe fondul zgomotului:

— Lăsați copilăriile! Gîndiți-vă mai bine la Bekon ăsta. N-o să ne fie prea ușor cu el!

Cînd am ajuns în valea îngustă, Eduard a frînat, oprind brusc. Peste șosea trecea ceva mătăhălos și negru. Își tîra picioarele dinapoi ca pe o sanie, sprijinindu-se înainte numai prin puterea picioarelor din față. Era o capră neagră, orbită de faruri. Cînd a ajuns în margine, s-a lungit suspinînd. Ne-am dus acolo în fugă. Era moartă. Avea o rană adîncă în corp. Pe spate — sînge închegat. Nu era urmarea vreunei împușcături. Un bolovan rostogolit îi fracturase spinarea și, după părul căzut, se vedea că se tîrîse multă vreme pînă să ajungă și să moară în dunga defileului. Imaginea m-a înfiorat. Mai ales că valea se îngusta tot mai mult, iar munții deveniseră amenințători. Ei erau acum mormane uriașe de întuneric: de nicăieri nu sclipea nici o lumină, în afară de cea răspîndită de farurile noastre.

În sfîrșit, ajunserăm la pod, dar schitul nu apăru. Îl găsirăm tîrziu, orbecăind pe un drumeag lăturalnic. Era înfipt într-o cocoașă de piatră luminat, la poartă, de o candelă ce abia pîlpîia. Eduard hotărî să rămînem peste noapte acolo, deși călugărul de pază ne-a spus că omul de care întrebasem nu se abătuse pe la schit. Oricum, trebuia să fie prin preajmă, nimeni nu s-ar fi încumetat să meargă mai departe pe o noapte atît de întunecată. Am închiriat două chilii și călugărul ne-a condus sus, pe treptele de lemn trosnitor către pod. Înăuntru era întuneric beznă, căci fereastra era mică și pe jumătate astupată de gratiile de lemn și abia cînd călugărul ne aduse lumînări văzurăm paturile înguste, acoperite cu pături. Primul lucru care m-a izbit a fost totuși duhoarea insuportabilă, astfel că am fost nevoit să deschid ferăstruica și să-mi umplu repede plămînii cu un aer mai respirabil. O clipă mai tîrziu însă aerul din încăpere avea să se purifice, întrucîtva, fiindcă prin fereastră se arătă o coloană de culoare roșie izbucnind deodată într-o flacără vie ce avea să se răsucească în jurul gratiilor și să se stingă apoi sub o ploaie torențială. Coloana mai reveni de cîteva ori umplînd chilia cu o luminiscență feerică. Se întindea licăritoare pe dușumeaua de scînduri late și pe pereții groși cu ieșituri de mansardă și prindea să scînteieze înăbușit pe gratiile ferestrei adînci. Șerpuia în sus și în jos pe cornișele de lemn, tremura zdrențuită pe tocul ușii încinsă cu un brîu de fier și pe micul dulăpior din colț, și sfîrși prin a mi-l arăta pe Ciutu cu fața în sus trecut de mult în lumea viselor. Un haos de imagini îmi defilau prin fața ochilor, începeau chiar să se împletească într-un vis, dar numai după cîteva clipe îmi dădeam seama că eram încă treaz. Mai treaz decît înainte pentru că mă izbea imensitatea tăcerii. De foarte departe (dar era oare adevărat?) se auzi un nechezat de cal cum nu mai auzisem pînă atunci, apoi, în apropiere un clipocit slab de apă (ploaia stătuse!) care păru că se propagă prin ziduri. O stea mică, galbenă (o vedeam stînd nemișcat) era gata, în călătoria ei nocturnă, să ajungă la marginea de sus a ferăstruicii; în curînd avea să dispară: se mai arătă o clipă chiar lîngă muchea neagră a tocului, apoi dispăru cu adevărat. Vrînd s-o mai urmăresc încă puțin mi-am înclinat ușor capul. În momentul acela s-a auzit un al doilea clipocit, asemănător zgomotului pe care-l face un obiect ce cade în apă. Avea să se mai repete oare? Am așteptat pîndind sunetul-zgomot de subterane, de case moarte. Se scurseră minute încremenite, liniștea absolută părea, în sfîrșit, să domnească peste întregul schit. Și din nou în jurul meu începuseră să se îngrămădească imaginile unui vis. Dar iată că din nou s-a auzit nechezatul acela de cal, urmat imediat de plescăitul apei. M-am ridicat în capul oaselor. Era deci un zgomot repetat; și apoi, ultimele clipoceli nu fuseseră mai slabe decît prima, deci nu putea fi vorba de o scurgere pe cale de a înceta. Cum aș fi putut atunci să adorm? La scurtă vreme, pe coridorul îngust de jos, răsunară pași care se apropiau și cineva bătu într-o ușă. Se auzi un scîrțîit și o bolboroseală. Apoi alt scîrțîit. Ușa se închise, pașii se depărtară, tăcerea se lăsă din nou, stelele începură iară să sclipească la fereastră, alunecînd apoi una cîte una peste lumea de-afară. «Ce putuse fi acel nechezat? mă întrebam. Dar pașii de jos?» Tresării: «Da, da. asta trebuie să fi fost! Bekon! Nimeni altcineva decît Bekon». Trăsese probabil duba prin preajmă, dar ploaia i-o fi pătruns în oase, ploaia și frigul; ceva, oricum, s-a întîmplat, iar acel nechezat a fost desigur, zgomotul motorului său. Acum, chinuit de gînduri, așteptam zadarnic somnul. Aș fi vrut să se facă deîndată ziuă, să nu mai zac în patul ăsta, să-l descoperim cît mai repede pe Bekon, să ies din atmosfera asta, să uit de misterul acesta neguros

Nu știu cînd o toropeală neașteptată m-a cufundat în somn și nici cît am dormit. Cînd m-am trezit, în zorii roșietici, am auzit iarăși nechezatul acela și l-am împins pe Ciutu să se scoale. Am coborît amîndoi din chilie pe coridorul de jos și de acolo am privit versantul opus de unde venea zgomotul motorului. Descoperirăm că, la aceeași înălțime, exista un alt drumeag pe care se mișca ceva; dar pentru că razele soarelui nu pătrunseseră încă pînă acolo, iar cotiturile drumului se mai aflau încă în umbra nopții, nu distingeam cu claritate dacă era sau nu duba comis-voiajorului. Eu eram însă încredințat că altceva nu putea fi. Faptul s-a dovedit ceva mai tîrziu, cînd s-a trezit și Eduard. I-am spus să-l întrebe pe călugăr pe cine a cazat după miezul nopții și călugărul i-a făcut aceeași descriere ca și cabanierul. Prin urmare, Bekon se odihnise și plecase. Bekon, gușterul verde, La certa viridis, cum învățasem la zoologie și despre care mai știam că e insectivor, că se hrănește, adică, cu un fel de insecte, larve, viermi fiind, deci, folositor. Cîndva, la țară, la bunici, văzusem un asemenea exemplar. Îl văzusem foarte de aproape și țin minte că mă impresionase prin culorile sale: verdele cald de pe spate împistruiat cu negru și cafeniu, galbenul viu al burții, pata albastră-azurie de sub bărbie și de pe gușă... Împodobit și folositor și, totuși, verișorul meu, care mi-l arătase înainte de a dispare în tufăriș, îmi povestise că surprinsese un asemenea gușter asupra unei... crime. Avea o cloșcă cu pui, ghemotoace galbene ce se dădeau de-a rostogolul prin grădină. Era încă devreme, abia se luase zăpada și le făcuse în colțul însorit al grădinii o căsuță din nuiele verzi de salcie, urmărindu-i cum creșteau de la o zi la alta. Într-o dimineață, a găsit acolo o șopîrlă verde, ținînd în gură un pui. Atît de tare își încleștase fălcile în gîtul puiului că l-a ucis pe loc, sugîndu-i, ca un șarpe, tot sîngele! Bekon, cu duba lui verde, transportînd manechine pe jumătate moarte, pe jumătate vii, nu putea fi departe de o asemenea imagine. Ce taine ascundea călătoria lui? Nimeni cred că nu s-ar mai fi putut îndoi că afacerea acestui comis-voiajor se baza pe-o crimă, altfel n-ar fi șters-o atît de repede ori de cîte ori simțea în juru-i oameni, mergînd tot timpul mai mult pe ascuns.

(va urma)